

**PROVINCIAAL BLAD
VAN LIMBURG
2006/79**

Gedeputeerde Staten van Limburg

Vaststelling van de tarieven, de subsidieplafonds en de aanvraagperioden voor subsidies natuurbeheer voor het begrotingsjaar 2007

gelet op de artikelen 152 en 160 van de Provinciewet;
gelet op afdeling 10:1 van de Algemene wet bestuursrecht;
gelet op Verordening (EG) nr. 1698/2005 van 20 september 2005 van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO);
gelet op de artikelen 6 en 7 van de Subsidieregeling Natuurbeheer Limburg (Provinciaal Blad 2006, nr 79; www.limburg.nl) en de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Limburg (Provinciaal Blad 2006, nr 79; www.limburg.nl) ;
gelet op het delegatiebesluit van Provinciale Staten van 22 september 2006;

besluiten – onder het voorbehoud dat de Bestuursovereenkomst tussen het Rijk en de Provincie Limburg over het ILG voor Limburg in december 2006 door beide partijen geaccordeerd wordt - vast te stellen:

- a. voor het begrotingsjaar 2007 de bij de Subsidieregeling Natuurbeheer Limburg en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg behorende tarieven;
- b. voor het begrotingsjaar 2007 de bij de hierboven genoemde regelingen behorende subsidieplafonds;
- c. voor het begrotingsjaar 2007 de bij de hierboven genoemde regelingen behorende aanvraagperioden;
- d. enkele nadere bepalingen met betrekking tot de hierboven genoemde regelingen.

A. Tarieven 2007

- I. De beheersbijdragen voor de basis-, plus-, recreatie- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 31, 33 tot en met 36, 38 tot en met 43, 46 tot en met 48, 50 tot en met 56 en 58 van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, worden voor het begrotingsjaar 2007 conform de bij dit besluit gevoegde bijlage I in euro's per eenheid vastgesteld.
- II. De beheersbijdragen voor de beheers- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 18, 23a tot en met 24a, 26a, 28 tot en met 30, 32, 33, 36 tot en met 38 en 40 tot en met 46 van de Subsidieregeling agrarisch

natuurbeheer Limburg, worden voor het begrotingsjaar 2007 conform de bij dit besluit gevoegde bijlage II in euro's per eenheid vastgesteld.

- III. Het maximumbedrag aan inrichtingssubsidie per hectare per jaar, zoals opgenomen in bijlage 64 van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, wordt voor het begrotingsjaar 2007 als volgt vastgesteld:
  - a. € 7.315,00 voor basis- of pluspakketten;
  - b. € 10.449,00 voor landschapspakketten.

- IV. Het maximumbedrag aan inrichtingssubsidie per hectare per jaar, zoals opgenomen in bijlage 50 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg, wordt voor het begrotingsjaar 2007 als volgt vastgesteld:
  - a. € 7.315,00 voor beheerspakketten;
  - b. € 10.449,00 voor landschapspakketten.

B. Subsidieplafonds 2007

- I. Ten behoeve van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg worden voor het begrotingsjaar 2007 de volgende subsidieplafonds vastgesteld:
  - i. € 1.770.808,00 voor beheers-, recreatie- en landschapssubsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a, d en e, ten behoeve van de basis-, plus-, recreatie- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41, voor zover het aanvragers betreft met een tussen 31 december 2006 en 30 november 2007 aflopende beschikking tot subsidieverlening op basis van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mits de aanvraag gericht is op het voortzetten van het beheer op de terreinen waarvoor door de minister subsidie werd verstrekt;
  - ii. € 209.292,00 voor beheers-, recreatie- en landschapssubsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a, d en e, ten behoeve van de basis-, plus-, recreatie- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41, voor zover het andere aanvragers betreft dan bedoeld in onderdeel B.I, subonderdeel i;
  - iii. € 5.373.720,00 voor subsidie functieverandering en inrichtingssubsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen b en c, ten behoeve van de basis-, plus- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41, mits het terrein is begrensd op basis van een natuurgebiedsplan als bedoeld in artikel 13.

- II. Ten behoeve van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg wordt voor het begrotingsjaar 2007 de volgende subsidieplafonds vastgesteld:
  - i. € 2.9928.376,00 voor beheers- en landschapssubsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a en b, ten behoeve van de beheers- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 46, alsmede voor de vergoeding als bedoeld in artikel 18, voor zover het aanvragers betreft:

- a. met een tussen 31 december 2006 en 30 november 2007 aflopende beschikking tot subsidieverlening op basis van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mits de aanvraag gericht is op het voortzetten van het beheer op de terreinen waarvoor door de minister subsidie werd verstrekt, óf
  - b. met een tussen 31 december en 30 november 2007 aflopende beschikking tot subsidieverlening op basis van één van de regelingen, genoemd in artikel 33, onderdeel d, subonderdelen 7 tot en met 10.
- ii) € 840.000,00 voor beheers-, inrichtings- en landschapssubsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a tot en met c, ten behoeve van de beheers- en landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 28 en 28b tot en met 46, alsmede voor de vergoeding als bedoeld in artikel 18, voor zover het andere aanvragers betreft dan bedoeld in onderdeel B.II, subonderdeel i, onder a en b.

Indien er wijzigingen optreden in de bedragen die via de Bestuursovereenkomst ILG Limburg beschikbaar komen voor subsidiëring van natuurbeheer in Limburg zullen bovenstaande plafonds zo spoedig mogelijk na de ondertekening van de Bestuursovereenkomst ILG voor Limburg aangepast worden. Dit kan er toe leiden dat voor bepaalde onderdelen van de SAN-Limburg en/of de SN-Limburg plafonds op € 0,00 gesteld moeten worden.

C. Aanvraagperiode

Met uitzondering van aanvragen voor de vergoeding zoals bedoeld in artikel 18 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg, kunnen aanvragen voor subsidie als bedoeld in de onderdelen B.I en B.II worden ingediend in de periode van 15 november 2006 tot en met 14 januari 2007 bij de Dienst Regelingen, Front Office, Postbus 322, 9400 AH te Assen.

D. Nadere bepalingen

Voor zover in een gebiedsplan de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 23 tot en met 27 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor de desbetreffende terreinen zijn opengesteld, is het tevens mogelijk om de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 23a tot en met 26a van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg overeenkomstig onderstaande overgangstabel voor die terreinen aan te vragen:

Bijlage SAN LNV	Overeenkomstige bijlage SAN Limburg
23	23a tot en met 23c
24	24a
25	24a
26	26a
27	26a

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop zij in het Provinciaal Blad wordt gepubliceerd.

Meer informatie

De subsidieregelingen en de toelichting daarop zijn tevens in te zien op de websites van de provincie en het LNV-loket:

Provincie Limburg: <http://www.limburg.nl>

LNV-loket: <http://www.hetlnvloket.nl>

Bijlage I. Beheersbijdragen voor het begrotingsjaar 2007, behorende bij de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg

Bijlage	Pakketomschrijving	Eenheid	Beheersbijdrage
12	Plas en ven	ha per jaar	€ 17.96,00
13	Moeras	ha per jaar	€ 34.81,00
14	Rietcultuur	ha per jaar	€ 179.59,00
15	(Half)natuurlijk grasland	ha per jaar	€ 138.06,00
16	Heide	ha per jaar	€ 44.89,00
17	Struweel	ha per jaar	€ 11.23,00
18	Hoogveen	ha per jaar	€ 86.44,00
19	Akker	ha per jaar	€ 157.13,00
20	Bos	ha per jaar	€ 53.87,00
21	Natuurlijke eenheid A	ha per jaar	€ 11.23,00
21	Natuurlijke eenheid B	ha per jaar	€ 38.16,00
22	Soortenrijke plas	ha per jaar	€ 87.54,00
23	Soortenrijk ven	ha per jaar	€ 63.97,00
24	Beek en duinrel	ha per jaar	€ 437.74,00
25	Trilveen	ha per jaar	€ 1.695.97,00
26	Overjarig rietland	ha per jaar	€ 85.30,00
27	Veenmosrietland en moerasheide	ha per jaar	€ 888.95,00
28	Nat soortenrijk grasland	ha per jaar	€ 955.17,00
29	Droog soortenrijk grasland	ha per jaar	€ 326.62,00
29	Droog soortenrijk grasland (bloemdijk)	ha per jaar	€ 1.051.70,00
30	Soortenrijk stuifzand	ha per jaar	€ 57.24,00
31	Soortenrijke heide	ha per jaar	€ 86.44,00
33	Levend hoogveen	ha per jaar	€ 139.18,00
34	Soortenrijk weidevogelgrasland	ha per jaar	€ 270.50,00
35	Zeer soortenrijk weidevogelgrasland	ha per jaar	€ 430.98,00
36	Wintergastenweide	ha per jaar	€ 232.33,00
38	Bos met verhoogde natuurwaarde	ha per jaar	€ 72.96,00
39	Natuurbos	ha per jaar	€ 80.81,00
40	Hakhout en griend (eik)	ha per jaar	€ 279.48,00
40	Hakhout en griend (wilg/es/els)	ha per jaar	€ 1.514.13,00
41	Middenbos	ha per jaar	€ 149.28,00
42	Houtkade, houtwal, haag en singel	ha per jaar	€ 712.94,00
43	Bomenrij	100 m per jaar	€ 36.97,00
46	Elzensingel	100 m per jaar	€ 32.41,00
47	Geriefhoutbosje	ha per jaar	€ 648.13,00
48	Knip- en scheerheg	m per jaar	€ 1.69,00
50	Knotbomen	boom per jaar	€ 4.38,00
51	Grubbe en holle weg	ha talud per jaar	€ 1.620.32,00
52	Hoogstamboomgaard	boom per jaar	€ 16.14,00
53	Eendenkooi	ha per jaar	€ 1.707.71,00
54	Poel (< 75m ²)	poel per jaar	€ 50.61,00
54	Poel (75–175m ²)	poel per jaar	€ 81.20,00
54	Poel (≥ 175m ²)	poel per jaar	€ 105.38,00
55	Rietzoom & klein rietperceel (rijland)	ha per jaar	€ 657.30,00
55	Rietzoom & klein rietperceel (vaarland)	ha per jaar	€ 964.34,00

56	Raster	meter per jaar	€	0.52,00
58	Recreatiepakket	ha per jaar	€	32.43,00

Bijlage II. Beheersbijdragen voor het begrotingsjaar 2007, behorende bij de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg

Bijlage	Pakketomschrijving	Eenheid	Beheersbijdrage
6	Ontwikkeling kruidenrijk grasland	ha per jaar	€ 964,00
7	Instandhouding kruidenrijk grasland	ha per jaar	€ 979,00
8	Bont hooiland	ha per jaar	€ 1.103,00
9	Bonte hooiweide	ha per jaar	€ 1.103,00
10	Kruidenrijk weiland	ha per jaar	€ 871,00
11	Bont weiland	ha per jaar	€ 1.103,00
12	Bonte weiderand	ha per jaar	€ 1.142,00
13	Bonte hooirand	ha per jaar	€ 1.142,00
14	Kruidenrijke zomen	ha per jaar	€ 1.908,00
15	Landschappelijk waardevol grasland	ha per jaar	€ 244,00
16	Weidevogelgrasland met een rustperiode:	ha per jaar	
	a. rustperiode 1 april tot 1 juni		€ 209,00
	b. rustperiode 1 april tot 8 juni		€ 311,00
	c. rustperiode 1 april tot 15 juni		€ 417,00
	d. rustperiode 1 april tot 22 juni		€ 472,00
17	Vluchtheuvels voor weidevogels	ha per jaar	€ 417,00
18	Plas-dras voor broedende en trekkende weidevogels:	ha per jaar	
	a. inundatieperiode 15 februari tot 15 april		€ 590,00
	b. inundatieperiode 15 februari tot 15 mei		€ 942,00
23a	Faunarand algemeen (klei)	ha per jaar	€ 1.877,00
23a	Faunarand algemeen (zand)	ha per jaar	€ 1.382,00
23b	Patrijzenrand (klei)	ha per jaar	€ 1.877,00
23b	Patrijzenrand (zand)	ha per jaar	€ 1.382,00
23c	Grauwe kiekenrand (klei)	ha per jaar	€ 1.877,00
23c	Grauwe kiekenrand (zand)	ha per jaar	€ 1.382,00
24a	Om en om graan	ha per jaar	€ 259,00
26a	5 van de 6 jaar graan	ha per jaar	€ 648,00
28	Akkerflora randen	ha per jaar	€ 1.406,00
28a	Hamsterpakket	ha per jaar	€ 1.967,00
28b	Natuurbraak	ha per jaar	€ 172,00
29	Snelgroeïend loofbos	ha per jaar	€ 545,00
30	Snelgroeïend naaldbos	ha per jaar	€ 545,00
32	Houtkade, houtwal, haag en singel	ha per jaar	€ 687,17
33	Bomenrij	100 meter per jaar	€ 35,64
36	Elzensingel	100 meter per jaar	€ 31,24
37	Geriefhoutbosje	ha per jaar	€ 624,70
38	Knip- en scheerheg	meter per jaar	€ 1.63,00
40	Knotbomen	boom per jaar	€ 4.23,00
41	Grubbe en holle weg	ha talud per jaar	€ 1.561,75
42	Hoogstamboomgaard	boom per jaar	€ 15,55
43	Eendenkooi	ha per jaar	€ 1.645,98
44	Poel (< 75m ²)	poel per jaar	€ 48,78
44	Poel (75–175m ²)	poel per jaar	€ 78,27
44	Poel (≥ 175m ²)	poel per jaar	€ 101,57
45	Rietzoom en klein rietperceel (rijland)	ha per jaar	€ 633,55

45	Rietzoom en klein rietperceel (vaarland)	ha per jaar	€	929,48
46	Raster	meter per jaar	€	0,50

Toelichting bij besluit openstellingen SAN-Limburg en SN-Limburg

Algemeen

Via het onderhavige besluit worden voor de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg de subsidieplafonds voor deze regelingen vastgesteld. Daarnaast strekt het besluit tot vaststelling van de hoogte van de beheersbijdragen en tot bekendmaking van de periode waarbinnen subsidie kan worden aangevraagd. Tenslotte worden nog enkele nadere bepalingen vastgesteld die onder meer verband houden met de invoering van een aantal nieuwe beheerspakketten.

Het besluit wordt gepubliceerd onder het voorbehoud dat de Bestuursovereenkomst tussen het rijk en de provincie Limburg over het ILG voor Limburg in december 2006 door beide partijen geaccordeerd wordt. Tevens wordt bij voorbaat bekend gemaakt dat indien er wijzigingen optreden in de bedragen die via de Bestuursovereenkomst ILG Limburg beschikbaar komen voor subsidiëring van natuurbeheer in Limburg bovenstaande plafonds zo spoedig mogelijk na de ondertekening van de Bestuursovereenkomst ILG voor Limburg aangepast zullen worden. Dit kan er toe leiden dat voor bepaalde onderdelen van de SAN-Limburg en/of de SN-Limburg plafonds op € 0,00 gesteld moeten worden.

Onderdeel A

Elk jaar dienen door Gedeputeerde Staten de tarieven voor de verschillende subsidievormen te worden vastgesteld. Voor de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg betreft het de bijdragen voor de basis-, plus- recreatie en landschapspakketten, terwijl de tarieven voor de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg betrekking hebben op de in die regeling opgenomen beheers- en landschapspakketten. Ten behoeve van de overzichtelijkheid is ervoor gekozen de tarieven in aparte, bij dit besluit gevoegde, bijlagen op te nemen. In bijlage I zijn de tarieven voor de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg opgenomen, terwijl de tarieven voor de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer zijn opgenomen in bijlage II. Tevens worden in de onderdelen A.III en A.IV de maximumbedragen voor inrichtingssubsidie vastgesteld.

In tegenstelling tot de werkwijze in de eerste programmeringsperiode van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP 2000-2006) is er thans voor gekozen om de subsidie niet meer te indexeren. Dit betekent dat subsidieontvangers gedurende zes jaar, zijnde het tijdvak waarvoor subsidie wordt verleend, een vaste beheersbijdrage krijgen. Deze beheersbijdrage is gebaseerd op het tarief dat geldt in het begrotingsjaar waarvoor de subsidieaanvraag is ingediend.

Onderdeel B

In dit onderdeel worden de verschillende subsidieplafonds vastgesteld. Bij de vaststelling van de subsidieplafonds is onderscheid gemaakt tussen aanvragers die een aanvraag indienen voor een tweede tijdvak (onderdelen B.I, subonderdeel i en B.II, subonderdeel i) en aanvragers die voor het eerst een aanvraag indienen (onderdelen B.I, subonderdeel ii en B.II, subonderdeel ii). Dit onderscheid is gemaakt om de continuïteit van de reeds aanwezige natuurwaarden te garanderen.

Ook aanvragers die subsidie genieten op basis van één van de regelingen, genoemd in artikel 33, onderdeel d, subonderdelen 7 tot en met 10 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg kunnen ervoor kiezen om een subsidieaanvraag in het kader van de laatstgenoemde regeling in te dienen.

Aanvragers aan wie door de minister subsidie is verleend voor het pakket 'nestbescherming' zoals opgenomen in de onderdelen 4 van de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister behouden de mogelijkheid de subsidieverlening hetzij te verzwaren met het beheerspakket opgenomen in bijlage 17, hetzij om te zetten in een subsidieverlening voor het beheerspakket dat is opgenomen in bijlage 16. In dit kader wordt gewezen op artikel 80 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg.

Omdat het in beide gevallen het continueren van (agrarisch) natuurbeheer betreft, komen deze aanvragen ten laste van het continueringsbudget (onderdeel B.II, subonderdeel i, onder b).

Ten behoeve van de subsidie functieverandering en inrichtingssubsidie wordt een apart subsidieplafond vastgesteld (onderdeel B.I, subonderdeel iii). Gelet op de prioritering die reeds door de minister is aangebracht ten aanzien van de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is dit budget slechts beschikbaar ten behoeve van terreinen die zijn gelegen binnen door de provincie begrensde natuurgebieden. Artikel 37 van Verordening (EG) 1698/2005 bepaalt dat betalingen aan landbouwers voor gebieden met natuurlijke handicaps, ook bekend als de 'probleemgebiedenvergoeding' of 'bergboerencomponent', per jaar toegekend moeten worden. Dit betekent dat de probleemgebiedenvergoeding niet langer automatisch kan worden verstrekt, maar slechts op (jaarlijkse) aanvraag. Aanvragers die in aanmerking komen voor deze vergoeding zullen daartoe door de Dienst Regelingen worden benaderd. Het is echter reeds nu noodzakelijk daarvoor de noodzakelijke middelen te reserveren.

Binnen de verschillende subsidieplafonds worden de beschikbare bedragen verdeeld overeenkomstig de artikelen 6 van beide regelingen.

Onderdeel C

Aanvragen voor subsidie kunnen worden ingediend vanaf 15 november 2006 tot en met 14 januari 2007. Zoals hierboven reeds aangegeven kunnen nog geen aanvragen worden ingediend voor de probleemgebiedenvergoeding.

Onderdeel D, subonderdeel I

Ten opzichte van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister zijn in de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer een aantal beheerspakketten aangepast en een aantal nieuwe beheerspakketten opgenomen. Het betreft wijzigingen in de bijlagen 23 tot en met 27 van de SAN. Daarvoor in de plaats zijn thans de bijlagen 23a tot en met 23c, 24a en 26a opgenomen.

Om subsidiëring voor deze nieuwe pakketten mogelijk te maken is het niet alleen vereist dat er middelen worden vrijgemaakt, maar is het tevens noodzakelijk dat het betreffende beheerspakket ook ter plekke is opengesteld. Dit laatste wordt geregeld in zogenaamde gebiedsplannen. Deze gebiedsplannen komen tot stand op basis van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het is echter niet mogelijk gebleken om tijdig de nodige aanpassingen van de gebiedsplannen te realiseren. Omdat de inspraakprocedure ten aanzien van de huidige gebiedsplannen reeds is voltooid, is er voor gekozen om daar waar de beheerspakketten, genoemd in de bijlagen 23 tot en met 27 van de ministeriële regeling, zijn opengesteld, ook de pakketten opgenomen in de bijlagen 23a tot en met 23c, 24a en 26a van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg open te stellen overeenkomstig de in dit besluit opgenomen tabel (onderdeel D.I). Gelet op de

ecologische samenhang tussen de oude en de nieuwe beheerspakketten worden bedenkingen tegen deze openstelling niet verwacht.

Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg

gelet op Verordening (EG) 1698/2005 (Pb L 277) van 21 oktober 2005 van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO);

gelet op artikel 11, derde lid, van de Wet inrichting landelijk gebied;

gelet op artikel 4:23, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op artikel 11, vierde lid, van de Wet inrichting landelijk gebied, gelet op artikel 105, eerste lid, 145 en 152 van de Provinciewet en gelet op het besluit van Provinciale Staten van 22 september 2006, waarbij de bevoegdheid tot het vaststellen van subsidieregels als bedoeld in genoemd artikel 11 aan Gedeputeerde Staten werd gedelegeerd;

stellen vast:

Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg

HOOFDSTUK 1. Algemeen

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. minister: Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- b. ondernemer: ondernemer van een bedrijf waarop de landbouw wordt uitgeoefend;
- c. terrein: een in de provincie Limburg gelegen gebied, niet zijnde een erf of tuin, dat niet wordt doorsneden door:
  - i. wegen breder dan 5 meter,
  - ii. waterlopen die op enig punt breder zijn dan 25 meter,
  - iii. een dubbelsporige spoorlijn, of
  - iv. een geëlektrificeerde spoorlijn,en ten hoogste tot een oppervlakte van 1% van het gebied bestaat uit bebouwing;
- d. plan van toedeling: plan van toedeling als bedoeld in artikel 201 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, als bedoeld in artikel 48, onderdeel b, van de Wet inrichting landelijk gebied, als bedoeld in artikel 81 van de Reconstructiewet Midden-Delfland, als bedoeld in artikel 85 van de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën of als bedoeld in artikel 62 van de Reconstructiewet concentratiegebieden;
- e. beheerder: ondernemer, dan wel enige andere natuurlijke persoon of rechtspersoon, met uitzondering van een publiekrechtelijk lichaam of een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, doch voor zover het een vereniging betreft, slechts een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, die
  - i. krachtens zakelijk of duurzaam persoonlijk recht beschikt over het recht tot gebruik en beheer van een terrein
  - ii. krachtens een plan van tijdelijk gebruik als bedoeld in artikel 189 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007 beschikt over het recht tot gebruik en beheer van een terrein, mits dit gebruik blijkt uit een overeenkomst met de landinrichtingscommissie, bedoeld in hoofdstuk III, titel 2 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, een duurzaam karakter heeft;
  - iii. beschikt over het recht tot gebruik en beheer van een terrein op grond van een besluit van Gedeputeerde Staten als bedoeld in artikel 45 van de Wet inrichting landelijk gebied met betrekking tot het tijdelijk in gebruik geven van gronden mits dit gebruik een duurzaam karakter heeft.
- f. landbouwgrond: grond waarop ten minste vanaf 31 juli 1992 enige vorm van akkerbouw, weidebouw, veehouderij, pluimveehouderij, tuinbouw - daaronder begrepen fruitteelt en het kweken van bomen, bloemen en bloembollen - en elke andere vorm van bodemcultuur hier te lande, met uitzondering van bosbouw, wordt bedreven, of gronden die uit productie zijn genomen in het kader van de Beschikking ter zake van het uit productie nemen van bouwland of de Regeling GLB-inkomenssteun 2006;
- g. beheerspakket: in één van de bijlagen 6 tot en met 30 beschreven samenstel van in een terrein voorkomende flora, fauna, boomsoorten, beheersvoorschriften of gebiedskenmerken;
- h. landschapspakket: in één van de bijlagen 32 tot en met 46 beschreven samenstel van in een terrein voorkomende landschappelijke elementen met de daarbij behorende bepalingen;
  - i. beheerssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a;
  - j. landschapssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel b;
  - k. inrichtingssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c;
  - l. beheersbijdrage: bedrag als opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 46;
- m. Bureau beheer landbouwgronden: bureau als bedoeld in artikel 28 van de Wet agrarisch grondverkeer;

- n. beheersgebied: gebied dat als zodanig is begrensd in een beheersgebiedsplan;
  - o. beheersgebiedsplan: plan als bedoeld in artikel 14, of een plan als bedoeld in artikel 10 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister;
  - p. quotum: bij een in een beheersgebiedsplan opgenomen beheerspakket of groep van beheerspakketten, onderscheidenlijk landschapspakket of groep van landschapspakketten, behorend aantal hectares, meters, onderscheidenlijk stuks, waarvoor in het desbetreffende beheersgebied ten hoogste beheerssubsidie, onderscheidenlijk landschapssubsidie kan worden verstrekt;
  - q. probleemgebied: gebied dat overeenkomstig de artikelen 16 en 17 is begrensd.
  - r. probleemgebiedenvergoeding: steun als bedoeld in artikel 36, onderdeel a) onder ii van Verordening (EG) nr. 1698/2005, betreffende steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO);
  - s. verzamelaanvraag: aanvraag als bedoeld in deel II, titel II, hoofdstuk I van Verordening (EG) nr. 796/2004, betreffende uitvoeringsbepalingen inzake de randvoorwaarden, de modulatie en het geïntegreerd beheers- en controlesysteem waarin is voorzien bij Verordening (EG) nr. 1782/2003 van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers.
  - t. Dienst Regelingen: Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
  - u. natuurgebied: gebied dat als zodanig is begrensd in een natuurgebiedsplan als bedoeld in artikel 13 van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, of als bedoeld in artikel 13 van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de minister;
  - v. tijdvak: ononderbroken periode van zes jaar;
  - w. beheerseenheid: oppervlakte-eenheid binnen een terrein waarop een beheers- of landschapspakket ontwikkeld of in stand gehouden wordt;
  - x. GVE: grootvee-eenheden, berekend door omrekening aan de hand van de tabel van Verordening (EEG) nr. 2078/92, betreffende landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming, en betreffende natuurbeheer (Pb EG 1992, L 215);
  - y. verdunningsfactor: quotiënt van de oppervlakte van de grond verkregen door hemelsbreed een lijn te trekken om de buitenste hoeken van de buitenste terreinen waarvoor subsidie wordt aangevraagd en de totale oppervlakte van de in dat gebied gelegen terreinen waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt onder 'terrein' mede verstaan: samenstel van terreinen dat door een beheerder als een geheel wordt beheerd.

Artikel 2

1. Gedeputeerde Staten kunnen aan beheerders en aan anderen dan beheerders als bedoeld in artikel 5 op landbouwgronden ter bevordering van de toepassing van landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming en natuurbeheer, ter bevordering van de duurzame instandhouding van landschappelijke elementen, alsmede ter bevordering van de bebossing van landbouwgronden, op aanvraag subsidie verstrekken ten behoeve van:
  - a. de instandhouding en ontwikkeling van de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 30;
  - b. de instandhouding van de landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 32 tot en met 46, of
  - c. het door middel van maatregelen met een eenmalig karakter rechtstreeks en direct wijzigen van de fysieke condities of kenmerken van gronden, zonder welke wijziging de daarop volgende instandhouding van beheerspakketten, onderscheidenlijk landschappelijke elementen, niet mogelijk is.

2. In afwijking van artikel 2, tweede lid, van het Reglement bezwaar en klachten Provincie Limburg (Provinciaal Blad 2005, 31) vindt de advisering over bezwaar in zijn geheel plaats door Dienst Regelingen.

Artikel 3

Gedeputeerde Staten kunnen aan de in artikel 5 bedoelde anderen dan beheerders ter bevordering van collectief natuurbeheer en bekwaamheid in natuurbeheer op aanvraag subsidie verstrekken ten behoeve van de organisatie van activiteiten gericht op:

- a. kennisbevordering, professionalisering en ecologische sturing;
- b. draagvlak, promotie en samenwerking;
- c. werving, aanvraagbegeleiding en administratie;
- d. kwaliteitsborging, monitoring en rapportage.

Artikel 4

Indien er naast een beheersbijdrage of inrichtingssubsidie op grond van deze regeling uit andere hoofde van overheidswege een subsidie is of wordt verstrekt voor de in het kader van deze regeling gemaakte kosten, waaronder mede wordt begrepen vergoeding van inkomstenderving, en hierdoor het totaal van de overheidsbijdragen meer bedraagt dan de desbetreffende beheersbijdrage, dan wel, voorzover het inrichtingssubsidie betreft, meer bedraagt dan 95% van de werkelijke kosten, wordt de subsidie op grond van deze regeling zoveel lager vastgesteld dat het totaal van de overheidsbijdragen die beheersbijdrage, onderscheidenlijk die 95%, niet overstijgt.

Artikel 5

1. Subsidie aan anderen dan beheerders kan worden verstrekt indien op het tijdstip van indiening van de subsidieaanvraag:
  - a. tussen de beheerder en de subsidieaanvrager een schriftelijke overeenkomst tot stand is gekomen, bij welke overeenkomst:
    - 1° de subsidieaanvrager het recht op uitbetaling van subsidies en voorschotten uit hoofde van deze regeling, betrekking hebbend op het desbetreffende terrein of water, bij voorbaat aan de beheerder overdraagt, en
    - 2° de beheerder zich bij voorbaat verbindt tot de nakoming van de verplichtingen waartoe de subsidieaanvrager uit hoofde van deze regeling met betrekking tot het desbetreffende terrein gehouden is, zolang de beheerder beschikt over het recht tot gebruik en beheer van het desbetreffende terrein, alsmede zich verbindt, bij overdracht van het desbetreffende gebruiksrecht aan een ander dan het bureau beheer landbouwgronden en de provincie, van de verkrijger daarvan te bedingen dat deze, vanaf het moment van verkrijging, de in deze volzin bedoelde verplichtingen zal nakomen en zulks ook van zijn rechtsopvolger zal bedingen, en
  - b. de beheerder jegens de provincie schriftelijk heeft verklaard borg te staan voor de terugbetaling van onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten.
2. Bij het aangaan van een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en een afgifte van een schriftelijke verklaring als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt gebruik gemaakt van het model, opgenomen in bijlage 49 van deze regeling.

Artikel 6

1. Gedeputeerde Staten stellen voor ieder begrotingsjaar een subsidieplafond vast voor de te verstrekken subsidies, bedoeld in de artikelen 2 en 3. Zij kunnen voor de in die artikelen onderscheiden subsidies, voor door hen op grond van artikel 14 begrensde gebieden, voor de verschillende beheers- of landschapspakketten of voor verschillende categorieën subsidieaanvragers verschillende subsidieplafonds vaststellen.
2. Gedeputeerde Staten verdelen de beschikbare bedragen, naar de datum van ontvangst van de subsidieaanvragen. Bij gelijktijdige datum van ontvangst van de subsidieaanvragen wordt de volgorde van behandeling bepaald door loting. Als datum van ontvangst wordt aangemerkt de datum waarop de aanvraag volledig is ontvangen.

3. Gedeputeerde Staten kunnen voor de verschillende subsidies en voor de verschillende beheers- of landschapspakketten of voor verschillende categorieën subsidieaanvragers verschillende aanvraagperiodes instellen.
4. Aanvragen worden alleen voor die subsidies en beheers- of landschapspakketten of categorieën subsidieaanvragers in behandeling genomen, waarvoor een aanvraagperiode als bedoeld in het vierde lid is ingesteld.
5. Voor aanvragen wordt gebruik gemaakt van een daartoe vastgesteld aanvraagformulier.
6. Aanvragen tot subsidieverlening worden beoordeeld aan de hand van beheersgebiedsplannen zoals deze door Gedeputeerde Staten zijn vastgesteld en van kracht zijn uiterlijk 25 dagen voor openstelling van de desbetreffende aanvraagperiode.

Artikel 7

De beheersbijdragen van de beheerspakketten en landschapspakketten en het maximumbedrag aan inrichtingssubsidie worden jaarlijks door Gedeputeerde Staten vastgesteld, gebaseerd op de grondslagen, bedoeld in artikel 8.

Artikel 8

Bij het vaststellen van de beheersbijdragen van een beheerspakket als bedoeld in artikel 7 wordt rekening gehouden met de volgende grondslagen:

- a. de productiederving
- b. de toename van de arbeidsaanspraken
- c. de wijziging van de exploitatie-aanspraken, als gevolg van de uitvoering van agrarisch natuurbeheer, en
- d. transactiekosten (voorzover die aan de orde zijn)

Artikel 9

1. Subsidie wordt niet verstrekt aan beheerders ter voldoening aan verplichtingen die op grond van enig wettelijk voorschrift zijn voorgeschreven.
2. Subsidie wordt niet verstrekt indien de subsidie minder dan EUR 170,- per jaar bedraagt.

Artikel 10

Voorzover de regeling bemesting toestaat, geschiedt de aanwending van kunstmest op grond van een bemestingsadvies of bemestingsplan.

Artikel 11

De subsidie wordt voor de duur van een jaar niet verstrekt, indien de subsidieaanvrager door ernstige nalatigheid of opzettelijk een onjuiste aanvraag heeft ingediend of anderszins onjuiste gegevens heeft verstrekt ter verkrijging van een subsidie op grond van een andere regeling die gebaseerd is op artikel 20, onderdeel a, onder IV of V, onderdeel b, onder V of VI of onderdeel C of op artikel 52 onderdeel a, onder I of III of onderdeel b van verordening nr. 1698/2005 van 20 september 2005 betreffende steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) of indien een verleende subsidie geheel of gedeeltelijk is ingetrokken ingevolge artikel 86 of een vastgestelde subsidie geheel of gedeeltelijk is ingetrokken ingevolge artikel 87.

Artikel 12

Indien de aanvrager opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening of vaststelling heeft ingediend of anderszins onjuiste gegevens heeft verstrekt ter verkrijging van een subsidie op grond van een andere regeling die gebaseerd is op artikel 20, onderdeel a, onder IV of V, onderdeel b, onder V of VI of onderdeel C of op artikel 52 onderdeel a, onder I of III of onderdeel b van verordening nr. 1698/2005 van 20 september 2005 betreffende steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO), of indien ingeval van opzet een verleende of vastgestelde subsidie geheel of gedeeltelijk is ingetrokken op grond van artikel 86 of 87, wordt tevens geen subsidie verleend in het daarop volgend jaar.

Artikel 13

Indien de aanvrager in een jaar opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening op grond van deze regeling, of de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de Minister heeft ingediend, wordt geen subsidie verstrekt voor het daaropvolgend jaar.

HOOFDSTUK 2. Begrenzing van beheersgebieden

Artikel 14

1. Ten behoeve van de uitvoering van deze regeling worden beheersgebieden begrensd met de vaststelling van beheersgebiedsplannen, die in ieder geval bestaan uit:
  - a. een kaart met een topografische ondergrond op een schaal 1 : 25.000, waarin de grenzen van het beheersgebied zijn opgenomen;
  - b. een omschrijving van de in het beheersgebied nagestreefde doelstellingen op het gebied van agrarisch natuurbeheer;
  - c. de in het betrokken beheersgebied te ontwikkelen of in stand te houden beheerspakketten;
  - d. een vaststelling van een totaal van de quota voor de onderscheiden beheerspakketten indien het totaal aantal hectares van de te ontwikkelen of in stand te houden beheerspakketten kleiner is dan de oppervlakte van het begrensde beheersgebied;
  - e. de in het betrokken beheersgebied aan te leggen, te herstellen of in stand te houden landschapspakketten;
  - f. een aanduiding of het beheersgebied bestaat uit veen-, klei- of zandgebied.
2. Voor toepassing van het eerste lid, onderdeel f, wordt onder veengebied verstaan: dat gebied dat voor ten minste 50% bestaat uit grond waar in de bovenste 80 centimeter meer dan de helft van de dikte bestaat uit moerig materiaal.
3. Voor toepassing van het eerste lid, onderdeel f, wordt onder zandgebied verstaan: gebied dat voor ten minste 50% bestaat uit minerale grond waarvan het niet-moerige gedeelte tussen 0 en 80 centimeter diepte voor meer dan de helft van de dikte uit zand (minder dan 8% lutum) bestaat.
4. Voor toepassing van het eerste lid, onderdeel f, wordt onder kleigebied verstaan: gebied dat niet is een veen- of zandgebied.
5. Voor zover in gebiedsplannen andere quota zijn opgenomen dan die bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, wordt met deze quota geen rekening gehouden bij de beoordeling van subsidieaanvragen.
6. Voor zover beheersgebiedsplannen voorzien in het aanleggen, herstellen of in stand houden van het landschapspakket dat is opgenomen in bijlage 32 kan in het desbetreffende beheersgebied tevens het landschapspakket dat is opgenomen in bijlage 33 worden aangelegd, hersteld of in stand gehouden

Artikel 15

1. Beheersgebiedsplannen worden vastgesteld en gewijzigd bij besluit van Gedeputeerde Staten.
2. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling of wijziging van een beheersgebiedsplan is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing.

HOOFDSTUK 3. Probleemgebieden

Artikel 16

Probleemgebieden worden begrensd met inachtneming van de voorwaarden bedoeld in artikel 50 van de Verordening (EG) nr. 1698/2005 van 20 september 2005 van de Raad van de Europese Unie inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO) (PbEG L 277).

Artikel 17

Probleemgebieden kunnen worden begrensd door Gedeputeerde Staten.

Artikel 18

1. Op aanvraag kan jaarlijks de probleemgebiedenvergoeding worden verstrekt mits:
  - a. het terrein is gelegen in een probleemgebied;
  - b. op het terrein een beheerspakket als bedoeld in bijlagen 6 tot en met 28f wordt ontwikkeld of in stand gehouden;
  - c. de subsidieontvanger binnen twee weken nadat hij daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk mededeling doet van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in onderdeel b.
2. De aanvraag tot toekenning van de probleemgebiedenvergoeding wordt gedaan:
  - a. voor het eerste jaar van het tijdvak waarvoor beheerssubsidie wordt verstrekt, binnen vier weken nadat Gedeputeerde Staten het besluit, bedoeld in artikel 21, vierde lid, hebben genomen door middel van een daartoe door de directeur van de Dienst Regelingen ter beschikking gesteld aanvraagformulier;
  - b. voor de overige jaren van het tijdvak door middel van de verzamelaanvraag.
3. Gedeputeerde Staten beslissen in december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend omtrent de toekenning van de probleemgebiedenvergoeding voor dat betreffende kalenderjaar.

Artikel 19

1. De probleemgebiedenvergoeding bedraagt EUR 94,- per hectare.
2. De probleemgebiedenvergoeding wordt vastgesteld op het bedrag dat wordt gevormd door het aantal hectares waarvoor in het betreffende jaar beheerssubsidie ten behoeve van de beheerspakkettenbedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel b, wordt verstrekt, te vermenigvuldigen met het in het eerste lid genoemde tarief.
3. De probleemgebiedenvergoeding wordt verstrekt per kalenderjaar. Indien het tijdvak waarvoor beheerssubsidie wordt verstrekt niet gelijk loopt met het kalenderjaar, wordt de probleemgebiedenvergoeding voor het betreffende kalenderjaar naar evenredigheid vastgesteld.
4. In afwijking van artikel 44 vindt geen bevoorschotting plaats.
5. De probleemgebiedenvergoeding wordt betaald binnen acht weken na bekendmaking van het besluit van Gedeputeerde Staten omtrent toekenning.

Artikel 20

1. Behoudens het bepaalde in het derde tot en met zesde lid wordt de probleemgebiedenvergoeding geheel of gedeeltelijk geweigerd onderscheidenlijk teruggevorderd indien:
  - a. het terrein niet gelegen is in een probleemgebied;
  - b. niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel b.

2. In afwijking van het eerste lid wordt de probleemgebiedenvergoeding met 5% verminderd indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel c.
3. Het bepaalde in het eerste lid, onderdeel b, vindt geen toepassing indien het niet voldoet aan de verplichting het gevolg is van overmacht.
4. In afwijking van het eerste lid wordt in de gevallen, bedoeld in de artikelen 78, tweede lid, en 81 tot en met 85, de probleemgebiedenvergoeding overeenkomstig die artikelen naar evenredigheid vastgesteld.
5. In afwijking van het vierde lid kan in het geval, bedoeld in artikel 81, de in dat artikel bedoelde derde in het jaar waarop het recht tot gebruik en beheer is overgegaan, slechts aanspraak maken op de probleemgebiedenvergoeding indien hij in de voor dat betreffende jaar in te dienen verzamelaanvraag heeft verzocht om toekenning.
6. Indien een terrein waarvoor de probleemgebiedenvergoeding wordt verstrekt op enig moment geen deel meer uitmaakt van een probleemgebied, wordt de probleemgebiedenvergoeding voor het betreffende jaar naar evenredigheid vastgesteld over de periode dat het terrein in dat jaar deel uitmaakte van een probleemgebied.
7. Het zesde lid is niet van toepassing indien in het betreffende jaar niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel b.

HOOFDSTUK 4. Aanvragen van subsidie

Artikel 21

1. Aanvragen tot subsidieverlening uit hoofde van deze regeling worden ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. In de aanvraag tot subsidieverlening wordt in ieder geval aangegeven:
  - a. welk beheerspakket, onderscheidenlijk welke beheerspakketten, de aanvraag betreft;
  - b. welk landschapspakket, onderscheidenlijk welke landschapspakketten, de aanvraag betreft;
  - c. of de aanvraag mede betrekking heeft op de maatregel, bedoeld in artikel 37;
  - d. of er sprake is van inrichtingssubsidie;
  - e. of de aanvraag wordt ingediend door een ondernemer en
  - f. of de subsidieaanvrager beheerder is.
3. Indien de subsidieaanvrager niet krachtens zakelijk of duurzaam persoonlijk recht beschikt over een recht tot gebruik en beheer van het terrein waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft, wordt in de aanvraag tevens vermeld of het gebruiksrecht van het desbetreffende terrein berust bij een ondernemer.
4. Gedeputeerde Staten beslissen binnen 26 weken op de aanvraag. De beslissing kan eenmaal met ten hoogste 26 weken worden verdaagd.

Artikel 22

1. De aanvraag tot subsidieverlening gaat in ieder geval vergezeld van één of meer topografische kaarten met een schaal van 1 : 10.000 waarop de grenzen van het desbetreffende terrein zijn aangegeven.
2. Indien de aanvraag betrekking heeft op meerdere beheers- of landschapspakketten op een terrein worden op de topografische kaart, bedoeld in het eerste lid, tevens de grenzen aangegeven waar de verschillende beheers- of landschapspakketten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, zullen worden in stand gehouden of ontwikkeld.
3. Indien de subsidie wordt aangevraagd door een aanvrager als bedoeld in artikel 21, derde lid, gaat de aanvraag tot subsidieverlening tevens vergezeld van de met betrekking tot het desbetreffende terrein tot stand gekomen overeenkomst, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel a, alsmede van de met betrekking tot het desbetreffende terrein opgestelde verklaring, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 23

In afwijking van artikel 21, tweede en derde lid, gaat een aanvraag tot subsidieverlening uit hoofde van artikel 3 van deze regeling vergezeld van een projectplan dat is opgesteld aan de hand van de volgende criteria:

- a. doelstelling van het samenwerkingsverband;
- b. doelstelling van het desbetreffende project;
- c. aard en omvang van de activiteiten ter realisatie van de doelstellingen, bedoeld in artikel 3;
- d. aantal leden van het samenwerkingsverband; waarbij de criteria specifiek en meetbaar zijn beschreven.

Artikel 24

Indien er met betrekking tot een terrein meer beheerders zijn, kan door hen gezamenlijk een aanvraag worden ingediend, welke aanvraag, onverminderd de artikelen 21 en 22, vergezeld gaat van een tussen hen gesloten overeenkomst waaruit blijkt dat zij genoegzaam en duurzaam samenwerken inzake het beheer van dat terrein.

HOOFDSTUK 5. Beheerssubsidie

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 25

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder beheersgebied eveneens verstaan: natuurgebied als bedoeld in artikel 13 van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg of artikel 13 van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000, indien het beheerspakket is opgenomen in het desbetreffende natuurgebiedsplan.

Artikel 26

1. Beheerssubsidie wordt niet verstrekt ten aanzien van terreinen, gelegen in een natuurgebiedsplan, die zijn verworven door Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten of de Stichting Het Limburgs Landschap.
2. Beheerssubsidie wordt niet verstrekt ten aanzien van terreinen, gelegen in een natuurgebiedsplan, waarvoor subsidie functieverandering als bedoeld in artikel 40 van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de Minister of waarvoor subsidie als bedoeld in artikel 9 van de Tijdelijke regeling particulier natuurbeheer, is toegekend.
3. Het bepaalde in de leden 1 en 2 vindt geen toepassing indien de eigenaar, dan wel zakelijk gerechtigde van het terrein, na 1 december 1977 het gebruik heeft afgestaan aan een ondernemer en dit heeft geleid tot de ononderbroken voortzetting van het op 1 december 1977 bestaand gebruik door:
  - de ondernemer;
  - zijn echtgenoot;
  - een pleegkind of
  - één of meer bloed- en aanverwanten in de rechte lijn.

Artikel 27

1. Per terrein kan voor één of meerdere beheerspakketten beheerssubsidie worden verstrekt, met dien verstande dat in het terrein niet meerdere beheerspakketten op dezelfde oppervlakte kunnen worden ontwikkeld of in stand gehouden.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de beheerspakketten, opgenomen in onderdeel 4 van de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister op dezelfde oppervlakte worden ontwikkeld of in stand gehouden als de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 28b tot en met 28f.
3. In afwijking van het eerste lid kan het beheerspakket opgenomen in bijlage 28c, op dezelfde oppervlakte worden ontwikkeld of in stand gehouden als de beheerspakketten opgenomen in de bijlage 15, 16, 17 van deze regeling of de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, tenzij de beheerseenheden overeenkomstig onderdeel 3 van de beheerspakketten opgenomen in de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, worden beheerd op een wijze als bedoeld in de bijlagen 12, 13, 14, en 18.
4. Onverminderd het eerste lid, kunnen de landschapspakketten opgenomen in de bijlagen 33, 36, 38, 40 en 46 op dezelfde oppervlakte in stand worden gehouden als de beheerspakketten opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 30.

Artikel 28

Beheerssubsidie ten behoeve van een terrein dat is gelegen in een beheersgebied kan worden verstrekt:

- a. met het oog op de ontwikkeling van een of meerdere beheerspakketten opgenomen in de bijlagen 6, 10, 12 tot en met 15 en 24a tot en met 28a, voorzover die ontwikkeling in overeenstemming is met het desbetreffende beheersgebiedsplan;
- b. met het oog op de instandhouding van een of meerdere beheerspakketten opgenomen in de bijlagen 7 tot en met 9, en 11 tot en met 30 die op het tijdstip van

indiening van de aanvraag voor beheerssubsidie op het terrein zijn ontwikkeld, voorzover die instandhouding in overeenstemming is met het desbetreffende beheersgebiedsplan.

Artikel 29

Beheerssubsidie kan worden verstrekt ten behoeve van een terrein met het oog op de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket opgenomen in de bijlagen 28b tot en met 30.

Artikel 30

Beheerssubsidie wordt verstrekt:

- a. voor één tijdvak, indien de subsidie betrekking heeft op de ontwikkeling of instandhouding van een of meerdere beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 28f;
- b. voor twee aaneengesloten tijdvakken, indien de subsidie betrekking heeft op de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket, opgenomen in een van de bijlagen 29 en 30.

Artikel 31

Beheerssubsidie ten behoeve van de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket opgenomen in de bijlagen 29 en 30 wordt uitsluitend verstrekt indien:

- a. voorafgaand aan de desbetreffende subsidieaanvraag ten behoeve van het betrokken terrein een vrijstelling is verleend op grond van de Regeling meldings- en herplantplicht, en
- b. de beplanting geschiedt buiten de bebouwde kom, bedoeld in artikel 1, vijfde lid, van de Boswet.

Artikel 32

1. Beheerssubsidie wordt niet verstrekt ten behoeve van een terrein dat is gelegen in een beheersgebied voor de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket op een beheerseenheid:
  - a. waarvan de oppervlakte niet ten minste overeenkomt met het aantal hectares dat is opgenomen als minimumoppervlakte in de bijlage waarin het desbetreffende beheerspakket is opgenomen;
  - b. waarvan de breedte kleiner, onderscheidenlijk groter, is dan de minimumbreedte, onderscheidenlijk maximumbreedte, en de lengte kleiner is dan de minimumlengte die is opgenomen in de bijlage waarin het desbetreffende beheerspakket is opgenomen.
2. Indien beheerssubsidie wordt verstrekt voor de ontwikkeling of instandhouding van meerdere beheerspakketten op een terrein, zijn de in het eerste lid, onderdelen a en b, genoemde voorwaarden van overeenkomstige toepassing voor elk afzonderlijk beheerspakket waarvoor beheerssubsidie wordt verleend op het desbetreffende terrein.
3. Gedeputeerde Staten kunnen beleidsregels vaststellen met betrekking tot het aantal van een planten- of diersoort bedoeld in de onderscheiden beheers- en landschapspakketten per oppervlaktemaat en de spreiding van de betreffende soort binnen de beheerseenheid, onderscheidenlijk de oppervlaktemaat.
4. Beleidsregels als bedoeld in het derde lid, worden als bijlage 51 bij deze regeling opgenomen.

Artikel 33

1. Beheerssubsidie wordt niet verstrekt:

- a. aan Staatsbosbeheer;
- b. ten behoeve van de terreinen die niet zijn gelegen in een beheersgebied, tenzij de aangevraagde beheerssubsidie betrekking heeft op beheerspakketten genoemd in de bijlagen 28b tot en met 30 of
- c. ten behoeve van een in een beheersgebied gelegen terrein voorzover daardoor het quotum wordt overschreden, of
- d. ten behoeve van terreinen waarop nog verplichtingen van toepassing zijn op grond van:
  - 1^e de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de Minister;

- 2^e de Subsidierегeling natuurbeheer Limburg;
  - 3^e de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer van de Minister;
  - 4^e de Regeling stimulering bosuitbreiding op landbouwgronden;
  - 5^e de Beschikking ter zake van het uit productie nemen van bouwland;
  - 6^e hoofdstuk 2, paragraaf 5.2 van de regeling GLB -inkomenssteun 2006.
  - 7^e de Beschikking beheersovereenkomsten 1983 ;
  - 8^e de Regeling beheersovereenkomsten 1988
  - 9^e de Regeling beheersovereenkomsten 1993
  - 10^e de Regeling beheersovereenkomsten en natuurontwikkeling
  - 11^e de Beschikking bijdragen probleemgebieden.
  - 12^e de Regeling functiebeloning bos- en natuurterreinen.
2. In afwijking van het eerste lid, sub d, onderdelen 5 en 6 kan beheerssubsidie verstrekt worden voor bijlage 28b.
  3. In afwijking van het eerste lid, sub d, onderdeel 3, kan beheerssubsidie verstrekt worden tezamen met onderdeel 4 van de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer van de minister.

Artikel 34

Beheerssubsidie wordt niet verstrekt aan een beheerder indien in de twee jaar voorafgaande aan de aanvraag voor subsidieverlening een verzoek tot intrekking van een subsidieverlening op basis van deze regeling of de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer van de Minister, voor de desbetreffende beheerseenheid door de beheerder is ingediend en dit verzoek is gehonoreerd.

Artikel 35

Beheerssubsidie wordt niet verstrekt indien voor de desbetreffende beheerseenheid voor de instandhouding of ontwikkeling van een beheerspakket bijdragen worden genoten door tussenkomst van een subsidieaanvrager als bedoeld in artikel 5.

-

Artikel 36

1. Indien op het terrein een beheerspakket wordt ontwikkeld of in stand gehouden, bedraagt de
  - beheerssubsidie per tijdvak het bedrag dat wordt gevormd door de vermenigvuldiging van het getal
    - zes met de desbetreffende beheersbijdrage opgenomen in de bijlage van het desbetreffende
      - beheerspakket en het aantal hectares waarvoor beheerssubsidie wordt verleend.
2. Indien op het terrein meerdere beheerspakketten worden ontwikkeld of in stand gehouden,
  - bedraagt de beheerssubsidie per tijdvak de som van de bedragen die worden gevormd door de
    - vermenigvuldiging van het getal zes met de desbetreffende beheersbijdragen opgenomen in de
      - bijlage van elk van de onderscheiden beheerspakketten en het aantal hectares per beheerspakket
        - waarvoor beheerssubsidie wordt verleend.

Artikel 37

1. Indien ruige stalmest wordt uitgereden op een terrein waarvoor beheerssubsidie wordt verstrekt ten behoeve van de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket, opgenomen in bijlage 16 kan op verzoek van de beheerder de overeenkomstig artikel 36 bepaalde beheerssubsidie worden verhoogd voor zover:
  - a. de ruige stalmest wordt uitgereden op de oppervlakte van het desbetreffende beheerspakket;
  - b. de ruige stalmest wordt uitgereden gedurende het desbetreffende tijdvak jaarlijks in de periode tussen 1 februari en 1 april;
  - c. per hectare ten minste 10 ton en ten hoogste 20 ton ruige stalmest wordt uitgereden, en

- d. de beheerder binnen twee weken na het uitrijden van de ruige stalmest hiervan melding doet aan de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe door de directeur van de Dienst Regelingen ter beschikking gesteld formulier.
2. De verhoging, bedoeld in het eerste lid, bedraagt:
    - a. EUR 149,75 voor zover de ruige mest wordt uitgereden op land dat vanaf bedrijfsgebouwen alleen bereikbaar is via water;
    - b. EUR 77,14 voor zover de ruige mest wordt uitgereden op andere grond dan bedoeld in onderdeel a.

Artikel 38

1. De beheerssubsidie voor de in de bijlagen 6 tot en met 28f genoemde beheerspakketten wordt, gedeeltelijk, voor de duur van één jaar, ingetrokken indien op het bedrijf van de subsidieontvanger op grond van het Besluit verboden stoffen diergeneesmiddelen verboden hormonen of residuen daarvan, worden aangetroffen.
2. De beheerssubsidie voor de in de bijlagen 6 tot en met 28f genoemde beheerspakketten wordt, gedeeltelijk, voor de duur van twee jaren, ingetrokken indien op het bedrijf van de subsidieontvanger nogmaals op grond van het Besluit verboden stoffen diergeneesmiddelen verboden hormonen of residuen daarvan, worden aangetroffen.

Paragraaf 2. Subsidieverlening

Artikel 39

Indien beheerssubsidie wordt verstrekt voor de instandhouding of ontwikkeling van meerdere beheerspakketten op een terrein, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening in ieder geval:

- a. de ligging en de grootte van het terrein;
- b. de doelen van de beheerssubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak op het terrein ontwikkelen of in stand houden van de desbetreffende beheerspakketten;
- c. het aantal hectares per beheerspakket waarvoor beheerssubsidie wordt verleend;
- d. de beheersbijdrage op basis waarvan de beheerssubsidie zal worden vastgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar ligging;
- e. het aantal hectares waar ruige mest op wordt uitgereden en het bedrag, bedoeld in artikel 37, en
- f. de datum waarop het tijdvak waarover beheerssubsidie wordt verleend, aanvangt.

Artikel 40

Indien beheerssubsidie wordt verstrekt voor de instandhouding of ontwikkeling van een beheerspakket, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening in ieder geval:

- a. de ligging en de grootte van het terrein;
- b. het doel van beheerssubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak op het terrein ontwikkelen, onderscheidenlijk in stand houden, van het desbetreffende beheerspakket;
- c. de beheersbijdrage op basis waarvan de beheerssubsidie zal worden vastgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar ligging;
- d. het aantal hectares waar ruige mest op wordt uitgereden en de daarmee samenhangende verhoging, bedoeld in artikel 37, eerste lid, en
- e. de datum waarop het tijdvak waarover beheerssubsidie wordt verleend, aanvangt.

Artikel 41

De datum, bedoeld in de artikelen 39, onderdeel f, onderscheidenlijk artikel 40, onderdeel e, waarop het tijdvak waarover beheerssubsidie wordt verleend aanvangt, kan uitsluitend de eerste dag van de onderscheiden maanden van een jaar zijn.

Artikel 42

1. Indien beheerssubsidie is verleend ten behoeve van de ontwikkeling of instandhouding van een beheerspakket opgenomen in de bijlagen 29 en 30 in twee

tijdvakken, worden in de beschikking, in afwijking van de artikelen 39 en 40, tevens de te realiseren doelen in het eerste tijdvak in de beschikking opgenomen.

2. Als doelen in de zin van het eerste lid worden vastgesteld het doel, bedoeld in artikel 39, onderdeel b, of 40, onderdeel b.

Paragraaf 3. Verplichtingen

Artikel 43

1. De subsidieontvanger is verplicht:
  - a. de in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doelen, bedoeld in artikel 40, onderdeel b, onderscheidenlijk artikel 42, eerste lid, te realiseren;
  - b. indien op het terrein voor meerdere beheerspakketten beheerssubsidie wordt verleend, de in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doelen, bedoeld in artikel 39, onderdeel b, onderscheidenlijk artikel 42, eerste lid, te realiseren;
  - c. de in het beheerspakket, onderscheidenlijk de beheerspakketten, opgenomen beheersvoorschriften te treffen die zijn vermeld in de bijlage waarin het beheerspakket is, onderscheidenlijk de beheerspakketten zijn, opgenomen;
  - d. het reliëf van het terrein te handhaven;
  - e. de bestaande waterhuishouding van het terrein te handhaven;
  - f. van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in onderdeel a, onderdeel b, onderscheidenlijk onderdeel c, binnen twee weken nadat de subsidieontvanger daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk melding te doen;
  - g. uiterlijk drie maanden nadat gehele of gedeeltelijke overdracht van de bevoegdheid tot gebruik en beheer van het betrokken terrein plaatsvindt, dit schriftelijk te melden aan de directeur van de Dienst Regelingen;
  - h. aan de geldende nationale en Europese minimumnormen op het gebied van milieu, dierenwelzijn en hygiëne te voldoen, hetgeen betekent dat hij op het tijdstip zijn bedrijf uitoefent met inachtneming van de bij of krachtens de Flora- en faunawet, de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewater, de Wet bodembescherming, de Meststoffenwet, de Bestrijdingsmiddelenwet 1962, de Gezondheid- en welzijnswet voor dieren, de Diergeneesmiddelenwet, de Kaderwet Diervoeders en de Plantenziektewet geldende normen.
2. De verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen d en e, gelden voor de periode waarover beheerssubsidie is verleend, met dien verstande dat zij niet gelden voorzover dit in de beschikking tot verlening van beheerssubsidie, dan wel in de beheerspakketten, anders is bepaald.
3. Indien subsidie is verleend voor de beheerspakketten opgenomen in de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister gelden de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen d en e, al dan niet in combinatie met een beheerspakket opgenomen in de bijlagen 28b tot en met 28f, niet voor die oppervlakten waarop onderdeel 4 van de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, van toepassing is.

Paragraaf 4. Voorschotten

Artikel 44

1. Gedeputeerde Staten verstrekken binnen acht weken na afloop van het eerste jaar van het tijdvak een voorschot en vervolgens telkens ten minste een jaar later. De hoogte van het voorschot komt overeen met de jaarlijkse beheersbijdrage van elk van de beheerspakketten waarvoor ten behoeve van het desbetreffende terrein voor dat tijdvak subsidie wordt verleend, alsmede, voor zover van toepassing, het bedrag, bedoeld in artikel 37.
2. In afwijking van het eerste lid wordt in een jaar het voorschot verminderd met 100% als de beheerder in de twee jaar voorafgaande aan de verstrekking van het voorschot op enig moment niet heeft voldaan aan de verplichtingen, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdelen c tot en met g, of enig ander voorschrift in de beschikking tot subsidieverlening niet heeft nageleefd, tenzij de aard en de ernst

van het niet-nakomen van de genoemde verplichtingen aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage.

3. Per terrein kunnen per tijdvak ten hoogste vijf voorschotten worden verstrekt voorafgaand aan de subsidievaststelling.

Paragraaf 5. Subsidievaststelling

Artikel 45

1. Telkens binnen 8 weken na afloop van een tijdvak of zoveel eerder indien noodzakelijk dient de ontvanger van beheerssubsidie voor het desbetreffende terrein een aanvraag tot subsidievaststelling over dat tijdvak in bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. De ontvanger van beheerssubsidie geeft in de aanvraag aan in hoeverre het doel, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk onderdeel b, is gerealiseerd.

Artikel 46

1. Gedeputeerde Staten stellen na ontvangst van de in artikel 45 bedoelde aanvraag de beheerssubsidie vast binnen 13 weken. Deze beslissing kan eenmaal met ten hoogste 13 weken worden verdaagd.
2. De beheerssubsidie wordt vastgesteld overeenkomstig het bedrag dat bij de beschikking tot subsidieverlening is bepaald.

Artikel 47

1. De subsidie per beheerspakket opgenomen in de bijlagen 6 tot en met 30 wordt vastgesteld op het bedrag dat uit de subsidieverlening voor het desbetreffende terrein voortvloeit, verminderd met:
  - a. 15%, indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk onderdeel b, maar wel is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel c;
  - b. 100%, indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel c, tenzij de aard en de ernst van het niet-nakomen van de genoemde verplichtingen aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage;
  - c. 100%, indien, voorzover van toepassing, niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdelen d en e, tenzij de aard en de ernst van het niet nakomen van de genoemde verplichtingen aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage;
  - d. 5%, indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel f, onderscheidenlijk g.
2. De subsidie voor het beheerspakket opgenomen in bijlage 31 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, zoals die luidde tot 1 oktober 2004, wordt overeenkomstig het eerste lid, aanhef, en onderdelen b en c, vastgesteld.
3. De verminderingen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, worden niet toegepast voor zover niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 43, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk onderdeel b of c, ten gevolge van overmacht.
4. De verminderingen, bedoeld in het eerste lid, worden niet toegepast op de beheerssubsidie, voor zover het bedrag daarvan bestaat uit een verhoging op grond van artikel 37.
5. De verminderingen, bedoeld in het eerste lid, worden niet toegepast ten aanzien van dat deel van die verminderingen dat het bedrag van de beheerssubsidie te boven gaat.

HOOFDSTUK 6. Inrichtingssubsidie

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 48

1. Inrichtingssubsidie kan worden verstrekt met betrekking tot terreinen ten aanzien waarvan beheerssubsidie is verleend ten behoeve van de ontwikkeling van de beheerspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 14, 18, 29 en 30, voor zover dat in overeenstemming is met het desbetreffende beheersgebiedsplan.
2. Inrichtingssubsidie wordt ten behoeve van de aanleg of het herstel van een landschapspakket verstrekt met betrekking tot terreinen ten aanzien waarvan landschapssubsidie is verleend, voor zover dat in overeenstemming is met het desbetreffende beheersgebiedsplan.

Artikel 49

1. Inrichtingssubsidie wordt uitsluitend verstrekt, voorzover deze betrekking heeft op het, door middel van eenmalige maatregelen, rechtstreeks en direct wijzigen van de fysieke condities of kenmerken van terreinen, zonder welke wijziging ontwikkeling, onderscheidenlijk instandhouding, van het beheerspakket, onderscheidenlijk landschapspakket, ten behoeve waarvan beheerssubsidie, onderscheidenlijk landschapssubsidie, is verleend niet mogelijk is.
2. Onverminderd het eerste lid kan inrichtingssubsidie worden verstrekt overeenkomstig een inrichtingsplan waarin in ieder geval zijn opgenomen:
  - a. de te treffen inrichtingsmaatregelen;
  - b. de oppervlakte waarop of de lengte waarin die maatregelen zullen worden uitgevoerd;
  - c. de met de maatregelen beoogde situatie van het terrein;
  - d. een gespecificeerde begroting;
  - e. een topografische kaart met ten hoogste een schaal van 1 : 10.000 waarop is aangegeven waar de onderscheiden maatregelen zullen worden getroffen;
  - f. een beschrijving van de uitgangssituatie;
  - g. de motivering voor het treffen van de maatregelen en
  - h. een tijdsplanning voor de uit te voeren werkzaamheden.

Artikel 50

Tot de subsidiabele kosten behoren de kosten, inclusief BTW, voorzover verrekening niet mogelijk is, verband houdende met:

- a. het opstellen door derden van een inrichtingsplan;
- b. bebossing van een terrein, voorzover ten behoeve van dat terrein beheerssubsidie is verleend, gericht op de ontwikkeling en daaropvolgende instandhouding van een beheerspakket dat is vermeld in een van de bijlagen 29 en 30;
- c. maatregelen voor herstel of aanleg van landschappelijke elementen;
- d. maatregelen, gericht op wijziging van de waterhuishouding;
- e. grondverzet;
- f. het plaatsen van een raster;
- g. afvoer van grond, of
- h. overige maatregelen voorzover noodzakelijk in verband met de desbetreffende inrichting.

Artikel 51

Niet tot de subsidiabele kosten behoren in ieder geval de kosten, verband houdende met:

- a. de verwijdering van bodemverontreiniging of afval;
- b. de bouw van opstallen;
- c. achterstallig onderhoud aan landschappelijke elementen;
- d. de aanschaf van machines, of

- e. de aanschaf van materialen, anders dan ten behoeve van het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 50.

Artikel 52

Geen inrichtingssubsidie wordt verstrekt:

- a. voor kosten die zijn gemaakt, alvorens een beslissing op de aanvraag voor inrichtingssubsidie is genomen, behoudens de kosten, bedoeld in artikel 50, onderdeel a;
- b. ten behoeve van maatregelen waarmee een aanvang is gemaakt, onderscheidenlijk die reeds zijn uitgevoerd, alvorens een beslissing op de aanvraag voor inrichtingssubsidie is genomen, of
- c. indien de aanvraag tot inrichtingssubsidie niet wordt ingediend tegelijk met de aanvraag tot beheerssubsidie, onderscheidenlijk landschapssubsidie, voor het desbetreffende terrein.

Artikel 53

- 1. Inrichtingssubsidie voor de in de bijlagen 29 en 30 genoemde beheerspakketten worden, in afwijking van artikel 2 juncto artikel 1, eerste lid, onderdelen d en e, slechts verstrekt aan beheerders die berekend over de laatste drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar van de aanvraag tot subsidieverlening tenminste 25% van hun onzuiver inkomen, als bedoeld in artikel 4 van de Wet op de inkomstenbelasting, verkrijgen uit het landbouwbedrijf waarvoor de subsidie is aangevraagd.
- 2. Indien de beheerder minder dan drie jaar voorafgaand aan het tijdstip van indienen van de aanvraag tot subsidieverlening werkt op het landbouwbedrijf waarvoor de subsidieaanvraag wordt ingediend, wordt in afwijking van het eerste lid, het onzuiver inkomen berekend op basis van de voorhanden zijnde gegevens. Indien er nog geen gegevens voorhanden zijn, wordt het onzuiver inkomen berekend op basis van de gegevens van het volledige kalenderjaar van de aanvraag.
- 3. Indien de beheerder een rechtspersoon is, wordt de inrichtingssubsidie voor de in de bijlagen 29 en 30 genoemde beheerspakketten, in afwijking van artikel 2 juncto artikel 1, eerste lid, onderdelen d en e, slechts verstrekt indien de in artikel 7, derde lid, van de Wet op de Venootschapsbelasting 1969 bedoelde winst, vermeerderd met het bedrag dat voor de bedrijfsleiding van de rechtspersoon ten titel van beloning voor verrichte arbeid in mindering is gebracht, gemiddeld over de drie kalenderjaren voorafgaand aan het tijdstip van de subsidieverlening voor ten minste de helft afkomstig is uit het landbouwbedrijf waarvoor de subsidie is aangevraagd.
- 4. Indien op het landbouwbedrijf waarvoor de aanvraag wordt ingediend minder dan drie jaren voorafgaand aan het tijdstip van het indienen van de aanvraag tot subsidieverlening landbouwactiviteiten zijn verricht, wordt in afwijking van het derde lid, de winst van de rechtspersoon berekend op basis van de voorhanden zijnde gegevens. Indien er geen gegevens voorhanden zijn, wordt de winst berekend op basis van de gegevens van het volledige kalenderjaar van de aanvraag.

Artikel 54

- 1. Inrichtingssubsidie bedraagt 95% van de werkelijk gemaakte noodzakelijke subsidiabele kosten, met dien verstande dat geen vergoeding wordt verstrekt voor zover deze kosten meer bedragen dan een door Gedeputeerde Staten bij de subsidieverlening te bepalen maximumbedrag.
- 2. Het bedrag aan inrichtingssubsidie dat ten hoogste kan worden verstrekt is opgenomen in bijlage 50 bij deze regeling.

Artikel 55

Gedeputeerde Staten kunnen beleidsregels vaststellen met het oog op de toepassing van de artikelen 49, 50 en 54.

Paragraaf 2. Subsidieverlening

Artikel 56

De beschikking tot subsidieverlening vermeldt in ieder geval:

- a. in hoeverre het plan, bedoeld in artikel 49, tweede lid, in uitvoering kan worden genomen;
- b. de aard van de benodigde wijzigingen van de fysieke condities of kenmerken van het betrokken terrein;
- c. het aantal hectares ten behoeve waarvan inrichtingssubsidie wordt verleend;
- d. de datum waarop de periode waarover inrichtingssubsidie wordt verleend, aanvangt, en
- e. het bedrag waarop de inrichtingssubsidie ten hoogste kan worden vastgesteld.

Paragraaf 3. Verplichtingen

Artikel 57

De subsidieontvanger is verplicht de maatregelen overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde inrichtingsplan uit te voeren binnen een jaar na de datum van subsidieverlening.

Paragraaf 4. Voorschotten

Artikel 58

1. Op de inrichtingssubsidie kunnen Gedeputeerde Staten ten hoogste tweemaal per jaar op aanvraag tot ten hoogste 95% voorschotten verstrekken, met een minimum van EUR 2.500,-.
2. De aanvraag tot voorschotverlening gaat vergezeld van een overzicht van de liquiditeitsbehoefte.

Artikel 59

De aanvraag tot voorschotverlening wordt ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.

Artikel 60

Gedeputeerde Staten nemen binnen 13 weken na ontvangst van de in artikel 59 bedoelde aanvraag een besluit. Deze beslissing kan eenmaal met ten hoogste 13 weken worden verdaagd.

Paragraaf 5. Subsidievaststelling

Artikel 61

1. De aanvraag tot subsidievaststelling wordt ingediend binnen 8 weken na afloop van de maatregelen bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. De aanvraag, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van:
  - a. een verklaring dat de maatregelen overeenkomstig de subsidieverlening zijn uitgevoerd, en
  - b. een financiële verantwoording met betrekking tot de getroffen maatregelen, bestaande uit een rekening alsmede, indien de subsidieverlening een bedrag van EUR 25.000,- te boven gaat, een verklaring, overeenkomstig een door de directeur van de Dienst Regelingen te verstrekken model, van een accountant-administratieconsulent of registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek waaruit blijkt dat de maatregelen zijn uitgevoerd overeenkomstig de beschikking tot subsidieverlening van inrichtingssubsidie.

Artikel 62

Gedeputeerde Staten stellen na ontvangst van de in artikel 61 bedoelde bescheiden de inrichtingssubsidie binnen 13 weken vast op grond van de werkelijk gemaakte kosten zoals bepaald bij de subsidieverlening. Deze beslissing kan eenmaal met ten hoogste 13 weken worden verdaagd.

HOOFDSTUK 7. Landschapssubsidie

Artikel 63

1. Landschapssubsidie wordt verstrekt in beheersgebieden ten behoeve van de instandhouding van een of meerdere landschapspakketten opgenomen in de bijlagen 32 tot en met 46, voorzover dit in overeenstemming is met het desbetreffende beheersgebiedsplan.
2. Landschapssubsidie ten behoeve van de instandhouding van het landschapspakket, bedoeld in bijlage 46, wordt alleen verstrekt tezamen met een landschapssubsidie voor instandhouding van een landschapspakket, bedoeld in één of meer van de bijlagen 32 tot en met 45.

Artikel 64

Landschapssubsidie wordt verstrekt voor een tijdvak.

Artikel 65

1. Indien op het terrein een landschapspakket in stand wordt gehouden, bedraagt de landschapssubsidie het bedrag per tijdvak dat wordt gevormd door de vermenigvuldiging van het getal zes met de beheersbijdrage opgenomen in de bijlagen van het desbetreffende landschapspakket en het aantal hectares, onderscheidelijk meters, onderscheidelijk stuks waarvoor landschapssubsidie wordt verleend.
2. Indien op het terrein meerdere landschapspakketten in stand worden gehouden, bedraagt de landschapssubsidie de som van de beheersbijdragen die worden gevormd door de vermenigvuldiging van het getal zes met de beheersbijdragen opgenomen in de bijlagen van de desbetreffende landschapspakketten en het aantal hectares, onderscheidelijk meters, onderscheidelijk stuks per landschapspakket waarvoor landschapssubsidie wordt verleend.

Artikel 66

Indien landschapssubsidie wordt verstrekt voor het beheren van een of meerdere landschapspakketten binnen een terrein, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening in ieder geval:

- a. de ligging en grootte van het terrein;
- b. het doel van de landschapssubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak op het terrein beheren van een of meerdere landschapspakketten;
- c. het bedrag, onderscheidenlijk de bedragen, op basis waarvan de landschapssubsidie zal worden vastgesteld, en
- d. de datum waarop het tijdvak waarover landschapssubsidie wordt verleend, aanvangt.

Artikel 67

De subsidieontvanger is verplicht:

- a. het in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doel, bedoeld in artikel 66, onderdeel b, te realiseren;
- b. van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in onderdeel a, binnen twee weken nadat de subsidieontvanger daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk melding te doen, en
- c. uiterlijk drie maanden nadat gehele of gedeeltelijke overdracht van de bevoegdheid tot gebruik en beheer van het betrokken terrein plaatsvindt, dit schriftelijk te melden aan de directeur van de Dienst Regelingen.

Artikel 68

De artikelen 27, eerste lid, 32, 33, eerste lid, onderdelen a, b en d, 34, 35, 41, 43, eerste lid, onderdeel h, 44, 45 en 46 en artikel 33, eerste lid, van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, zijn van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 8. Subsidie organisatiekosten samenwerkings-verbanden

Artikel 69

1. Subsidie als bedoeld in artikel 3 wordt eenmalig verstrekt voor een tijdvak.
2. De subsidie kan enkel worden verstrekt indien deze vóór 1 mei 2009 is aangevraagd.

Artikel 70

Een aanvraag voor subsidie als bedoeld in artikel 3 wordt ingediend uiterlijk op 30 april van het eerste kalenderjaar van het tijdvak waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 71

1. De subsidie bedraagt 100% van de noodzakelijke kosten die samenhangen met de activiteiten, genoemd in het projectplan, bedoeld in artikel 23, met een maximum per hectare per jaar van:
  - a. EUR 74,40 ingeval het een pakket als bedoeld in bijlage 32, dan wel bijlage 37 betreft;
  - b. EUR 37,20 ingeval het een pakket als bedoeld in bijlage 12, bijlage 13, bijlage 14, bijlage 23a, bijlage 23b, bijlage 23c, dan wel bijlage 28 betreft;
  - c. EUR 18,88 ingeval het een pakket als bedoeld in bijlage 16, bijlage 17 dan wel bijlage 18 betreft, indien en voor zover monitoring in het derde en in het zesde jaar plaatsvindt overeenkomstig de Handleiding Nationaal Weidevogelmeetnet, uitgave 2001, van SOVON Vogelonderzoek Nederland en het Centraal Bureau voor de Statistiek;
  - d. EUR 10,20 ingeval het een pakket als bedoeld in de bijlagen 28c tot en met 28f betreft, indien op het perceel op grond van deze regeling geen andere subsidie wordt verstrekt;
  - e. EUR 5,- ingeval het een pakket als bedoeld in de bijlagen 28c tot en met 28f betreft, indien voor het perceel reeds subsidie wordt verleend voor een pakket als bedoeld in bijlage 15 of 16 van deze regeling, of de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister.
  - f. EUR 14,88 ingeval het een pakket als bedoeld in een van de overige bijlagen betreft.
2. De kosten, bedoeld in het eerste lid, betreffen de activiteiten die betrekking hebben op de doelstellingen, bedoeld in artikel 3, waarbij de kosten in een jaar ten minste 5% en ten hoogste 50% van de totale kosten in het desbetreffende tijdvak bedragen, de kosten voor activiteiten met betrekking tot de doelstelling, bedoeld in artikel 3, onderdeel c, ten hoogste 50% van de totale kosten in dat tijdvak bedragen en de kosten voor activiteiten met betrekking tot de doelstelling, bedoeld in artikel 3, onderdeel a, ten minste 20% van de totale kosten in dat tijdvak bedragen.
3. Indien gedurende het tijdvak het aantal hectares waarvoor op grond van artikel 2 subsidie wordt verstrekt met meer dan 100% wordt uitgebreid, kunnen de kosten, bedoeld in het eerste lid, van activiteiten die betrekking hebben op de doelstellingen bedoeld in artikel 3, voorafgaand aan bedoelde uitbreiding per jaar minder dan 5% van de totale kosten van het gehele tijdvak bedragen, mits de totale kosten gedurende het resterende tijdvak in elk jaar tenminste 5% en ten hoogste 50% van de totale kosten bedragen in het tijdvak van het aantal hectares na uitbreiding.
4. Voor de toepassing van dit artikel en de artikelen 72 tot en met 74 worden gelijk gesteld met één hectare:
  - a. 400 strekkende meter lijnvormige landschapselementen;
  - b. 5 poelen;
  - c. 150 hoogstambomen of knotbomen.

Artikel 72

1. Het aantal hectares waarvoor subsidie als bedoeld in artikel 3 wordt verleend is niet groter dan het aantal hectares waarvoor subsidie is verleend op grond van artikel 2 in samenhang met artikel 5.
2. Ingeval het aantal hectares waarvoor subsidie als bedoeld in artikel 3 is verleend in enig jaar afwijkt van het aantal hectares waarvoor subsidie is verleend op grond van artikel 2 in samenhang met artikel 5, dient de subsidieontvanger uiterlijk op 31 maart van het daaropvolgende kalenderjaar een projectplan in dat is gebaseerd op het gewijzigde aantal hectares, tenzij de afwijking minder dan 25% is.
3. De subsidieverlening op grond van artikel 3 wordt in voorkomend geval één keer per jaar in overeenstemming gebracht met het gewijzigde aantal hectares, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 73

De beschikking tot subsidieverlening vermeldt in ieder geval:

- a. het aantal hectares waarop de subsidieverlening betrekking heeft;
- b. het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld;
- c. het jaar met ingang waarvan de subsidie wordt verleend; en
- d. de periode waarop de subsidiabele kosten betrekking kunnen hebben.

Artikel 74

1. De subsidieontvanger dient uiterlijk op 31 maart van het tweede en volgende jaar van het tijdvak waarop de subsidieverlening betrekking heeft een overzicht in van de subsidiabele kosten van de met betrekking tot dat jaar geplande activiteiten.
2. Ingeval de met betrekking tot een jaar geplande activiteiten niet of anders zijn opgenomen in het projectplan komen de met die activiteiten samenhangende kosten enkel voor subsidie in aanmerking als de afwijking van het projectplan naar het oordeel van Gedeputeerde Staten voldoende is gemotiveerd. In dat geval wijzigen Gedeputeerde Staten op aanvraag de beschikking tot subsidieverlening.
3. Voor het eerste jaar van het tijdvak waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft dient de aanvrager tegelijk met de subsidieaanvraag een overzicht in van de subsidiabele kosten van de met betrekking tot dat jaar geplande activiteiten.

Artikel 75

1. Voor het eerste jaar van het tijdvak waarop de subsidieverlening betrekking heeft wordt binnen 8 weken na de beschikking tot subsidieverlening een voorschot verleend, gebaseerd op 70% van de subsidiabele kosten die zijn opgenomen in het overzicht, bedoeld in artikel 74, derde lid.
2. Voor elk van de volgende jaren van het tijdvak waarop de subsidieverlening betrekking heeft wordt binnen 17 weken na aanvang van het kalenderjaar een voorschot verleend, gebaseerd op 80% van de subsidiabele kosten die zijn opgenomen in het overzicht, bedoeld in artikel 74, eerste lid.
3. Het voorschot, bedoeld in het tweede lid, kan in voorkomend geval worden verhoogd of verlaagd met het verschil tussen de daadwerkelijke subsidiabele kosten in het voorafgaande jaar en het verleende voorschot voor dat jaar.

Artikel 76

1. Met betrekking tot het tijdvak, bedoeld in artikel 69, eerste lid, verstrekt de subsidieontvanger steeds na afloop van een kalenderjaar, met uitzondering van het laatste jaar van dat tijdvak, vóór 1 april van het daarop volgende jaar, de volgende gegevens over de in het desbetreffende afgelopen jaar gemaakte kosten, bedoeld in artikel 71:
  - a. gegevens waaruit blijkt ten behoeve van welke activiteiten de kosten zijn gemaakt;
  - b. gegevens waaruit blijkt ten behoeve van wie de kosten zijn gemaakt;
  - c. gegevens waaruit blijkt door wie de kosten zijn gemaakt;
  - d. gegevens waaruit blijkt wanneer de kosten zijn gemaakt; en
  - e. gegevens waaruit blijkt tot welk resultaat de uitgevoerde activiteiten hebben geleid.
2. De verstrekking van gegevens, bedoeld in het eerste lid, geschiedt aan de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd formulier dat verkrijgbaar is bij die directeur.

3. Ingeval de kosten ten minste EUR 25.000,- bedragen overlegt de subsidieontvanger bij de verstrekking van gegevens, bedoeld in het eerste lid, een verklaring, overeenkomstig een door de Dienst Regelingen te verstrekken model, van een accountant-administratieconsulent of registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek waaruit blijkt dat de kosten in overeenstemming zijn met artikel 71.

Artikel 77

1. Vóór 1 april van het jaar, volgend op het laatste jaar van het tijdvak waarop de subsidieverlening betrekking heeft, dient de subsidieontvanger een aanvraag tot subsidievaststelling over dat tijdvak in bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij die directeur.
2. Artikel 76 is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 9. Wijziging en intrekking

Artikel 78

1. Een aanvraag tot wijziging van een beschikking tot subsidieverlening die leidt tot vergroting van het areaal van de aanvrager ten behoeve waarvan subsidie wordt verstrekt wordt slechts gehonoreerd indien de extra oppervlakte maximaal 10% of niet meer dan 2 hectare bedraagt.
2. Een aanvraag tot wijziging van een beschikking tot subsidieverlening die leidt tot verkleining van het areaal van de aanvrager ten behoeve waarvan subsidie wordt verstrekt wordt slechts gehonoreerd indien de verkleining het gevolg is van de uitvoering van een werk van algemene nutte.
3. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid kan slechts eenmaal per jaar worden gedaan.
4. In geval van een wijziging uit hoofde van het eerste of tweede lid wordt de subsidie naar evenredigheid verleend en vastgesteld voor het resterende gedeelte van het tijdvak of aaneengesloten tijdvakken, bedoeld in artikel 30, waarvoor subsidie is verleend.
5. De artikelen 1 tot en met 9, eerste lid, 10 tot en met 13 en 21 tot en met 24 zijn ten aanzien van een aanvraag als bedoeld in het eerste of tweede lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat op een aanvraag als bedoeld in het tweede lid het bepaalde in artikel 6, derde en vierde lid, niet van toepassing is.
6. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid wordt afgewezen indien de subsidie door toewijzing van dat verzoek met minder dan EUR 50,- per jaar zou toenemen.

Artikel 79

1. Een aanvraag als bedoeld in artikel 78, eerste lid, die wordt ingediend door een aanvrager als bedoeld in artikel 5, tezamen met een verzoek van een beheerder tot intrekking van een aan hem verleende subsidie voor het terrein waarop die aanvraag betrekking heeft, wordt niet gehonoreerd indien die aanvraag ertoe zou leiden dat minder dan vijf jaren subsidie voor het desbetreffende terrein kan worden verleend.
2. Ingeval van intrekking uit hoofde van het eerste lid wordt de subsidie naar evenredigheid verleend en vastgesteld voor het verstreken gedeelte van het tijdvak of aaneengesloten tijdvakken, bedoeld in artikel 30, waarvoor subsidie is verleend.

Artikel 80

1. Ingeval subsidie is verleend ten behoeve van een terrein waarop het beheerspakket, opgenomen in de bijlagen 19 tot en met 22, onderdeel 4 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, in stand wordt gehouden kan die subsidieverlening op verzoek van de subsidieontvanger voor een gedeelte van het terrein:
  - a. worden gewijzigd in een subsidieverlening op grond van deze regeling voor het instandhouden van het beheerspakket, opgenomen als bedoeld in bijlage 16, of
  - b. worden aangevuld met een subsidieverlening op grond van deze regeling voor het instandhouden van het beheerspakket, opgenomen in bijlage 17.
2. De oppervlakte waarop de aanvulling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, betrekking heeft is ten hoogste:
  - a. één vijfde van het totaal van
    - 1°. de oppervlakte waarop de wijziging, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, betrekking heeft, en
    - 2°. de oppervlakte waarvoor subsidie is verleend voor het instandhouden van het beheerspakket, opgenomen in bijlage 16 of het beheerspakket, opgenomen in de bijlagen 19 tot en met 22 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, waarbij het terrein wordt beheerd op een wijze als bedoeld in bijlage 16, verminderd met
  - b. de oppervlakte waarvoor subsidie is verleend voor het instandhouden van het beheerspakket, opgenomen in 17.
3. Artikel 78, derde tot en met zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 81

In geval subsidie is verleend ten behoeve van een terrein waarvan het recht tot gebruik en beheer berust bij de subsidieontvanger, en dat recht gaat over op een derde gedurende de periode waarover de desbetreffende subsidie is verleend, kan de desbetreffende subsidieverlening worden gewijzigd in een subsidieverlening aan die derde indien deze, uiterlijk drie maanden na de datum waarop het recht tot gebruik en beheer is overgegaan, bij wege van een aan de directeur van de Dienst Regelingen gericht schriftelijk stuk:

- a. verklaart te treden in de aan de subsidieverlening verbonden rechten en plichten, vanaf de datum met ingang waarvan de wijziging uit hoofde van dit lid van kracht zal zijn, en
- b. aangeeft of hij als ondernemer moet worden aangemerkt.

Artikel 82

1. In geval subsidie is verleend met betrekking tot een terrein waarvan het gebruiksrecht berust bij een natuurlijk persoon die overlijdt tijdens de periode waarover subsidie is verleend, wordt de desbetreffende subsidieverlening voor dat terrein ingetrokken met ingang van de dag, volgend op de dag van overlijden, op voorwaarde dat de erfgenamen uiterlijk 30 dagen na het overlijden om deze intrekking verzoeken bij wege van een aan de directeur van de Dienst Regelingen gericht schriftelijk verzoek.
2. Ingeval van intrekking uit hoofde van het eerste lid, wordt de subsidie over het tijdvak waarin het overlijden plaatsvond ambtshalve vastgesteld op het bedrag naar evenredigheid ten opzichte van de subsidie zoals die op grond van de subsidieverlening ten hoogste zou kunnen worden vastgesteld.

Artikel 83

1. In geval subsidie is verleend met betrekking tot een terrein dat deel uitmaakt van een gebied waar landinrichting uit kracht van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, of uit kracht van de Wet inrichting landelijk gebied geschiedt en het voldoen aan de desbetreffende subsidieverlening verbonden verplichtingen na vaststelling van het landinrichtingsplan niet meer mogelijk is, wordt de desbetreffende subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag, waarop in

zodanig gebied de kavelovergang plaatsvindt ingevolge de in het plan van toedeling opgenomen bepalingen omtrent de inbezitneming, bedoeld in artikel 196, tweede lid, onderdeel e, van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007 of artikel 51, eerste lid, onderdeel b, van de Wet inrichting landelijk gebied

2. Artikel 82, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 84

1. Indien subsidie is verleend met betrekking tot een terrein dat is verworven door Staatsbosbeheer, het bureau beheer landbouwgronden, een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties of de provincie en het de subsidieontvanger als gevolg van de overdracht aan een van de bedoelde organisaties onderscheidelijk bestuursorgaan niet meer mogelijk is te voldoen aan de verplichtingen verbonden aan de subsidieverlening, wordt de subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag, waarop de overdracht van het terrein heeft plaatsgevonden.
2. In geval van intrekking op grond van het eerste lid, wordt de subsidie over het tijdvak waarin de verwerving plaatsvond ambtshalve vastgesteld op een bedrag evenredig met het deel van het tijdvak dat voor de overdracht is verstreken.

Artikel 85

1. In geval subsidie is verleend met betrekking tot een terrein dat wordt onteigend tijdens de periode waarover subsidie is verleend, wordt de desbetreffende subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag waarop het besluit tot onteigening van de betrokken grond onherroepelijk vaststaat.
2. In geval van intrekking uit hoofde van het eerste lid, wordt de subsidie over het tijdvak waarin het besluit tot onteigening onherroepelijk werd ambtshalve vastgesteld op het bedrag naar evenredigheid ten opzichte van de beheerssubsidie, landschapssubsidie of subsidie natuurlijke handicaps zoals die op grond van de subsidieverlening ten hoogste zou kunnen worden vastgesteld.
3. Artikel 82, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 86

Een verleende subsidie wordt voor de duur van één jaar, ingetrokken indien de subsidieaanvrager door ernstige nalatigheid of opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening of -vaststelling heeft ingediend of anderszins onjuiste gegevens heeft verstrekt ter verkrijging van een subsidie op grond van een andere regeling die gebaseerd is op artikel 20, onderdeel a, onder IV of V, onderdeel b, onder V of VI of onderdeel C of op artikel 52 onderdeel a, onder I of III of onderdeel b van verordening nr. 1698/2005 van 20 september 2005 betreffende steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO)

Artikel 87

De vastgestelde subsidie wordt geheel of gedeeltelijk ingetrokken indien de subsidieontvanger door ernstige nalatigheid of opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening of -vaststelling heeft ingediend of anderszins foute gegevens heeft verstrekt ter verkrijging van een subsidie op grond van een andere regeling die gebaseerd is op artikel 20, onderdeel a, onder IV of V, onderdeel b, onder V of VI of onderdeel C of op artikel 52 onderdeel a, onder I of III of onderdeel b van verordening nr. 1698/2005 van 20 september 2005 betreffende steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO)

Artikel 88

Onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten worden teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke rente tot de datum van ontvangst van de teruggevorderde bedragen.

HOOFDSTUK 10. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 89

Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze regeling bepaalde zijn belast de ambtenaren van de Dienst landelijk gebied en de Algemene inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Artikel 90

De subsidieaanvrager is verplicht alle op de subsidie betrekking hebbende documenten, als bedoeld in artikel 1, van verordening (EG) nr. 4045/89 van de Raad van 21 december 1989 inzake de door de lidstaten uit te voeren controles op de verrichtingen in het kader van Verordening (EG) nr. 1290/2005 van de Raad van 21 juni 2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voorzover deze documenten voor de subsidievaststelling van belang zijn, te bewaren gedurende ten minste 3 jaren na de subsidievaststelling.

Artikel 91

Gebiedsplannen die zijn vastgesteld in het kader van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister of de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de Minister blijven van kracht tot zij zijn ingetrokken of vervangen door een beheersgebiedsplan als bedoeld in artikel 14 van deze regeling of een natuurgebiedsplan als bedoeld in artikel 13 van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg.

Artikel 92

1. Subsidies en voorschotten worden verleend onder voorbehoud van goedkeuring van de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
2. De beslissing tot verlening van een subsidie of een voorschot daarop kan worden ingetrokken of gewijzigd ter verkrijging van de goedkeuring van de Commissie van de Europese Gemeenschappen voor deze regeling, of wegens het uitblijven daarvan.

Artikel 93

Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 november 2006

Artikel 94

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg.

Bijlagen behorend bij en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg van 31 oktober 2006 (en bij de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer van 20 december 1999, TRCJZ1999/13.145)

BIJLAGE 1

[vervallen]

BIJLAGE 2

[vervallen]

BIJLAGE 3

[vervallen]

BIJLAGE 4

[vervallen]

BIJLAGE 5

[vervallen]

BIJLAGE 6

Beheerspakket: Ontwikkeling kruidenrijk grasland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  3. De beheerseenheid is niet bemest.
  4. De beheerseenheid wordt minimaal één keer per jaar gemaaid waarbij het gemaaide wordt afgevoerd.
  5. Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 31 december.
  6. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-
-

BIJLAGE 7

Beheerspakket: Instandhouding kruidenrijk grasland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
2. Op het tijdstip van subsidieaanvraag zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
4. De beheerseenheid wordt minimaal één keer per jaar gemaaid waarbij het gemaaide wordt afgevoerd.

5. De beheerseenheid is niet bemest. Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan.
  6. Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 31 december.
  7. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 8

Beheerspakket: Bont hooiland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. Op het tijdstip van subsidieaanvraag zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 20 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  4. De beheerseenheid wordt minimaal één keer per jaar gemaaid waarbij het gemaaide wordt afgevoerd.
  5. De beheerseenheid is niet bemest en niet beweid. Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan.
  6. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 9

Beheerspakket: Bonte hooiweide

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. Op het tijdstip van subsidieaanvraag zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 20 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  4. De beheerseenheid wordt minimaal één keer per jaar gemaaid waarbij het gemaaide wordt afgevoerd.
  5. De beheerseenheid is niet bemest. Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan.
  6. Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 31 december.
  7. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 10

Beheerspakket: Kruidenrijk weiland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  3. De beheerseenheid bevindt zich op een helling of in uiterwaarden.
  4. De beheerseenheid is niet bemest en met ten hoogste 2 gve per hectare beweid.
  5. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 11

Beheerspakket: Bont weiland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. Op het tijdstip van de subsidieaanvraag zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 20 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
  4. De beheerseenheid bevindt zich op een helling of in uiterwaarden.
  5. De beheerseenheid is niet bemest en met ten hoogste 2 gve per hectare beweid. Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan.
  6. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 12

Beheerspakket: Bonte weiderand

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
  2. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 20 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig of zijn van de navolgende lijst van plantensoorten tenminste 3 soorten aanwezig in een strook van 100 m lengte: Blauw glidkruid, Blauwe knoop, Brunel, Dotterbloem, Echte koekoeksbloem, Boterbloem (alle soorten behalve de kruipende boterbloem), Ereprijs (veldereprijs, gewone ereprijs, mannetjesereprijs, blauwe waterereprijs, beekpunge, rode waterereprijs, schildereprijs, draadereprijs, liggend ereprijs, brede ereprijs, lange ereprijs), Ganzerik(viltganzerik, voorjaarsganzerik, tormentil, wateraardbei), Gele lis, Gele morgenster, Havikskruid (alle soorten), Hazepootje, Heelblaadjes, Kale jonker, Kamgras, Kattenstaart, Klokje (alle soorten), Knoopkruid, Lathyrus (alle soorten), Margriet, Moerasspirea, Munt (alle soorten), Ratelaar (kleine ratelaar, grote ratelaar, harige ratelaar), Reukgras, Rolklaver (gewone rolklaver, smalle rolklaver, moerasrolklaver), Sint-Janskruid, Streepzaad (alle soorten), Tijm (wilde tijm, grote wilde tijm), Vergeet-mij-nietje (moerasvergeet-mij-nietje, zompvergeet-mij-nietje, ruw vergeet-mij-nietje, stijf vergeet-mij-nietje), Vogelpootje, Walstro (ruw walstro, moeraswalstro, echt walstro, glad walstro, blauw walstro, kalkwalstro), Waternavel, Wederik (moeraswederik, gewone wederik), Wikke (alle soorten), Wilde bertram, Wilde peen, Wolfspoot, Wondklaver, Zandblauwtje en alle soorten die zijn genoemd in de categorieën Verdwenen uit Nederland, Ernstig bedreigd of Bedreigd van de Rode Lijst Vaatplanten, die is opgenomen in de bijlage bij het Besluit Rode lijsten flora en fauna.
  3. De beheerseenheid is niet bemest en er is geen bagger op gebracht.
  4. De beheerseenheid heeft een breedte van ten minste 1 en ten hoogste 5 meter en een lengte van ten minste 50 meter.
-

BIJLAGE 13

Beheerspakket: Bonte hooirand

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
2. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 20 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig of zijn van de navolgende lijst van plantensoorten tenminste 3 soorten aanwezig in een strook van 100 m lengte:

Blauw glidkruid, Blauwe knoop, Brunel, Dotterbloem, Echte koekoeksbloem, Boterbloem (alle soorten behalve de kruipende boterbloem), Ereprijs (veldereprijs, gewone ereprijs, mannetjesereprijs, blauwe waterereprijs, beekpunge, rode waterereprijs, schildereprijs, draadereprijs, liggend ereprijs, brede ereprijs, lange ereprijs), Ganzerik(viltganzerik, voorjaarsganzerik, tormentil, wateraardbei), Gele lis, Gele morgenster, Havikskruid (alle soorten), Hazepootje, Heelblaadjes, Kale jonker, Kamgras, Kattenstaart, Klokje (alle soorten), Knoopkruid, Lathyrus (alle soorten), Margriet, Moerasspirea, Munt (alle soorten), Ratelaar (kleine ratelaar, grote ratelaar, harige ratelaar), Reukgras, Rolklaver (gewone rolklaver, smalle rolklaver, moerasrolklaver), Sint-Janskruid, Streepzaad (alle soorten), Tijn (wilde tijn, grote wilde tijn), Vergeet-mij-nietje (moerasvergeet-mij-nietje, zompvergeet-mij-nietje, ruw vergeet-mij-nietje, stijf vergeet-mij-nietje), Vogelpootje, Walstro (ruw walstro, moeraswalstro, echt walstro, glad walstro, blauw walstro, kalkwalstro), Waternavel, Wederik (moeraswederik, gewone wederik), Wikke (alle soorten), Wilde bertram, Wilde peen, Wolfspoot, Wondklaver, Zandblauwtje en alle soorten die zijn genoemd in de categorieën Verdwenen uit Nederland, Ernstig bedreigd of Bedreigd van de Rode Lijst Vaatplanten, die is opgenomen in de bijlage bij het Besluit Rode lijsten flora en fauna.

3. De beheerseenheid wordt minimaal één keer per jaar gemaaid waarbij het gemaaid wordt afgevoerd.
4. De beheerseenheid is niet bemest en er is geen bagger op gebracht.
5. De beheerseenheid is niet beweid.
6. De beheerseenheid heeft een breedte van ten minste 1 en ten hoogste 5 meter en een lengte van ten minste 50 meter.

BIJLAGE 14

Beheerspakket: Kruidenrijke zomen

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
2. De beheerseenheid grenst direct aan opgaande begroeiing, een rietkraag of waterloop.
3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 15 inheemse plantensoorten (incl. mossen) in een vlak van 25 m² aanwezig.
4. De beheerseenheid is niet bemest en er is geen bagger op gebracht.
5. De beheerseenheid is niet beweid en het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan.
6. Gedurende het eerste tijdvak wordt de beheerseenheid in de eerste drie jaar jaarlijks gemaaid, en wordt het gemaaid afgevoerd; hierbij geldt een maximum van drie maaibeurten per jaar.
7. Na uitvoering van voorwaarde 6, vindt nog slechts om het jaar een maaibeurt plaats, waarbij niet meer dan de helft van de oppervlakte van de beheerseenheid gemaaid wordt, en het gemaaid wordt afgevoerd.
8. De beheerseenheid heeft een breedte van ten minste 1 en ten hoogste 5 meter en een lengte van ten minste 50 meter.

BIJLAGE 15

Beheerspakket: Landschappelijk waardevol grasland

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland.
2. Variant A: Niet maaien en niet weiden tussen 1 januari en 1 juni. Variant B: Niet maaien tussen 1 januari en 1 juni en gedurende het gehele jaar niet bemesten.
3. In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 10 inheemse plantensoorten in een vlak van 25 m² aanwezig.

4. De beheerseenheid is tenminste 0.5 ha groot.

BIJLAGE 16

Beheerspakket: Weidevogelgrasland met een rustperiode

De beheerseenheid bestaat uit grasland.

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 1 juni, of van 1 april tot 8 juni, of van 1 april tot 15 juni of van 1 april tot 22 juni.
  2. De lengte van de rustperiode wordt bij de aanvraag van de subsidiebeschikking gemeld aan de Dienst Regelingen.
  3. In de rustperiode is de beheerseenheid niet beweid, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.
  4. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
-

BIJLAGE 17

Beheerspakket: Vluchtheuvels voor weidevogels

1. De beheerseenheid is gelegen binnen de oppervlakte van een beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van de bijlagen 19, 20, 21 en 22.
  2. De beheerseenheid wordt niet eerder gemaaid of geweid dan na een periode van twee weken nadat de rest van het perceel is gemaaid of beweid en niet vroeger dan 1 juni. Tijdstip van maaien wordt bij de Dienst Regelingen gemeld.
  3. De beheerseenheid bestaat uit één of meer stroken of blokken met een breedte van ten minste 6 meter en ten hoogste 12 meter en een gezamenlijke oppervlakte van ten minste 1000 vierkante meter.
  4. Ieder jaar kan de beheerder de periode genoemd in onderdeel 2 voor dezelfde oppervlakte op een ander deel van de beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van de bijlagen 19, 20, 21, en 22 in acht nemen. De beheerder heeft op het bedrijf een kaart met een aanduiding van de locatie van de stroken of blokken.
-

BIJLAGE 18

Beheerspakket: Plas-dras voor broedende en trekkende weidevogels

1. De beheerseenheid is jaarlijks in de periode van 15 februari tot 15 april of in de periode van 15 februari tot 15 mei geïnundeerd.
  2. In de inundatieperiode staat op tenminste 60% van de beheerseenheid het waterpeil ten minste 5 en ten hoogste 20 cm boven het maaiveld.
  3. De beheerseenheid is ten minste 0,1 en ten hoogste 1 hectare groot.
-

BIJLAGE 19 (vervallen)

Beheerspakket: Algemeen weidevogelgebied

1. Het betreft een verzameling beheerseenheden in een terrein die bij de aanvraag voldoet aan een verdunningsfactor van ten hoogste 6. De minister kan op verzoek van de aanvrager om ecologische redenen of redenen met betrekking tot de ruimtelijke samenhang in het terrein van voornoemde factor afwijken.
2. In de verzameling beheerseenheden bevinden zich bij aanvang van het tijdvak, te rekenen per 100 ha, ten minste 25 broedparen van één of meer van de volgende

soorten: grutto, kievit, scholekster, tureluur, watersnip, kemphaan, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, graspieper, krakeend, kuifeend, wintertaling, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdiefje, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier.

3. De beheerseenheden worden beheerd op een wijze als bedoeld in de bijlagen 12 tot en met 18 van deze regeling of door het nemen van nestbeschermingsmaatregelen.
4. Een beheerseenheid met nestbeschermingsmaatregelen is een terrein grasland of bouwland van minimaal 0,5 hectare. De uitvoering van de nestbeschermingsmaatregelen houdt ten minste in dat:
  - de aanwezige nesten worden gemarkeerd,
  - de nesten van een deugdelijke nestbeschermer zijn voorzien, indien de beheerseenheid wordt beweide,
  - werkzaamheden zoals bemesten, rollen, slepen of maaien zodanig worden uitgevoerd dat de aanwezige nesten worden behouden, en
  - bij de beheerder een kaart aanwezig is, waarop de locatie van de gevonden en beschermde nesten staat aangegeven.
5. Bij de aanvraag kan:
  - a. in afwijking van bijlage 16 worden aangegeven dat:
    - i. een rustperiode van 1 april tot 23 mei,
    - ii. van 1 mei tot en met 15 juni, of
    - iii. van 8 mei tot en met 22 juni in acht wordt genomen waarbij voor de in onderdeel ii en iii genoemde gevallen vanaf 1 april niet wordt gemaaid.
  - b. voor de oppervlakte van een beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van deze bijlage tevens een aanvraag worden ingediend voor een beheerseenheid als bedoeld in bijlage 17.
6. Eenmaal per tijdvak kan een beheerder, die een bedrijfsvoering met bouwland niet zijnde maisland, en grasland heeft, bij de Dienst Regelingen melden dat de rustperiode genoemd in de in onderdelen 3 en 5 genoemde bijlagen voor het resterende deel van het tijdvak voor dezelfde oppervlakte op een ander bij de aanvang van het tijdvak aangegeven gedeelte van zijn grond in acht wordt genomen. De beheerder heeft op het bedrijf een kaart met een aanduiding van de locatie van de beheerseenheid.
7. Bij de aanvraag bedraagt de minimum-oppervlakte van de verzameling beheerseenheden 100 ha.
8. De beheersbijdrage per hectare per jaar voor de wijze van beheer als bedoeld in onderdeel 3 is gelijk aan de in onderdeel 3 genoemde bijlagen opgenomen bedragen.

BIJLAGE 20 (vervallen)

Beheerspakket: Belangrijk algemeen weidevogelgebied

1. Het betreft een verzameling beheerseenheden in een terrein die bij de aanvraag voldoet aan een verdunningsfactor van ten hoogste 6. De minister kan op verzoek van de aanvrager om ecologische redenen of redenen met betrekking tot de ruimtelijke samenhang in het terrein van voornoemde factor afwijken.
2. In de beheerseenheden bevinden zich bij aanvang van het tijdvak, te rekenen per 100 ha, ten minste 50 broedparen van één of meer van de volgende soorten: grutto, kievit, scholekster, tureluur, watersnip, kemphaan, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdiefje, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier, waarvan ten minste 20 broedparen van de soorten grutto, tureluur, watersnip, kemphaan, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdiefje, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier.

3. De beheerseenheden worden beheerd op een wijze als bedoeld in de bijlagen 12 tot en met 18 van deze regeling of door het nemen van nestbeschermingsmaatregelen.
  4. Een beheerseenheid met nestbeschermingsmaatregelen is een terrein grasland of bouwland van minimaal 0,5 hectare. De uitvoering van de nestbeschermingsmaatregelen houdt ten minste in dat:
    - de aanwezige nesten worden gemarkeerd,
    - de nesten van een deugdelijke nestbeschermer zijn voorzien, indien de beheerseenheid wordt beweid,
    - werkzaamheden zoals bemesten, rollen, slepen of maaien zodanig worden uitgevoerd dat de aanwezige nesten worden behouden, en
    - bij de beheerder een kaart aanwezig is, waarop de locatie van de gevonden en beschermde nesten staat aangegeven.
  5. Bij de aanvraag kan:
    - a. in afwijking van bijlage 16 worden aangegeven dat:
      - 0) een rustperiode van 1 april tot 23 mei,
      - a) van 1 mei tot en met 15 juni, of
      - b) van 8 mei tot en met 22 juni in acht wordt genomen waarbij voor de in onderdeel ii en iii genoemde gevallen vanaf 1 april niet wordt gemaaid.
    - b. voor de oppervlakte van een beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van deze bijlage tevens een aanvraag worden ingediend voor een beheerseenheid als bedoeld in bijlage 17.
  6. Eenmaal per tijdvak kan een beheerder, die een bedrijfsvoering met bouwland niet zijnde maisland, en grasland heeft, bij de Dienst Regelingen melden dat de rustperiode genoemd in de in onderdelen 3 en 5 genoemde bijlagen voor het resterende deel van het tijdvak voor dezelfde oppervlakte op een ander bij de aanvang van het tijdvak aangegeven gedeelte van zijn grond in acht wordt genomen. De beheerder heeft op het bedrijf een kaart met een aanduiding van de locatie van de beheerseenheid.
  7. Bij de aanvraag bedraagt de minimum-oppervlakte van de verzameling beheerseenheden 100 ha.
  8. De beheersbijdrage per hectare per jaar voor de wijze van beheer als bedoeld in onderdeel 3 is gelijk aan de in onderdeel 3 genoemde bijlagen opgenomen bedragen.
-

BIJLAGE 21 (vervallen)

Beheerspakket: Soortenrijk weidevogelgebied met kritische soorten

1. Het betreft een verzameling beheerseenheden in een terrein die bij de aanvraag voldoet aan een verdunningsfactor van ten hoogste 6. De minister kan op verzoek van de aanvrager om ecologische redenen of redenen met betrekking tot de ruimtelijke samenhang in het terrein van voornoemde factor afwijken.
2. In de beheerseenheden bevinden zich bij aanvang van het tijdvak, te rekenen per 100 ha, ten minste 75 broedparen van één of meer van de volgende soorten: grutto, kievit, scholekster, tureluur, watersnip, kemphaan, slobeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdief, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier, waarvan ten minste 35 broedparen van de soorten grutto, tureluur, watersnip, kemphaan, slobeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdief, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier.
3. De beheerseenheden worden beheerd op een wijze als bedoeld in de bijlagen 12 tot en met 18 van deze regeling of door het nemen van nestbeschermingsmaatregelen.

4. Een beheerseenheid met nestbeschermingsmaatregelen is een terrein grasland of bouwland van minimaal 0,5 hectare. De uitvoering van de nestbeschermingsmaatregelen houdt ten minste in dat:
    - de aanwezige nesten worden gemarkeerd,
    - de nesten van een deugdelijke nestbeschermer zijn voorzien, indien de beheerseenheid wordt beweid,
    - werkzaamheden zoals bemesten, rollen, slepen of maaien zodanig worden uitgevoerd dat de aanwezige nesten worden behouden, en
    - bij de beheerder een kaart aanwezig is, waarop de locatie van de gevonden en beschermde nesten staat aangegeven.
  5. Bij de aanvraag kan:
    - a. in afwijking van bijlage 16 worden aangegeven dat:
      - i. een rustperiode van 1 april tot 23 mei,
      - ii. van 1 mei tot en met 15 juni, of
      - iii. van 8 mei tot en met 22 juni in acht wordt genomen waarbij voor de in onderdeel ii en iii genoemde gevallen vanaf 1 april niet wordt gemaaid.
    - b. voor de oppervlakte van een beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van deze bijlage tevens een aanvraag worden ingediend voor een beheerseenheid als bedoeld in bijlage 17.
  6. Eenmaal per tijdvak kan een beheerder, die een bedrijfsvoering met bouwland niet zijnde maisland, en grasland heeft, bij de Dienst Regelingen melden dat de rustperiode genoemd in de in onderdelen 3 en 5 genoemde bijlagen voor het resterende deel van het tijdvak voor dezelfde oppervlakte op een ander bij de aanvang van het tijdvak aangegeven gedeelte van zijn grond in acht wordt genomen. De beheerder heeft op het bedrijf een kaart met een aanduiding van de locatie van de beheerseenheid.
  7. Bij de aanvraag bedraagt de minimum-oppervlakte van de verzameling beheerseenheden 100 ha.
  8. De beheersbijdrage per hectare per jaar voor de wijze van beheer als bedoeld in onderdeel 3 is gelijk aan de in onderdeel 3 genoemde bijlagen opgenomen bedragen.
-
-

BIJLAGE 22 (vervallen)

Beheerspakket: Zeer soortenrijk weidevogelgebied met kritische soorten

1. Het betreft een verzameling beheerseenheden in een terrein die bij de aanvraag voldoet aan een verdunningsfactor van ten hoogste 6. De minister kan op verzoek van de aanvrager om ecologische redenen of redenen met betrekking tot de ruimtelijke samenhang in het terrein van voornoemde factor afwijken.
2. In de beheerseenheden bevinden zich bij aanvang van het tijdvak, te rekenen per 100 ha, ten minste 100 broedparen van één of meer van de volgende soorten: grutto, Kievit, scholekster, tureluur, watersnip, kemphaan, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdief, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier, waarvan ten minste 50 broedparen van de soorten grutto, tureluur, watersnip, kemphaan, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, wulp, kluut, krakeend, kuifeend, wintertaling, graspieper, gele kwikstaart, kwartelkoning, visdief, zwarte stern, paapje, grauwe gors, of bontbekplevier.
3. De beheerseenheden worden beheerd op een wijze als bedoeld in de bijlagen 12 tot en met 18 van deze regeling of door het nemen van nestbeschermingsmaatregelen.
4. Een beheerseenheid met nestbeschermingsmaatregelen is een terrein grasland of bouwland van minimaal 0,5 hectare. De uitvoering van de nestbeschermingsmaatregelen houdt ten minste in dat:
  - de aanwezige nesten worden gemarkeerd,

- de nesten van een deugdelijke nestbeschermmer zijn voorzien, indien de beheerseenheid wordt beweide,
  - werkzaamheden zoals bemesten, rollen, slepen of maaien zodanig worden uitgevoerd dat de aanwezige nesten worden behouden, en
  - bij de beheerder een kaart aanwezig is, waarop de locatie van de gevonden en beschermde nesten staat aangegeven.
5. Bij de aanvraag kan:
    - a. in afwijking van bijlage 16 worden aangegeven dat:
      - a) een rustperiode van 1 april tot 23 mei,
      - b) van 1 mei tot en met 15 juni, of
      - c) van 8 mei tot en met 22 juni in acht wordt genomen waarbij voor de in onderdeel ii en iii genoemde gevallen vanaf 1 april niet wordt gemaaid.
    - b. voor de oppervlakte van een beheerseenheid als bedoeld in onderdeel 4 van deze bijlage tevens een aanvraag worden ingediend voor een beheerseenheid als bedoeld in bijlage 17.
  6. Eenmaal per tijdvak kan een beheerder, die een bedrijfsvoering met bouwland niet zijnde maisland, en grasland heeft, bij de Dienst Regelingen melden dat de rustperiode genoemd in de in onderdelen 3 en 5 genoemde bijlagen voor het resterende deel van het tijdvak voor dezelfde oppervlakte op een ander bij de aanvang van het tijdvak aangegeven gedeelte van zijn grond in acht wordt genomen. De beheerder heeft op het bedrijf een kaart met een aanduiding van de locatie van de beheerseenheid.
  7. Bij de aanvraag bedraagt de minimum-oppervlakte van de verzameling beheerseenheden 100 ha.
  8. De beheersbijdrage per hectare per jaar voor de wijze van beheer als bedoeld in onderdeel 3 is gelijk aan de in onderdeel 3 genoemde bijlagen opgenomen bedragen.

BIJLAGE 23

[vervallen]

Bijlage 23 a:

Beheerspakket : Faunarand algemeen

1. De beheerseenheid grenst aan bouwland.
2. In de beheerseenheid komt in elk jaar van het tijdvak waarvoor subsidie is verleend in ieder geval gedurende de periode van 1 mei t/m 28 februari daarop volgend de volgende begroeiing voor: grasachtige vegetaties, kruiden, granen (niet zijnde maïs) of mengsels van deze drie. De begroeiing ontstaat door inzaai. Graanstoppels worden niet als begroeiing aangemerkt.
3. De beheerseenheid is minimaal 6 meter en maximaal 12 meter breed en minimaal 50 meter lang.
4. Beheersvoorschriften: Niet beweiden. Er is één maaibeurt toegestaan. Deze moet vallen in de periode van 15 juli t/m 15 september. Ten hoogste de helft van de beheerseenheid mag gemaaid worden.
5. Mechanische en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderszuring, haagwinde of kleeftkruid.
6. De faunarand mag niet bemest worden en er mag geen bagger opgebracht worden. Gebruik van de faunarand als wendakker is niet toegestaan.

Bijlage 23 b:

Beheerspakket: Patrijzenrand

1. De beheerseenheid grenst aan bouwland.

2. In de beheerseenheid komt in elk jaar van het tijdvak waarvoor subsidie is verleend in ieder geval gedurende de periode van 1 mei tot 1 maart daarop volgend de volgende begroeiing voor: grasachtige vegetaties, kruiden, granen (niet zijnde maïs) of mengsels van deze drie. Graanstoppels worden niet als begroeiing aangemerkt.
3. De beheerseenheid is minimaal 6 meter en maximaal 12 meter breed en minimaal 50 meter lang.
4. Beheersvoorschriften: Niet beweiden. De gehele beheerseenheid wordt beheerd in drie stroken.
  - 4a. Strook 1 beslaat 50-33% van de rand, wordt in de periode 1 maart tot 1 mei van het eerste jaar van het beheerstijdvak ingezaaid met granen (niet zijnde maïs), grassen, kruiden of een mengsel van deze drie, en wordt gedurende het gehele tijdvak niet gemaaid;
  - 4b. Strook 2 beslaat 25-33 % van de rand, wordt in de periode 1 maart tot 1 mei van het eerste en het vierde jaar van het beheerstijdvak ingezaaid met granen (niet zijnde maïs), grassen, kruiden of een mengsel van deze drie;
  - 4c. Strook 3 beslaat 25-33% van de rand, wordt in de periode 1 maart tot 1 mei van ieder jaar van het beheerstijdvak geploegd. Niet inzaaien.
5. Er is één maaibeurt toegestaan. Deze moet vallen in de periode van 15 juli t/m 15 september. Ten hoogste de helft van de beheerseenheid mag gemaaid worden;
6. Mechanische en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde of kleeftkruid. De faunarand mag niet bemest worden en er mag geen bagger opgebracht worden. Gebruik van de faunarand als wendakker is niet toegestaan.

Bijlage 23 c:

Beheerspakket: Grauwe kiekenrand

1. De beheerseenheid grenst aan bouwland.
2. In de beheerseenheid komt in elk jaar van het tijdvak waarvoor subsidie is verleend, in ieder geval gedurende de periode van 1 mei tot 1 maart daarop volgend de volgende begroeiing voor: grasachtige vegetaties, kruiden, granen (geen maïs) of mengsels van deze drie. De begroeiing ontstaat door inzaai. Graanstoppels worden niet als begroeiing aangemerkt.
3. De beheerseenheid is ten minste 6 meter en ten hoogste 12 meter breed en ten minste 50 meter lang.
4. In het vierde jaar moet de beheerseenheid in zijn geheel opnieuw zijn ingezaaid met een mengsel van grassen en/of kruiden en/of granen.
5. Niet beweiden. In de periode van 1 maart tot 1 mei is maaien van de beheerseenheid toegestaan. In de periode van 15 juli tot 15 september is één maaibeurt toegestaan van ten hoogste de helft van de beheerseenheid;
6. Mechanische en chemische bestrijdingsmiddelen zijn niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde of kleeftkruid. De faunarand mag niet bemest worden en er mag geen bagger worden opgebracht. Gebruik van de faunarand als wendakker is niet toegestaan.

BIJLAGE 24

[vervallen]

Bijlage 24 a

Beheerspakket: Om en om graan

- 1 De beheerseenheid is in gebruik als bouwland.
- 2 De beheerseenheid is ten minste 0.5 ha. groot en in de jaren 2, 4 en 6 van het tijdvak wordt hier graan, met uitzondering van maïs, verbouwd.
- 3 In het zesde jaar zijn tenminste 20 inheemse plantensoorten in een vlak van 25m² aanwezig. Voor zandgronden met een grondwatertrap VI of VII, geldt dat tenminste 10 inheemse plantensoorten in een vlak van 25 m² aanwezig dienen te zijn
- 4 In de jaren dat graan wordt verbouwd, vindt geen bemesting met kunstmest plaats;5.

In de jaren waarin graan wordt verbouwd, is mechanische onkruidbestrijding en het gebruik van insecticiden niet toegestaan vanaf het zaaien tot de oogst van het gewas. In de jaren waarin graan wordt verbouwd, is chemische onkruidbestrijding alleen pleksgewijs toegestaan bij de bestrijding van haarden met akkerdistel, ridderzuring, haagwinde of kleeftkruid

---

BIJLAGE 25

[vervallen]

BIJLAGE 26

Beheerspakket: Akkerfauna

[vervallen]

Bijlage 26 a:

Beheerspakket: 5 van de 6 jaar graan

- 1 De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot en in gebruik als bouwland.
  - 2 In het zesde jaar zijn op de beheerseenheid tenminste 25 inheemse plantensoorten in een vlak van 25m² aanwezig. Voor zandgronden met een grondwatertrap VI of VII, geldt dat tenminste 15 inheemse plantensoorten per 25 m² aanwezig dienen te zijn.
  - 3 Op de beheerseenheid wordt tenminste vijf van de zes jaren graan, niet zijnde maïs, verbouwd. In jaar 4 van de beschikking kan een ander gewas gekozen worden.
  - 4 In de jaren waarin graan wordt verbouwd, is mechanische onkruidbestrijding en het gebruik van insecticiden niet toegestaan vanaf het zaaien tot de oogst van het gewas.
  - 5 In de jaren waarin graan wordt verbouwd, is chemische onkruidbestrijding alleen pleksgewijs toegestaan bij de bestrijding van haarden met akkerdistel, ridderzuring, haagwinde of kleeftkruid
  - 6 Het gebruik van dierlijke mest is toegestaan.
-

BIJLAGE 27

[vervallen]

BIJLAGE 28

Beheerspakket Akkerfloraranden

1. De beheerseenheid grenst aan een terrein dat in gebruik is als bouwland.

2. In het zesde jaar zijn tenminste 25 inheemse plantensoorten in een vlak van 25m² aanwezig. Voor zandgronden met een grondwatertrap VI of VII, geldt dat tenminste 15 inheemse plantensoorten in een vlak van 25 m² aanwezig dienen te zijn.
  3. Op de beheerseenheid wordt alle jaren graan, met uitzondering van mais, verbouwd.
  4. In de beheerseenheid, is mechanische onkruidbestrijding en het gebruik van insecticiden niet toegestaan vanaf het zaaien tot de oogst van het gewas.
  5. Bemesting van de beheerseenheid is niet toegestaan.
  6. De beheerseenheid heeft een breedte van ten minste 6 meter en ten hoogste 12 meter en een lengte van ten minste 50 meter.
-

BIJLAGE 28a

Beheerspakket: Hamsterpakket

1. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
  2. Op de beheerseenheid vindt geen groundbewerking plaats dieper dan 10 centimeter.
  3. Hamstermengsel bestaat uit: 15 kilogram rogge, 15 kilogram boekweit of haver, 5 kilogram rode klaver, 4,5 kilogram luzerne, 4 kilogram bloeiende soorten (korenbloem, klaproos, voederwikke, gele ganzebloem), 0,5 kilogram zonnebloem.
  4. Op 50% van de oppervlakte wordt wintergraan met luzerne verbouwd en op de overige 50% van de oppervlakte wordt hamstermengsel gezaaid (om en om stroken van maximaal 20 meter breed).
  5. De inzaai van wintergraan en luzerne vindt plaats tussen 15 oktober en 1 januari.
  6. Voor 1 april wordt 45 kilogram/hectare hamstermengsel gezaaid. Er wordt maximaal 100 kilogram/hectare graan gezaaid in combinatie met 10 kilogram/hectare luzerne. Het inzaaien en het onderwerken van het graan en luzerne vindt op dezelfde dag plaats. De luzerne dient geënt te zijn, indien de laatste twee jaar geen luzerne is verbouwd.
  7. 50% van het graan wordt geoogst in de gangbare periode. Hierbij wordt geen stoppelbewerking toegepast tot 15 oktober. De resterende 50% blijft staan tot het voorjaar, waarna hamstermengsel wordt ingezaaid. Het hamstermengsel wordt na 15 oktober afgevoerd. Daarna worden wintergraan en luzerne ingezaaid.
  8. De beheerseenheid wordt tenminste drie keer per jaar nagelopen op de aanwezigheid van hamsterburchten (waarvan 1 keer na de graanoogst en 1 keer na afvoer van het hamstermengsel). Het daartoe verstrekte inventarisatieformulier wordt aan de minister toegezonden.
  9. In een straal van vijf meter rond de aangetroffen hamsterburchten worden geen werkzaamheden verricht.
  10. De zaai- en oogstschema's en de indeling van de beheerseenheid worden gemaakt voor de gehele periode, waarvoor de subsidie is verleend. Ieder jaar vindt wisseling van de teelt plaats op de wijze als bedoeld in het zevende lid.
  11. Op de beheerseenheid worden geen bemesting en geen bestrijdingsmiddelen toegepast.
  12. De minister kan ontheffing verlenen voor een pleksgewijze mechanische bestrijding van ruigtekruiden.
  13. De beheersbijdrage bedraagt f 4000,- per hectare per jaar.
-

BIJLAGE 28B

Beheerspakket: Natuurbraak

1. De beheerseenheid is in gebruik als bouwland.
2. In de beheerseenheid komt in elk jaar van het tijdvak waarvoor subsidie is verleend de volgende begroeiing voor:

- a. een natuurbraakmengsel dat bestaat uit ten minste twee grassoorten, een graansoort en twee kruidensoorten;
  - b. grasachtige vegetaties; of
  - c. kruiden.
3. Het natuurbraakmengsel wordt in ieder geval ingezaaid in het eerste en in het vierde jaar van het tijdvak, uiterlijk op 15 mei van het desbetreffende jaar. *De grasachtige vegetaties en kruiden mogen ontstaan door inzaai dan wel spontane ontwikkeling.*
  3. Het is niet toegestaan bewerkingen uit te voeren met als doel de beheerseenheid onbegroeid te laten.
  4. De beheerseenheid wordt ten minste twee keer per jaar gemaaid, waarbij het maaisel niet wordt afgevoerd. De stopplengte is ten minste 10 cm. 50% van de oppervlakte van de beheerseenheid wordt gemaaid in de periode van 15 juli tot en met 14 augustus en 50% van de oppervlakte van de beheerseenheid wordt gemaaid in de periode van 1 november tot en met 31 december. Buiten deze perioden is maaien niet toegestaan.
  5. Het is niet toegestaan de beheerseenheid te beweiden, te bemesten of van bagger te voorzien.
  6. Mechanische en chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze mechanische bestrijding van Akkerdistel, Jacobskruiskruid, Kweek of Ridderzuring.
  7. De beheerseenheid is ten minste 0,5 hectare groot en ten minste 5 meter breed.
-

BIJLAGE 28 C

Beheerspakket: Grasland tbv overwinterende ganzen

1. De beheerseenheid bestaat uit grasland
2. Op 1 november dient een grassnede aanwezig te zijn met een voederwaarde van minimaal 500 kVEM.
3. Maaien om te lang gras te voorkomen is toegestaan na 27 oktober; na 1 november mag er niet meer gemaaid of gebloot worden;
4. Beweiding met melkvee is toegestaan tot 15 november, tenzij de voederwaarde van de grassnede hierdoor niet gerealiseerd wordt; In de periode van 15 november tot en met 1 april is beweiding met melkvee niet toegestaan; Beweiding (uitgezonderd melkvee) is per beheerder vanaf 1 november tot 1 februari toegestaan met maximaal 0,45 GVE/ha (voornamelijk jongvee, paarden en schapen). Beweiding met schapen maakt onderdeel uit van deze 0,45 GVE.
5. Het is niet toegestaan binnen de periode van 1 oktober tot en met 1 april binnen de verzameling beheerseenheden handelingen te verrichten of toe te laten, die de foerageerfunctie van het gebied voor ganzen en/of smienten negatief beïnvloeden. Dit houdt in dat er geen handelingen mogen worden verricht die ganzen en/of smienten weren of verontrusten.
6. Onderhoud van sloten, walkanten en drainagesystemen is toegestaan tot 1 februari.
7. De beheerseenheid heeft een oppervlakte van minimaal 0,5 ha en maakt onderdeel uit van een verzameling beheerseenheden binnen één foerageergebied met een minimum-oppervlakte van 200 ha.

BIJLAGE 28 D.

Beheerspakket : Bouwland t.b.v. overwinterende ganzen

1. De beheerseenheid bestaat uit bouwland
2. Gedurende de periode van 1 oktober tot 1 april dient de begroeiing te bestaan uit één van de volgende gewassen: winterkoolzaad, wintertarwe, wintergerst, winterrogge of graszaad;
3. Het is niet toegestaan de beheerseenheid te beweiden. Het is niet toegestaan binnen de periode van 1 oktober tot en met 1 april binnen de verzameling beheerseenheden handelingen te verrichten of toe te laten, die de foerageerfunctie van het gebied voor ganzen en/of smienten negatief beïnvloeden. Dit houdt in dat er geen handelingen mogen worden verricht die ganzen en/of smienten weren of verontrusten.
4. Onderhoud van sloten, walkanten en drainagesystemen is toegestaan tot 1 februari.
5. De beheerseenheid heeft een oppervlakte van minimaal 0,5 ha en maakt onderdeel uit van een verzameling beheerseenheden binnen één foerageergebied met een minimum-oppervlakte van 200 ha.

BIJLAGE 28 E.

Beheerspakket : Grasgroenbemester ten behoeve van ganzen

1. De beheerseenheid bestaat uit bouwland
2. Gedurende de periode van 1 oktober tot 1 februari dient de begroeiing te bestaan uit één van de volgende gewassen: Italiaans raaigras, Engels raaigras, snijrogge of een mengsel van deze gewassen;
3. Op 1 november dient een gewas aanwezig te zijn met een voedingswaarde van minimaal 500kVEM;
4. Het is niet toegestaan de beheerseenheid te beweiden. Het is niet toegestaan binnen de periode van 1 oktober tot en met 1 april binnen de verzameling beheerseenheden handelingen te verrichten of toe te laten, die de foerageerfunctie van het gebied voor ganzen en/of smienten negatief beïnvloeden. Dit houdt in dat er geen handelingen mogen worden verricht die ganzen en/of smienten weren of verontrusten.
5. Onderhoud van sloten, walkanten en drainagesystemen is toegestaan tot 1 februari.
6. De beheerseenheid heeft een oppervlakte van minimaal 0,5 ha en maakt onderdeel uit van een verzameling beheerseenheden binnen één foerageergebied met een minimum-oppervlakte van 200 ha.

BIJLAGE 28 F.

Beheerspakket : Grasgroenbemester maisland tbv ganzen

1. De beheerseenheid bestaat uit maisland.
2. De grasgroenbemester is voor 1 november ingezaaid, bestaande uit één van de volgende gewassen: Italiaans raaigras, Engels raaigras, snijrogge of een mengsel van deze gewassen;
3. Onderploegen van de grasgroenbemester is niet toegestaan voor 1 april.
4. Het is niet toegestaan de beheerseenheid te beweiden. Het is niet toegestaan binnen de periode van 1 oktober tot en met 1 april binnen de verzameling beheerseenheden handelingen te verrichten of toe te laten, die de foerageerfunctie van het gebied voor ganzen en/of smienten negatief beïnvloeden. Dit houdt in dat er geen handelingen mogen worden verricht die ganzen en/of smienten weren of verontrusten.
5. Onderhoud van sloten, walkanten en drainagesystemen is toegestaan tot 1 februari.

6. De beheerseenheid heeft een oppervlakte van minimaal 0,5 ha en maakt onderdeel uit van een verzameling beheerseenheden binnen één foeragegebied met een minimum-oppervlakte van 200 ha.
-

BIJLAGE 29

Beheerspakket: Snelgroeïend loofbos

1. Natuurresultaat: Ten minste 90% van de beheerseenheid bestaat uit bos; En ten minste 80% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bezet met een of meer van de volgende boomsoorten: Euramerikaanse populier, schietwilg, Westamerikaanse balsempopulier, zwarte balsempopulier en zwarte populier; En het aantal bomen bedraagt ten minste 400 stuks per hectare.

Minimum oppervlakte, behorende bij pakket snelgroeïend loofbos: 5 hectare.

BIJLAGE 30

Beheerspakket: Snelgroeïend naaldbos

1. Natuurresultaat: Ten minste 90% van de beheerseenheid bestaat uit bos; En ten minste 80% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bezet met een of meer van de volgende boomsoorten: Corsicaanse den, douglas, fijnspar, sitkaspar; En het aantal bomen bedraagt ten minste 2500 stuks per hectare.
2. de beplanting bestaat niet uit fijnsparren en sitkasparren bestemd om te dienen als kerstbomen.

Minimum oppervlakte, behorende bij pakket snelgroeïend naaldbos: 5 hectare.

BIJLAGE 31

Beheerspakket: Landbouw met natuurlijke handicaps

[vervallen]

BIJLAGE 32

Landschapspakket: Houtkade, houtwal, haag en singel

1. Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken met een bedekking van minimaal 90% (zie bijlage 48);
2. Het element is ten minste 50 meter lang en ten hoogste 20 meter breed;
3. Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten;
4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in directe omgeving van het element;
5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april.

BIJLAGE 33

Landschapspakket: Bomenrij

1. Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken, met uitzondering van wilgsoorten en populieren, met een bedekking van minimaal 90% (zie bijlage 48).
2. Het element bestaat uit maximaal 2 rijen van opgaande bomen.
3. Het element is tenminste 50 meter lang en ten hoogste 10 meter breed.
4. Het actief beheren van het element:
Periodiek onderhoud uitvoeren; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in directe omgeving van het element; het element vrijwaren van beschadiging door vee.
5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart.

BIJLAGE 34

[vervallen]

BIJLAGE 35

[vervallen]

BIJLAGE 36

Landschapspakket: Elzensingel

1. Het is een vrijliggend landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen of struiken met een bedekking van tenminsten 90% voor ten minste 50% opgaande begroeiing van Zwarte els (*Alnus glutinosa*);
  2. Het element is ten minste 50 meter lang;
  3. Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten;
  4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffengebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element.
  5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april.
-

BIJLAGE 37

Landschapspakket: Geriefhoutbosje

1. Het is een vrijliggend landschapselement met opgaande begroeiing;
  2. Het element is ten minste 5 en ten hoogste 50 are groot;
  3. Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten;
  4. Het element is begroeid met inheemse bomen en struiken (zie bijlage 57);
  5. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
  6. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;
  7. [vervallen]
  8. Het afzetten gebeurt direct ten hoogste 0,50 meter boven maaiveld, of indien de stobbe hoger is: direct boven de stobbe.
-

BIJLAGE 38

Landschapspakket: Knip- en scheerheg

1. Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met aaneengesloten opgaande begroeiing van struikvormende soorten;
2. Het element is ten minste 50 meter lang;
3. Het actief beheren van het element: periodiek dubbelzijdig onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;

4. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 juli en 1 april;
  5. Het element wordt ten minste eenmaal per 2 jaar geknipt.
-

BIJLAGE 39

[vervallen]

BIJLAGE 40

Landschapspakket: Knotbomen

1. Het is een vrijliggend landschapselement, bestaande uit een rij van ten minste 10 bomen of een groep van ten minste 10 bomen en ten hoogste 20 bomen, waarvan de stam is afgezet op een hoogte van ten minste 1 meter;
  2. De onderlinge afstand van de bomen is ten minste 3 meter en ten hoogste 20 meter;
  3. De onderlinge afstand tussen de parallelle rijen op een perceel is ten minste 20 meter.
  4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
  5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april.
-

BIJLAGE 41

Landschapspakket: Grubbe en holle weg

1. Het is een smal, diep ingesneden dal met steile, begroeide wanden;
  2. Het element is ten minste 50 meter lang;
  3. In geval van opgaande begroeiing dient sprake te zijn van inheemse bomen of struiken (zie bijlage 48);
  4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
  5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;
  6. De begroeiing van de taluds wordt jaarlijks gemaaid (maaisel afvoeren) indien de begroeiing bestaat uit grasachtige of kruidige vegetaties.
-

BIJLAGE 42

Landschapspakket: Hoogstamboomgaard

1. Het is een boomgaard met fruit- of notenbomen (appel, peer, pruim, kers, walnoot); Het aantal walnotenbomen is ten hoogste 10% van het totaal aantal bomen in de boomgaard;
2. De boomgaard heeft een oppervlakte van ten minste 25 are, met een dichtheid van ten minste 50 en ten hoogste 200 bomen per hectare;
3. Volgroeide bomen zijn ten minste 4 meter hoog;

4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element; Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan;
  5. Boomgaard jaarlijks maaien of begrazen;
  6. Indien het appel of peer betreft worden de fruitbomen ten minste eenmaal per twee jaar gesnoeid.
-

BIJLAGE 43

Landschapspakket: Eendenkooi

1. Het is een installatie, die als eendenkooi is geregistreerd in de Openbare Registers, bestaande uit een kooiplas en omringend struweel of bos;
  2. Instandhouden van het element als vanginstallatie voor eendachtigen.
  3. De beheerseenheid is maximaal 4 hectare groot.
  4. Pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia is toegestaan.
-

BIJLAGE 44

Landschapspakket: Poel

1. Ten minste 80% van de oppervlakte van het element bestaat uit open water;
  2. Het element heeft een oppervlakte van ten minste 0,5 en ten hoogste 50 are, tenzij het een voortplantingspoel voor amfibieën in het heuvelland betreft;
  3. De waterdiepte in de diepste delen is in de periode van 1 oktober tot 1 april ten minste 0,5 meter;
  4. Het actief beheren van het element: het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
  5. Geen water onttrekken aan het element anders dan voor het drinken van vee dat de aan het element grenzende percelen beweidt;
  6. Schoningswerkzaamheden, voor zover nodig, alleen verrichten in de periode tussen 1 september en 15 oktober.
-

BIJLAGE 45

Landschapspakket: Rietzoom en klein rietperceel

1. De begroeiing van het element bestaat voor ten minste 90% uit riet;
2. Het element is ten minste 5 en ten hoogste 50 are groot;
3. Ten minste 10 en ten hoogste 20% riet is tussen een en twee jaar oud;
4. Het actief beheren van het element: het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;
6. Ten minste 80 en ten hoogste 90% van het riet wordt jaarlijks gemaaid.

BIJLAGE 46

Landschapspakket: Raster

1. Het is een veekerend raster t.b.v. een landschapselement;
  2. Er is sprake van een beschikking landschapssubsidie voor het landschapselement voor één of meer van de landschapspakketten in de bijlagen 32 tot en met 41 en 43 tot en met 45.
  3. Het raster bevindt zich op zodanige afstand van het landschapselement, dat schade door vraat en betreding wordt voorkomen;
  4. Instandhouden van een veekerend raster;
  5. Jaarlijks worden zo nodig overhangende takken, die de instandhouding van het raster bedreigen, verwijderd.
-

BIJLAGE 47

[vervallen]

BIJLAGE 48

Inheemse bomen en struiken

Aalbes, Amandelwilg, Appel, Bastaaardbosbes, Beredruif, Beuk, Bezempophei, Bittere wilg, Bitterzoet, Blauwe bosbes, Bosrank, Bosroos, Boswilg, Braamsoorten, Brem, Duindoorn, Duinroos, Kruising van Eenstijlige en Tweestijlige meidoorn, Eenstijlige meidoorn, Egelantier, Fladderiep, Framboos, Gagel, Gladde iep, Gaspeldoorn, Gelderse roos, Gele kornoelje, Geoorde wilg, Gewone dophei, Gewone es, Gewone esdoorn, Gewone vlier, Grauwe abeel, Kruising van Grauwe en Geoorde wilg, Grauwe wilg, Grove den, Haagbeuk, Hazelaar, Heggeroos, Hollandse linde, Hondroos, Hulst, Jeneverbes, Katwilg, Kruising van Katwilg en Grauwe wilg, Kleinbloemige roos, Klimop, Kruising van Koraalmeidoorn en Tweestijlige meidoorn, Koraalmeidoorn, Kraagroos, Kraaihei, Kraakwilg, Krent, Kruipbrem, Kruipwilg, Kruisbes, Laurierwilg, Lavendelhei, Maretak, Mispel, Peer, Ratelpopulier, Rijsbes, Rode bosbes, Rode dophei, Rode kamperfoelie, Rode kornoelje, Rode paardekastanje, Rood peperboompje, Rossige wilg, Ruwe berk, Ruwe iep, Kruising van Schietwilg en Kraakwilg, Schietwilg, Sleedoorn, Spaanse aak, Sporkehout, Stekelbrem, Struikhei, Tamme kastanje, Taxus, Trosbes, Trosvlier, Tweestijlige meidoorn, Verfbrem, Viltroos, Vogelkers, Wegedoorn, Wilde kamperfoelie, Wilde kardinaalmuts, Wilde liguster, Wilde lijsterbes, Wilde peer, Kruising van Wintereik en zomereik, Wintereik, Winterlinde, Witte els, Witte paardekastanje, Wollige sneeuwbal, Zachte berk, Zoete kers, Zomereik, Zomerlinde, Zuurbes, Zwarte bes, Zwarte els, Zwarte populier.

Bijlage 49. Overeenkomst tussen de beheerder, de subsidieaanvrager en de Provincie Limburg ter uitvoering van artikel 5 van Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer.

Hierbij komen:

ondergetekende sub 1, [naam, voorletters], [woonachtig] / [gevestigd] [straatnaam, huisnummer] te [postcode, woonplaats], hierna te noemen de beheerder,

ondergetekende sub 2, [naam, voorletters], [woonachtig] / [gevestigd] [straatnaam, huisnummer] te [postcode, woonplaats], hierna te noemen de subsidieaanvrager,

de Provincie Limburg, ten deze vertegenwoordigd door Dienst Regelingen

ter uitvoering van het bepaalde in artikel 5 van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer in verband met de beschikking tot subsidieverlening van [datum] onder [nummer] aan de subsidieaanvrager overeen dat:

de subsidieaanvrager hierbij het recht op uitbetaling van subsidies en voorschotten, die in verband met voornoemde beschikking zijn of worden verleend, bevoorschot, of vastgesteld aan de beheerder overdraagt;

de beheerder zich verbindt tot de nakoming van de verplichtingen waartoe de subsidieaanvrager is gehouden;

de beheerder zich verbindt bij overdracht van het gebruiksrecht van de verkrijger te bedingen dat deze, vanaf het moment van verkrijging, de verplichtingen nakomt waartoe de subsidieaanvrager is gehouden en zulks ook van zijn rechtsopvolger zal bedingen;

de beheerder zich borgstelt jegens de Provincie..... voor de terugbetaling van onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten in verband met voornoemde beschikking tot subsidieverlening.

Deze overeenkomst wordt na ondertekening door de ondergetekenden sub 1 en sub 2 toegezonden aan de Dienst Regelingen als vertegenwoordiger van de Provincie..... Dienst Regelingen draagt er zorg voor dat de beheerder en de subsidieaanvrager een afschrift ontvangen.

Gedaan te [woonplaats] op [datum]

De beheerder

[naam

[handtekening]

De subsidieaanvrager

[naam

[handtekening]

De Provincie.....,

voor deze,

de Teammanager Uitvoering Dienst Regelingen

[naam

[handtekening]

BIJLAGE 50

Maximumbedragen inrichtingssubsidie per hectare per jaar

€ 7.219,- voor beheerspakketten;

€ 10.312,- voor landschapspakketten.

BIJLAGE 51

Objectivering doelpakketten, versie 2006

<p>Dit 'objectiveringsdocument', dat identiek is aan bijlage 65 van de Subsidieregeling natuurbeheer, is wegens de omvang hier niet opgenomen maar als apart document in te zien en op te vragen bij de provincie en Dienst Regelingen</p>
--

TOELICHTING

1. Algemeen

Met de totstandkoming van de Wet inrichting landelijk gebied (hierna: WILG) wordt de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het gebiedsgerichte beleid in belangrijke mate overgedragen aan de provincies. De daarvoor benodigde financiële middelen worden ter beschikking gesteld in de vorm van het Investeringsbudget landelijk gebied (hierna: ILG). De toekenning van deze middelen geschiedt voor een programmeringsperiode van zeven jaar. De eerste periode loopt van 2007 tot en met 2013. Ter realisatie van het gebiedsgerichte beleid kunnen de provincies ten laste van het ILG onder meer subsidies verlenen, maar ook bijvoorbeeld gronden verwerven en inrichten. Tezamen met de bevoegdheden die de provincies al hadden op het vlak van ruimtelijke ordening en de bevoegdheden die de WILG verschaft ten aanzien van landinrichting, beschikken de provincies aldus over adequate instrumenten voor de realisatie van de met het Rijk afgesproken doelstellingen op onder meer het vlak van natuur en landschap.

In het ILG zijn middelen opgenomen ten behoeve van de voortzetting van het Programma Beheer. Het Programma Beheer is de verzameling van een groot aantal verschillende subsidiemaatregelen gericht op het stimuleren en ondersteunen van natuurbeheer door agrarische en niet-agarische natuurbeheerders. Het programma bevat verschillende, nauwkeurig beschreven beheerspakketten waarvoor subsidie wordt verleend.

Het Programma Beheer bestond tot op heden uit twee subsidieregelingen van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: minister): de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer. De Subsidieregeling natuurbeheer 2000 richt zich op gebieden waar de instandhouding, omvorming of ontwikkeling van natuurwaarden, bos en landschap de primaire functie vormt. Ook gronden die oorspronkelijk landbouwgrond waren en de functie natuur hebben gekregen vallen daaronder. De Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer ziet op stimulering van de ontwikkeling of het beheer van natuur en bos in gebieden waar uitoefening van landbouwactiviteiten blijvend voorop staat, alsmede op de ontwikkeling van landschappelijke elementen in dergelijke gebieden. Het Programma Beheer is tot nu toe grotendeels generiek van karakter: beheerspakketten worden in het gehele land op dezelfde wijze ingezet. In gebiedplannen kunnen provincies wel nader aangeven welke pakketten waar mogen worden ingezet.

Tussen Rijk en provincies is overeengekomen dat de provincies het Programma Beheer in 2007 en 2008 in de huidige vorm voortzetten, en dat in die jaren de uitvoering ten behoeve van de provincies zal blijven geschieden door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Aanpassingen vinden alleen plaats voor zover noodzakelijk in verband met de Europese regelgeving. Daarmee wordt de continuïteit van het beheer verzekerd en wordt tegelijk ruimte geschapen voor een zorgvuldige overgang naar een door de provincies in samenspraak met het Rijk en de terreinbeheerders vorm te geven nieuw Programma Beheer.

Bij de vormgeving van het nieuwe Programma Beheer wordt rekening gehouden met de resultaten van de evaluatie van het huidige Programma Beheer en het actieprogramma "Een rijk weidevogellandschap" van 15 juni 2006 van het weidevogelverbond. De evaluatie heeft zowel betrekking op de ecologische effecten van de beheerspakketten als op de doelmatigheid van de uitvoering en de administratieve lasten van de eindbegunstigden. Aansluiting wordt gezocht met de door de provincies samen met het Rijk ontwikkelde vergoedingssystematiek van de Catalogus groene en blauwe diensten. Het nieuwe Programma Beheer moet aldus een eenvoudiger en transparanter systeem bieden, dat beter inspeelt op de gebiedseigen omstandigheden in de onderscheiden provincies. Het zal per 1 januari 2009 operationeel zijn.

De Subsidierегeling natuurbeheer Limburg en de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer Limburg verschaffen het subsidiekader voor het Programma Beheer zoals dat in 2007 en 2008 door de provincie wordt opengesteld. Waar wordt aangesloten bij de Subsidierегeling natuurbeheer 2000 en de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer van de minister, blijven de toelichtingen bij die regelingen en bij de wijzigingen daarvan en de jurisprudentie die betrekking heeft op die regelingen onverkort hun waarde houden voor de uitleg van de provinciale verordeningen en de daarin gehanteerde begrippen en voorwaarden. Korthedshalve wordt volstaan met daarnaar te verwijzen.

In de verordening is zoveel mogelijk de volgorde van de artikelen van de ministeriële regelingen aangehouden. Verwezen zij verder naar de bijgevoegde concordantietabellen.

2. Wijzigingen

De Subsidierегeling natuurbeheer Limburg en de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer Limburg wijken op een aantal punten af van de Subsidierегeling natuurbeheer 2000 en de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer van de minister. De doorgevoerde wijzigingen hebben deels te maken met het enkele feit van de overgang van een rijksregeling naar een provinciale regeling. Daarnaast zijn enkele wijzigingen doorgevoerd in verband met de eisen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (PbEG L 277) (hierna: Kaderverordening). Tot slot enkele wijzigingen doorgevoerd die onmiddellijk samenhangen met het kader van het ILG.

In het navolgende worden de verschillende wijzigingen besproken. De wijzigingen gelden voor zowel de Subsidierегeling natuurbeheer (naam provincie) als voor de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer (naam provincie), tenzij anders is aangegeven. Achter de wijzigingen is aangegeven waar de wijziging in de regeling te vinden is; hierbij wordt de Subsidierегeling natuurbeheer Limburg aangehaald als SN en de Subsidierегeling agrarisch natuurbeheer Limburg als SAN.

Algemene wijzigingen

- In de rijksregeling wordt op meerdere plaatsen de minister genoemd als bevoegd gezag. In de provinciale verordeningen is "de minister" vervangen door: gedeputeerde staten.

- Artikelen die de relatie tussen minister en de provincie regelen zijn niet overgenomen. Deze verhouding wordt geregeld in de WILG en de bestuursovereenkomsten inzake het ILG.
- Verwijzingen naar de Landinrichtingswet zijn aangepast in verband met vervanging van die wet door de WILG.
- Verwijzingen naar de regeling Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2005 zijn vervangen door verwijzingen naar de regeling Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2006.
- Er zijn bepalingen toegevoegd om de continuïteit ten opzichte van "oude" regelgeving als de Landinrichtingswet te waarborgen, bijvoorbeeld bij verwijzingen naar landinrichtingsplannen. Soortgelijke bepalingen uit de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer zijn niet overgenomen, indien die geen betekenis meer hebben.
- De verhouding tot de Algemene Subsidieverordening Limburg wordt geregeld: ingeval bepalingen in de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer Limburg afwijken van de bepalingen in de Algemene Subsidieverordening Limburg, gelden de bepalingen uit de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer Limburg (artikel 2, tweede lid, SN, artikel 2, tweede lid, SAN).
- Gebiedsplannen die zijn vastgesteld in het kader van de rijksregelingen blijven van kracht tot dat de provincie nieuwe gebiedsplannen heeft vastgesteld (artikel 81 SN, artikel 91 SAN). Bij het vaststellen van de nieuwe gebiedsplannen moeten de oude gebiedsplannen worden ingetrokken om te voorkomen dat er meerdere plannen van kracht zijn. Geen overgangsrechtelijke voorziening is getroffen voor de afhandeling van nog onder het oude Programma Beheer bij het rijk ingediende subsidieaanvragen. Artikel 93 van de WILG en het daarop gebaseerde ministeriële besluit voorzien daarin. Uitgangspunt bij die voorziening is eerbiediging van het recht zoals dat op grond van het oude Programma Beheer gold, met dien verstande dat de bevoegdheden van de minister overgaan naar de provincie.
- Een aantal artikelen is opnieuw geredigeerd om de leesbaarheid te vergroten.

Wijzigingen ten aanzien van de aanvraag

- Subsidieaanvragen worden net als in het verleden ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen. De aanvragen zijn anders dan in het verleden evenwel gebonden aan provinciegrenzen. Hierdoor zal een beheerder met grond in verschillende provincies voor de onderscheiden provincies afzonderlijke aanvragen moeten indienen (artikel 1, eerste lid, onderdeel b, SN, artikel 1, eerste lid, onderdeel c, SAN). Een uitzondering is de verzamelaanvraag (zie artikel 17 SN). Daarop blijft het oorspronkelijke regime van toepassing.
- In verband met de Kaderverordening is het niet meer mogelijk een subsidie te verstrekken aan verenigingen. Betaling van subsidie kan alleen plaatsvinden aan beheerders (artikel 2, eerste lid, SN, artikel 2, eerste lid, SAN);
- De probleemgebiedenvergoeding wordt jaarlijks aangevraagd. Voorheen gebeurde dit zesjaarlijks. De eerste aanvraag moet worden ingediend binnen vier weken na dagtekening van de beschikking waarbij een beheerssubsidie is verleend. De volgende aanvragen moeten worden gedaan door middel van een aanvraag die tevens betrekking heeft op de toelagen op grond van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (artikel 18 SAN); in de Europese regelgeving (zie artikel 1, eerste lid, onderdeel s, SAN) wordt deze aanvraag aangeduid als 'verzamelaanvraag', maar deze moet worden onderscheiden van de verzamelaanvraag, bedoeld in artikel 17 SN die een uitsluitend nationaal karakter heeft en niet ziet op verschillende aanspraken van één belanghebbende, maar op aanspraken van verschillende belanghebbenden. De probleemgebiedenvergoeding wordt per kalenderjaar toegekend

Wijzigingen ten aanzien van de beheerspakketten

- De collectieve weidevogelpakketten en het pakket Nestbescherming zijn niet meer in de subsidieregeling opgenomen. Als overwegingen gelden daarbij :
  - strijdigheid met de Kaderverordening, aangezien deels sprake is van maatregelen die al voortvloeien uit generieke Europeesrechtelijke en

nationaalrechtelijke verplichtingen inzake de bescherming van vogels, te weten Richtlijn (EEG) nr. 79/409 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) en de Flora- en faunawet. De Kaderverordening laat niet toe dat subsidies worden verstrekt voor maatregelen die wettelijk zijn verplicht;

- zorg over de effectiviteit van de pakketten.

Er wordt in overleg met de minister en de terreinbeheerders gezocht naar alternatieven waaraan genoemde bezwaren niet kleven.

– Er zijn bepalingen toegevoegd met betrekking tot de mogelijkheid om subsidies voor bepaalde pakketten te cumuleren:

- de subsidie voor Landschapspakketten mag cumuleren met subsidie voor de in artikel 21, tweede lid, SN bedoelde beheerspakketten;
- de subsidie voor het pakket Grasland Ganzen mag cumuleren met subsidie voor het pakket Landschappelijk waardevol grasland en voor de weidevogelpakketten inclusief de collectieve pakketten uit de ministeriële regeling met uitzondering van de pakketten Weideranden en Plasdras (artikel 27, derde lid, SAN);
- de subsidie voor het landschapspakket Bomenrij mag cumuleren met subsidie voor de in artikel 27, vierde lid, SAN bedoelde beheerspakketten.

- Geen beheerssubsidies worden verstrekt voor terreinen waarvoor nog verplichtingen van toepassing zijn op basis van de subsidieregelingen van de minister (artikel 23 SN, artikel 33 SAN). Een uitzondering hierop is dat de subsidies voor de pakketten Natuurbraak en Ganzen als genoemd in de provinciale verordening mogen cumuleren met de subsidie voor het pakket Nestbescherming van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister.
- Het is niet mogelijk om lopende subsidieaanspraken die worden ontleend aan de rijksregeling uit te breiden tot nieuwe pakketten, nu deze aanspraken zijn gebaseerd op de oude kaderverordening en de inmiddels ingetrokken rijksregeling.
- De inrichtingssubsidie komt niet meer terug in de Kaderverordening. Om die reden is voor degenen aan wie een inrichtingssubsidie is verleend op grond van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister niet mogelijk om – zonder gevolgen – binnen het tijdvak als voorzien in die regeling te stoppen om, na een functiewijziging, voor het resterende deel van het tijdvak inrichtingssubsidie te vragen op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer.
- Als nieuw pakket wordt opgenomen het pakket Natuurbraak.
- De pakketten Natuurbraak en Snelgroeiend bos kunnen nu ook buiten de beheersgebieden worden gesubsidieerd (artikel 33, eerste lid, onderdeel b, SAN).
- Bij het pakket Snelgroeiend Bos kan worden gekozen uit drie tijdvakken in plaats van twee. Het tijdvak van 18 jaar is verkort tot 15 jaar (artikel 30 SAN).
- De eisen van de goede landbouwpraktijk zijn vervangen door de veel uitgebreidere dwingende eisen op het vlak van onder meer milieu, gezondheid en dierenwelzijn en de minimumeisen inzake het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen als bedoeld in artikel 51 van de Kaderverordening. Het gaat dan onder meer om de normen gesteld bij of krachtens de in artikel 43, eerste lid, onderdeel h, SAN genoemde wetten, waaraan de agrariër die subsidie ontvangt op elk moment moet voldoen. Een nauwkeuriger en vollediger beschrijving van deze eisen is opgenomen in de artikelen 3 en volgende en bijlage 1 van de Regeling GLB-inkomenssteun 2006 (Stcrt. 2005, 235), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij regeling van de minister van 11 mei 2006 (Stcrt. 2006, 93).

Wijzigingen ten aanzien van de hoogte van de subsidies

- De grondslagen voor het vaststellen van de beheersbijdragen zijn naar aanleiding van de Kaderverordening enigszins aangepast. De grondslag “productiederving uitgedrukt in kilogram voedereenheden melk” is vervangen door: productiederving. Tevens is de grondslag ‘transactiekosten’ toegevoegd (artikel 8 SAN).
- Het bedrag van de beheerssubsidie wordt bij de beschikking tot subsidieverlening bepaald voor het gehele tijdvak. Dit in tegenstelling tot het oude systeem waarin

het bedrag aan het einde van het tijdvak werd gecorrigeerd in verband met de loon- en prijsontwikkeling (artikel 32, tweede lid, SN, artikel 46, tweede lid, SAN).

Wijzigingen van bestuursrechtelijke aard

- Op het vaststellen van gebiedsplannen is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (artikel 14, tweede lid, SN, artikel 15, tweede lid, SAN).
- De beslistermijnen zijn realistischer gemaakt, mede in verband met boeteregeling die door veel provincies wordt gehanteerd. Deze houdt in dat bij het niet voldoen aan de beslistermijn de provincie een boete betaalt aan de aanvrager.

Wijzigingen op het punt van handhaving

- Indien een aanvrager in een jaar opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening heeft ingediend, wordt er het daarop volgende jaar geen subsidie verleend. Als subsidieaanvraag geldt zowel een subsidieaanvraag op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, als een aanvraag op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000. (artikel 11 SN, artikel 13 SAN).
- Toegevoegd is de sanctie van het 15 % lager vaststellen van de subsidie per basis- of pluspakket, indien niet wordt voldaan aan de verplichting tot het indienen van een vaststellingsverzoek, behoudens het geval van overmacht (artikel 33, vijfde lid, SN).
- Tevens is toegevoegd een sanctie ingeval de subsidieontvanger een controleur niet toelaat controles uit te voeren. De subsidieontvanger is verplicht fysieke en administratieve controles door aangewezen toezichthouders toe te laten (artikel 34 SN).

3. Overige aspecten

Openstelling en subsidieplafond

Gedeputeerde Staten stellen een subsidieplafond vast voor de te verstrekken subsidies. Het is hierbij mogelijk om voor de verschillende beheers- en landschapspakketten, voor verschillende categorieën subsidieaanvragers en voor verschillende beheersgebieden verschillende subsidieplafonds vast te stellen (artikel 6, eerste lid, SAN). De bekendmaking van de vastgestelde subsidieplafond en van de openstelling van subsidiemaatregelen geschiedt op grond van de Provinciewet in provinciale publicatiebladen. Subsidieverlening geschiedt onder voorbehoud van goedkeuring door de Europese Commissie (artikel 82 SN, artikel 92 SAN).

Rechtsbescherming

Voor de behandeling van bezwaarschriften is er voor gekozen om de bevoegdheid om het beslissen op bezwaarschriften niet volledig te mandateren aan de Dienst Regelingen. Deze dienst bereidt de beslissing op bezwaar wel volledig voor.

Toezicht

De Dienst Landelijk Gebied en de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn belast met het toezicht op de naleving van de onderhavige subsidieverordeningen (artikel 80 SN, artikel 89 SAN). De Algemene Inspectiedienst heeft daarbij primair een functie bij de controle op voldoening aan de in het voorgaande bij de beheerspakketten besproken Europese randvoorwaarden, als bedoeld in artikel 51 van de Kaderverordening.

1. Aansturingsprotocol van de Provincie Limburg voor de uitvoering van de Provinciale Subsidieregelingen Natuurbeheer (verder: PSN) en de Provinciale Subsidieregelingen Agrarisch Natuurbeheer (verder: PSAN) door de Dienst Regelingen (verder: DR)

Considerans

De ondertekenaars van voorliggend document, overwegende dat

- *in de Wet Inrichting Landelijk Gebied en in de Bestuursovereenkomsten 2007-2013 is vastgelegd dat de uitvoering van de PSAN en PSN met ingang van 2007 een verantwoordelijkheid is van de provincies en dat de provincies in dat kader de betrokken rijksdiensten (DR en DLG) aansturen,*
- *de provincies elk afzonderlijk regelingseigenaar zijn van de PSN en PSAN,*
- *bij de uitvoering van de PSAN en PSN de tot 1-1-2007 vastgestelde werkwijze ten aanzien van de uitvoering van SN en SAN zoveel mogelijk blijft gehandhaafd, in ieder geval tot 1.1.2009,*
- *het ministerie van LNV budgethouder is wat betreft de apparaatskosten van de DR-onderdelen die de PSAN en PSN uitvoeren, in ieder geval tot 2009, en uit dien hoofde voorsnog opdrachtgever blijft van de Dienst Regelingen voor de uitvoering van de PSN en PSAN,*
- *de Dienst Regelingen hoofdopdrachtnemer is en gemandateerd is om namens de provincie beschikkingen af te geven en bezwaar en beroep af te handelen*
- *de Dienst Regelingen daartoe de beoordeling van de aanvragen uitvoert en daarbij gebruik maakt van de technisch-inhoudelijke kennis van de DLG alsook van diensten van de AID voor wat betreft de controle en handhaving,*
- *Brusselse vereisten en verordeningen maatgevend zijn voor de inrichting en uitvoering van de regelingen en het ministerie van LNV beheersautoriteit is voor het EU-goedgekeurde betaalorgaan DLG voor de uitbetaling van de subsidies,*
- *DLG betaalorgaan POP-2 is, DR optreedt als delegated body van het betaalorgaan en het betaalorgaan eisen kan stellen aan de uitvoering en verantwoording van de PSN en PSAN,*
- *voor DR programmabudget beschikbaar is voor het afgeven van beschikkingen voor PSAN en PSN, zoals overeengekomen in de ILG-bestuursovereenkomsten Rijk-provincies*
- *de provinciale programmabudgetten deel uitmaken van de ILG-bestuurs-overeenkomsten tussen de afzonderlijke provincies en het ministerie van LNV*
- *het apparaatsbudget voor DLG wordt geregeld in de landelijke ILG bestuursovereenkomsten*
- *het apparaatsbudget voor de AID wordt geregeld via het ministerie van LNV*

- *de feitelijke werkzaamheden van de DR bij de uitvoering van de PSN en PSAN zullen geregeld moeten worden in 12 afzonderlijke overeenkomsten provincie-DR (POPD)*
- *tussen LNV, DR en de provincies afspraken zijn gemaakt over een ICT-impuls bij DR t.b.v. de optimalisatie van een efficiënte en klantvriendelijke aanpak en voor de versterking van communicatie en verantwoording*

stellen het navolgende Aansturingsprotocol vast aangaande de aansturing van DR door de provincies ten aanzien van de uitvoering van de PSAN en PSN:

1.1. Hoofdstuk 1. Algemeen

1.2. Artikel 1 : Begripsbepalingen

- GS : Gedeputeerde Staten
- PSN : Provinciale Subsidieregelingen Natuurbeheer
- PSAN : Provinciale Subsidieregelingen Agrarisch Natuurbeheer
- DR : Dienst Regelingen
- DLG : Dienst Landelijk Gebied
- AID : Algemene Inspectiedienst
- POPD : Prestatie-Overeenkomst Provincie(s)-Dienst Regelingen met betrekking tot PSN en PSAN
- DN-LNV : Directie Natuur van het ministerie van LNV

Artikel 2 : Inhoud en werkingsduur van dit protocol

1. Dit protocol regelt de wijze waarop de provincies met DR tot afspraken (prestatieovereenkomsten) komen over de uitvoering van de 12 provinciale subsidieregelingen voor natuurbeheer (PSN) en agrarisch natuurbeheer (PSAN).
2. Dit protocol treedt in werking op 1.1.2007 en is geldig tot 1.1.2009. Tussentijdse wijzigingen in het protocol zijn mogelijk conform artikel 17.
3. In geval van strijdigheid van dit protocol met de WILG of de ILG-Bestuursovereenkomsten prevaleren deze laatste twee.

1.3. Hoofdstuk 2. Kerntaken DR m.b.t. PSN en PSAN

1.4. Artikel 3. Kerntaken Dienst Regelingen m.b.t. PSN en PSAN

1. DR voert de PSAN en PSN uit voor de Gedeputeerde Staten van de 12 provincies
2. De kerntaken van DR bestaan ten aanzien van PSAN en PSN uit:

- a. De uitvoering van de PSN en PSAN;
- b. Het registeren en administreren van subsidie-aanvragen
- c. Het opstellen en verlenen van beschikkingen namens GS op aanvragen op basis van PSAN en PSN
- d. Het voldoen aan EU-regelgeving ten aanzien van de subsidieverleningen, subsidievaststellingen (o.a. d.m.v. herbeschikking) en –uitbetalingen
- e. Het behandelen van bezwaarschriften. Indien de provincie ervoor kiest om de bevoegdheid om het beslissen op bezwaarschriften volledig te mandateren aan DR handelt deze dienst volledig af en beslist namens de provincie. Indien de provincie er voor kiest niet aan de Dienst Regelingen te mandateren, wordt de voorbereiding van de beslissing op het bezwaar volledig of gedeeltelijk door Dienst Regelingen verricht (artikel 2, derde lid, SN, artikel 2, derde lid, SAN). De gewenste aanpak wordt vastgelegd in de prestatieovereenkomst.
- f. Het ter zitting vertegenwoordigen van de provincie in het kader van (hoger) beroepen tegen beslissingen als bedoeld in onderdeel c en het voorbereiden van beroepschriften in geval van het instellen van hoger beroep namens GS.
- g. De inrichting en het bijhouden van registraties ten aanzien van bestedingen en aangegane verplichtingen. Idem ten aanzien van de uitputting van pakketquota per provincie zodra de quotumboekhouding functioneert. In de POPD's worden hierover nadere afspraken gemaakt.
- h. Het tijdig informeren van de provincies over de omvang van de bestedingen, aangegane verplichtingen en de uitputting van de pakketquota. Dit laatste p r provincie zodra de quotumboekhouding functioneert.
- i. Het tijdig verzoeken om en geven van informatie voor adequate en EU-conforme controles door DLG en AID. De controles zijn zodanig van omvang dat ook rekening wordt gehouden met de risicobeoordeling.
- j. Het zorgdragen voor tijdige en juiste informatievoorziening aan de AID betreffende bij subsidie-ontvangers geconstateerde nalatigheden en onrechtmatige handelingen
- k. Het geven van adviezen aan de 12 provincies ten behoeve van bijstellingen van de PSN en PSAN en/of de uitvoering daarvan op grond van uitvoeringskennis.
- l. Rapportage over de voortgang van de uitvoering van PSAN en PSN.
- m. Fungeren als centraal loket voor alle aanvragen voor de PSN en PSAN.
- n. Eerste-lijns-voorlichting over het op een juiste wijze indienen van aanvragen.

1.5. Hoofdstuk 3. Aansturing

Artikel 4 : Rol provincies

De provincies zijn elk afzonderlijk aanstuurder van DR voor de nadere invulling voor hun grondgebied van de afspraken met LNV inzake uitvoering van PSN en PSAN. De provincies tekenen daarom alle afzonderlijk een POPD voor hun provincie.

Als aanstuurder zorgt de provincie voor:

- tijdige en heldere nadere beschrijving van de jaarlijkse opdracht
- het ter beschikking stellen van bij de provincie beschikbare inhoudelijke en beleidsmatige informatie ten behoeve van de uitvoering van de afspraken met het rijk in de Bestuursovereenkomst ILG 2007-2013 ten aanzien van subsidiëring van natuurbeheer en de nadere provinciale invullingen daarvan
- toezicht op en advisering aan DR wat betreft de afstemming (van de uitvoering) op het provinciaal beleid
- het tijdig aanpassen en publiceren van de PSN en PSAN
- het tijdig publiceren van subsidieplafonds en beschikbaar stellen van programmagelden via opdrachten aan het Groenfonds.

Artikel 5 : Aanvraag concept-POPD door de provincies

1. De provincies doen elk afzonderlijk jaarlijks een aanvraag voor opstelling van een concept-POPD voor het door LNV beschikbaar gestelde programmabudget voor PSN en PSAN. De 12 aanvragen geschieden op basis van een de door de provincies gezamenlijk overeengekomen model en op basis van een door de provincies vastgestelde verdeling van de programmabudgetten. De 12 POPD-aanvragen worden in IPO-verband gebundeld tot één gezamenlijke aanvraag.
2. In de aanvragen wordt aangegeven wat de provincie geleverd wil hebben ten aanzien van in art. 3.lid 2 beschreven taken.
3. Provincies kunnen desgewenst op eigen kosten aanvullende opdrachten verstrekken. De provincies zullen deze extra werkzaamheden niet buiten de andere provincies om trachten onder te brengen bij de DR-formatie belast met de uitvoering van het programma-deel van de POPD.
4. Uiterlijk in maart van het jaar t-1 ontvangt de Algemeen Directeur DR van de 12 GS-en de POPD-aanvragen voor het jaar t. Deze aanvraag bevat per provincie de inschatting van het werkpakket. Verder is per provincie in de aanvraag het in jaar t maximaal te besteden budget vermeld.
5. Indien de Algemeen Directeur DR op 15 maart van het jaar t-1 geen POPD-aanvraag voor het jaar t heeft ontvangen, dan geldt de POPD-aanvraag voor het jaar t-1 tevens als POPD-aanvraag voor het jaar t.

Artikel 6 : Opstelling en inhoud concept-POPD

1. De – ambtelijk met de provincie en DN afgestemde - concept-POPD van DR wordt uiterlijk 1 juni van het jaar t-1 door de Algemeen Directeur DR naar de provincies verstuurd.
2. Deze concept-POPD bevat ten minste:
  - a. een overzicht van de door de DR te leveren producten/diensten;
  - b. de prognose over de te leveren aantallen prestatie-eenheden per product resp. dienst (aanvragen, beschikkingen, adviezen m.b.t. bezwaar- en beroep, rapportages)
  - c. een overzicht van eventuele knelpunten en beslispunten ten aanzien van het werkpakket.
  - d. de beschrijving van het beoogde kwaliteitsniveau en in samenhang hiermee: afspraken rondom maximaal aanvaardbaar risico (vooral de risico's in verband met EU-eisen, misbruik en/of oneigenlijk gebruik van de regelingen, risico's op bezwaar- en beroepszaken) en de maatregelen om risico's te vermijden;
  - e. ontwikkelingen en veranderingen op het gebied van de bedrijfsvoering, in het bijzonder ICT;
  - f. een overzicht wanneer welke informatie en rapportages over resultaten worden opgeleverd
3. Uitgangspunt is dat DR alle werkzaamheden welke voortvloeien uit de van LNV overgenomen SAN- en SN-regelingen uitvoert met de menskracht en middelen welke door LNV beschikbaar worden gesteld op ten minste hetzelfde serviceniveau als in 2006. Een en ander conform hetgeen hierover is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst ILG..

Artikel 7: Overleg over concept-POPD en vaststelling prestatie-overeenkomst

1. De concept-POPD'n behoeven de goedkeuring van het college van GS van de provincie waarvoor de concept-POPD opgesteld is.
2. GS nemen - na onderling overleg in IPO-verband - uiterlijk 1 oktober van het jaar t-1, een besluit over de goedkeuring van de concept-POPD'n.
3. Indien één der provincies goedkeuring wil onthouden aan de concept-POPD, geeft de gemandateerde ambtenaar uiterlijk 1 september van het jaar t-1 schriftelijke aanwijzingen aan DR over aanpassingen van het jaarplan om alsnog goedkeuring te verkrijgen. De aanwijzing wordt vooraf besproken met DR. Zolang de concept-POPD niet is goedgekeurd is de DR met

inachtneming van deze schriftelijke aanwijzingen bevoegd haar activiteiten te verrichten op basis van de concept-POPD.

4. DR dient uiterlijk 1 oktober de o.b.v. de schriftelijke opmerkingen bijgewerkte concept-POPD(s) in bij de provincie. Indien dit aan de orde is stellen GS de POPD uiterlijk medio oktober vast.
5. Na de ondertekening door de provincie zal de concept-POPD aangeduid worden als de "*Prestatieovereenkomst Provincie-DR inzake PSN en PSAN*" ofwel POPD.
6. Ten minste 1 x per jaar vindt in juni overleg plaats van de directie van de DR met een gemandateerde vertegenwoordiger of delegatie van de provincies om de concept-POPD'n te bespreken en om de voortgang van de uitvoering en wensen inzake de aanpak in de volgende jaren te bespreken. Bij ten minste een deel van dit overleg wordt ook de Directeur-generaal van LNV uitgenodigd die belast is met de aansturing van DR om mogelijk optredende problemen ten aanzien van de voor de uitvoering bij DR beschikbare capaciteit te bespreken.
7. Per provincie vindt ten minste 3 maal per jaar – naar aanleiding van de voortgangsrapportages van DR – voortgangsoverleg plaats tussen een accountmanager PSN/PSAN en de provinciale ambtenaar belast met de aansturing van de uitvoering van de PSN/PSAN (verder te noemen de provinciale contactpersoon PSN/PSAN).
8. Over onvoorziene problemen bij de afhandeling van subsidie-aanvragen en van beroep- en bezwaarschriften worden afspraken tussen de provincies en DR gemaakt.

(1.5.1.1.1) Artikel 8: Uitvoering en wijziging POPD

1. De DR voert de werkzaamheden in jaar t conform de POPD voor dat jaar uit.
2. Wijzigingen van de POPD worden door DR overlegd met de betrokken provincie. Dit wordt verder uitgewerkt in een aanpassing of aanvulling van de POPD. Wijzigingen kunnen voortvloeien uit:
  - a. wijziging van het volume te leveren eenheden binnen de bestaande POPD, d.w.z. de aantallen af te handelen aanvragen, subsidievaststellingen en verweerschriften enzovoorts zijn duidelijk meer of duidelijk minder dan in de concept-POPD was voorzien;

- b. wijzigingen vanuit de aanstuurder die de aard van de POPD veranderen, bijvoorbeeld op het terrein van kwaliteit en risico's op misbruik / oneigenlijk gebruik
- c. nieuwe opdrachten en tussentijdse openstellingen van (delen van) de PSN en/of PSAN.
- d. wijzigingen van EU- of nationale regelgeving of wijziging van voorschriften of erkenningseisen van /voor het EU-POP-betalorgaan.

Over de procedure voor wijzigingen op verzoek van de aanstuurder worden jaarlijks afspraken vastgelegd in de POPD'n.

3. Wijzigingen worden schriftelijk vastgelegd; dit kan in de vorm van een aanvulling op de POPD. Nadere afspraken over kleine wijzigingen worden jaarlijks vastgelegd in de POPD'n.
4. In de voortgangsoverleggen per provincie wordt aan de provincies een overzicht voorgelegd van de aanvullende afspraken en van overige voor de provincie relevante wijzigingen in de uitvoering. Wijzigingen die leiden tot gevolgen voor de werklast van DR worden zoveel mogelijk in de voortgangsoverleggen per provincie opgelost door verschuiving van prioriteiten in de POPD voor de betrokken provincie. Kan hiermee het probleem niet opgelost worden dan kan de provincie een aanvullende – apart betaalde – opdracht aan DR verstrekken.
5. Wijzigingen met landelijke gevolgen voor de werklast van DR die niet met de beschikbare capaciteit kunnen worden opgevangen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de IPO-adviescommissie Landelijk Gebied (of de opvolger daarvan) door middel van een voorstel van het Regieteam Progamma Beheer en worden vervolgens voorgelegd aan LNV (DN). Zonodig worden daaropvolgend afspraken gemaakt in het Tripartite overleg.
6. Indien één der 12 GS-en gedurende het jaar besluit tot budgetwijzigingen, dan dient dit via een schriftelijk bericht aan DR plaats te vinden. Het betrokken college van GS treedt vóóraf met DR in overleg over de te nemen maatregelen om de budgetwijzigingen in te vullen. Indien dit leidt tot verhoging van de werklast: zie lid 4 van dit artikel.

7. In geval van belangrijke actuele ontwikkelingen, stelt de Algemeen Directeur DR de GS-en hiervan tussentijds op de hoogte. Ook omgekeerd is dit het geval.
8. Indien tussentijdse wijzigingen in de POPD en/of andere wijzigingen en/of onvoorzien grote toename van de werklast van DR m.b.t. natuurbeheersubsidies gevolgen hebben voor de apparaatskosten wordt dit direct - vóóordat er afspraken gemaakt worden over het doorvoeren van wijzigingen - door de Algemeen Directeur DR gemeld aan de betrokken provincies en aan DN-LNV. Indien DN of DR of provincies dit nodig achten wordt in een extra tripartite overleg (Provincies-DN-LNV en DR) besloten hoe om te gaan met de verwachte extra apparaatskosten resp. met de wijzigingen in de uitvoering.
9. De provincies raadplegen de DR over de vaststelling van subsidieplafonds en stellen de DR direct na de provinciale vaststelling van de subsidieplafonds op de hoogte van de genomen besluiten

Hoofdstuk 4. Verantwoording en decharge

Artikel 9: Verantwoording

1. Voorafgaand aan de openstelling levert DR cijfermateriaal aangaande het aantal hectares per provincie dat in het jaar daarop zal aflopen. Hiermee wordt voorzien in de informatiebehoefte van de provincies bij het vaststellen van de subsidieplafonds.
2. 3 maal per jaar in april, september en januari levert DR een per provincie uitgewerkte rapportage op waarin beschreven: de prestaties en de standen/ramingen van de verplichtingen en betalingen. De daarbij te hanteren peildata zijn 1 april resp. 1 september resp. 31 december.
3. In het eerste kwartaal van ieder jaar levert DR een rapportage op met – per provincie - een overzicht van de lopende en aangegane verplichtingen. Er wordt gerapporteerd over de omvang in eenheden en in euro's. Bij deze rapportage wordt ook de top-10 van afwijsredenen over het afgelopen jaar gepresenteerd.
4. Zo snel mogelijk na het sluiten van een gepubliceerde aanvraagperiode levert DR een rapportage per provincie op mbt het aanvraagvolume waarin wordt weergegeven de waarde en omvang van de ingediende aanvragen. Het aantal hectares

wordt naar provincie gespecificeerd.

5. In het najaar van ieder kalenderjaar levert DR een kasprognose op waarin zoveel mogelijk per regeling per provincie wordt aangegeven wat de te verwachten betalingen zijn in het komende kalenderjaar.
6. In het najaar levert DR per provincie een overzicht op van: de stand van het verplichtingenbudget (zowel aanvragen als aangegane verplichtingen), het beschikbare kasbudget, de kasuitputting, en de prognoses voor de kasuitgaven over het gehele jaar, de voortgang van het uitvoeringsproces alsmede de stand van de vaststellingen.
7. DR levert alle vanuit de EU verplichte rapportages op nationaal niveau.

Hoofdstuk 5. Juridische zaken

Artikel 10: Overige juridische Zaken

1. De provincies zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de PSN en PSAN en voor het aanpassen daarvan. DR toetst desgevraagd de provinciale regelingen op uitvoerings- en rechtsbeschermingsaspecten.
2. Bij de toepassing van de regelingen kan DR een beroep doen op de provinciale contactpersonen voor het beantwoorden van interpretatiekwesties met betrekking tot provinciaal beleid. DR/DLG en AID toetsen op de EU-rechtmatigheid van aanvragen en adviseren de provincies desgevraagd hierover.
3. DR volgt de ontwikkelingen bij de voor de voor rechtsbescherming relevante ontwikkelingen. DR houdt de provincies op de hoogte van alle gevoerde rechterlijke procedures m.b.t. de toepassing van de provinciale regelingen voor natuurbeheer, met name indien er suggesties uit voortkomen voor verbeteringen van de regelingen. De provincies en DR monitoren beide de ontwikkelingen in de nationale en Europese regelgeving die gevolgen kunnen hebben voor de provinciale regelingen voor natuurbeheer en bespreken tenminste 1 maal per jaar in hoeverre een en ander zou moeten leiden tot aanpassingen van de provinciale regelingen.
4. Afhandeling van (hoger) beroepen wordt in mandaat door DR verzorgd. Afstemming met de provincies vindt in ieder geval plaats als in bezwaar of beroep juridische, beleidsmatige of financiële interpretaties met gevolgen voor de provincies aan de orde zijn.

1.5.2. Artikel 11 : ICT

1. DR, LNV-DN en provincies stellen gezamenlijk een ICT-programma op. DR en (een vertegenwoordiging van) de provinciale contactpersonen overleggen ten minste 1x per jaar over het e-loket van DR en over de uitwisseling van digitale gegevens tussen provincies en DR. Het ICT-programma omvat in ieder geval de door DR uit te voeren activiteiten / te nemen maatregelen op het gebied van het E-loket/EDV, de quotumboekhouding, de website van DR inzake Programma Beheer en het beheer van databases nodig t.b.v. een goede uitvoering van de regelingen op het gebied van natuurbeheer.
2. Over overige aspecten van het ICT-beleid van DR worden – indien de provincies wensen of voorstellen hebben – afspraken gemaakt in het hiervoor genoemde tripartite-overleg LNV-DR-provincies.

1.5.3. Hoofdstuk 6. Overige zaken

1.5.4. Artikel 12 : Communicatie en Voorlichting over de uitvoering van de regeling

1. DR, DN-LNV en provincies ontwikkelen gezamenlijk een beleid wat betreft communicatie en voorlichting inzake de uitvoering van de PSN en PSAN.
2. De communicatieverantwoordelijkheid van DR is bij de PSN en PSAN primair gericht op de communicatie over uitvoeringsaspecten.
3. Voor wat betreft woordvoering voert DR dit binnen haar eigen terrein zelfstandig uit binnen de kaders van specifieke afspraken hierover met de provincies.
4. De provincies maken bij DR bekend wie de ambtelijke contactpersonen zijn met welk contact gehouden moet worden over tussentijdse wijzigingen, over de opstelling van concept-POPD en POPD en over politiek gevoelige aspecten.
5. DR maakt bij de provincies bekend wie bij DR contactpersonen of accountmanagers zijn m.b.t. de uitvoering van PSN/PSAN.
6. Voor politieke vragen is afstemming nodig tussen DR/ Provincies en LNV. In geval van twijfel of een vraag als een politiek gevoelige vraag beschouwd moet worden neemt DR contact op met de relevante contactpersonen bij de provincies en bij LNV.

Artikel 13 : Uitbesteding van werk

1. De DR kan voor de uitvoering van haar werkpakket gebruik maken van de producten en diensten van andere organisaties binnen en buiten LNV. Deze uitbesteding vindt plaats binnen de kaders en richtlijnen die binnen LNV gelden.
2. Met iedere dienst (niet zijnde DLG, zie daarvoor lid 4 van dit artikel).zullen de afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomsten wordt tenminste aandacht besteed aan:
  - a. De producten en diensten die geleverd worden;
  - b. De randvoorwaarden waarbinnen de dienstverlening plaatsvindt. Dat wil zeggen:de kosten, de kwaliteit, de informatiestructuur en de overlegstructuur
3. Een bijzondere dienst is in dit kader de Algemene Inspectie Dienst. Ook hiermee wordt een overeenkomst gesloten, waarna per regeling de specifieke (controle-)afspraken worden vastgelegd.
4. Opdrachtverlening aan DLG
  - a) Binnen het kader van de opdracht van de provincies aan DLG legt DR met DLG afspraken over de uitvoering van controles overeenkomstige EU-eisen en beoordeling van aanvragen vast in een overeenkomst (management- en controleafspraak). DR draagt zorg voor een adequate risico-analyse, die ten grondslag ligt aan de intensiteit van controlesteekproeven. DR stuurt een afschrift van de overeenkomst(en) aan de betrokken provincies.
  - b) In de bedoelde overeenkomst beschrijven DR en DLG de door DLG te leveren producten en diensten en de door beide partijen in acht te nemen termijnen voor aanlevering van data.
  - c) Indien de benodigde capaciteit van DLG voor de uitvoering van de beoordelingen en controles in een jaar afwijkt van wat voor dit onderdeel is bepaald in de Bestuursovereenkomsten, treden de provincies in overleg met LNV om de DLG-capaciteit af te stemmen op de hoeveelheid werk.

Artikel 14. Betalingen

DR stuurt de provincie maandelijks een factuur, met een betaaltermijn van 21 dagen, voor de verrichte betalingen.

Artikel 15. Geschillenregeling

1. Geschillen tussen één of meer provincies en DR over de uitvoering van de PSAN en PSN worden voorgelegd aan het tripartiete overleg.
2. Indien een provincie in enig jaar de Prestatieovereenkomst inzake PSN en PSAN niet goedkeurt en deze provincie wenst zich niet neer te leggen bij een meerderheidsbesluit in de IPO-adviescommissie Landelijk Gebied dan dient de betreffende provincie met DR apart een prestatieovereenkomst af te sluiten aangaande de uitvoering van de PSAN en PSN. Over de mate waarin daarbij gebruik gemaakt kan worden van DR capaciteit voor Programma Beheer zal overeenstemming bereikt moeten worden met de andere provincies. Indien dit niet lukt, zijn de IPO-afspraken voor geschillen tussen provincies van toepassing.

Artikel 16 : Evaluatie en wijziging van het protocol

In 2008, wordt de werking van het protocol door beide betrokken partijen gezamenlijk geëvalueerd en zonodig aangepast. De DR neemt daarbij het voortouw, tenzij de IPO-adviescommissie aangeeft zelf het initiatief te zullen nemen.

2. Toelichting op het aansturingsprotocol Provincies-DR ten aanzien van uitvoering provinciale SN- en SAN-regelingen

1. Algemene toelichting

Doel van het Aansturingsprotocol

Het voorliggende Aansturingsprotocol Provincies-DR heeft als doel om voor de aansturing van de uitvoering van de provinciale SAN- en SN-regelingen door DR goede spelregels vast te leggen. Dit is nodig omdat per 1 januari 2007 de provincies via de Bestuursovereenkomst ILG 2007-2013 de regie krijgen over de uitvoering van de SN en SAN.

Aansturing door provincies door het rijk en door de provincies, taakafbakening

Bij de aansturing van DR geldt dat wie betaalt bepaalt. Dit houdt in dat zolang het rijk de uitvoeringskosten van DR betaalt het rijk op zijn minst op hoofdlijnen bepaalt welke taken DR uitvoert en aan welke eisen die uitvoering dient te voldoen. In de Bestuursovereenkomst inzake ILG is dan ook vastgelegd dat de minister van LNV – in ieder geval in de periode 2007 en 2008 - opdrachtgever blijft van DR en dat de provincies zorgen voor de nadere invulling van de opdracht door de minister. Daarom wordt in het Aansturingsprotocol niet gesproken over de opdrachtgeversrol van de provincies maar over de

aansturing en over de nadere invulling van de LNV-opdracht. Het protocol is met name gericht op de werkwijze in de jaren 2007 en 2008. Daarna zal d.m.v. een evaluatie worden bepaald of veranderingen die bijvoorbeeld als gevolg van de verandering van het Programma Beheer optreden tot (aanzienlijke) bijstelling nopen.

Op deze wijze is een scheiding aangebracht tussen aansturing op hoofdlijnen door de eigenaar van het DR-apparaat (LNV) en de inhoudelijke aansturing door de provincies.

Er zijn afspraken gemaakt om de sturing van beide partijen af te stemmen d.m.v. een periodieke tripartiete overleg

De prestatieovereenkomsten Provincies-DR

Uitgangspunt bij de overdracht van de SAN en SN naar de provincies is dat de inhoud en de uitvoering van de provinciale SAN en SN zo uniform mogelijk dient te zijn. Doel is met name om hiermee de communicatie met de doelgroepen te bevorderen en om de werklast bij DR niet onnodig te laten toenemen. Daarom is er één aansturingsprotocol Provincies-DR voor de uitvoering van PSN en PSAN. Aangezien de inspanningen van DR per provincie verschillen en aangezien provincies elk afzonderlijk (op eigen kosten) aanvullende opdrachten kunnen verstrekken wordt er gebruik gemaakt voor per provincie afzonderlijke prestatieovereenkomsten. Voor het opstellen van de overeenkomsten wordt gebruik gemaakt van een landelijk uniform model. De 12 POPD-aanvragen worden in IPO-verband gebundeld tot één gezamenlijke aanvraag. Dit houdt niet in dat de 12 POPD-aanvragen samengevoegd worden tot één pakket. De afzonderlijke concept-POPD'n worden in één boekje bij elkaar gezet en voorzien van een inleiding, de afzonderlijke concept-POPD'n worden in principe niet gewijzigd; het houdt niet in dat ze in elkaar geschoven worden tot één POPD-aanvraag.

Indien bij het op deze wijze bundelen van de POPD-aanvragen blijkt dat 1 of meer provincies diensten of producten hebben aangevraagd die een onevenredig groot beslag zullen gaan leggen op het apparaatsbudget resp. leiden tot overschrijding van het totale apparaatsbudget, dan zal dit in interprovinciaal overleg gecorrigeerd moeten worden.

Voor DR zal gewerkt gaan worden met 1 landelijk apparaatsbudget voor DR (te verstrekken door LNV) en niet met 12 afspraken met de provincies voor wat betreft apparaatsbudget.

Voor de DLG wordt aangesloten bij ILG-systematiek, d.w.z. dat ten aanzien van de inzet van de DLG. afspraken per provincie worden gemaakt op basis van afspraken tussen rijk en provincies over de verdeling van de DLG-capaciteit over de 12 provincies. Een (klein) gedeelte van de DLG-capaciteit zal gereserveerd worden voor provincieoverstijgende werkzaamheden.

Waar in het aansturingsprotocol gesproken wordt over aanvragen van een voorstel voor een POPD door de provincies is er dus geen sprake van een aanbod voor dienstverlening waarbij onderhandeld moet worden over de prijs en in relatie daarmee over de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten. Er zullen wel met LNV afspraken gemaakt moeten worden over het voor een adequate uitvoering vereiste apparaat en de kosten daarvan; dit zal ten minste 1 x per jaar in een tripartite-overleg Provincies-DR-LNV plaatsvinden.

De provincies zullen wel een meer formele offerte en onderhandelingen daarover moeten krijgen voor het geven van aanvullende opdrachten aan DR.

Overleg Provincies-DR-LNV over de aansturing

In de ILG-bestuursovereenkomst is opgenomen dat er overleg zal plaatsvinden voor onvoorziene situaties. Deze onvoorziene situaties ontstaan met name door:

- a) extra eisen gesteld door de EU
- b) extra eisen gesteld door het rijk.

Bij de aansturing van DR door de provincies is echter aanvullend overleg nodig met LNV en DR. Voornaamste reden is dat het programmabudget en apparaatsbudget grote samenhang vertonen. Dit maakt het nodig om ten minste 1 x per jaar per jaar tripartite overleg (Provincies-DR-LNV) te voeren over de totale werklast van de DR-units belast met SN en SAN en de vraag hoe omgegaan moet worden met een eventueel formatietekort bij DR (wat zijn taken die in ieder geval uitgevoerd moeten worden, welke taken moeten bij voorrang opgepakt worden indien er voldoende formatieve ruimte is etc.). Verwacht wordt dat in het eerste jaar van de aansturing van DR-uitvoering van het Programma Beheer door de provincies frequenter tripartite-overleg nodig zal zijn.

Indien er verschil van mening is over dat wat behoort tot de huidige, normale uitvoeringspraktijk en wat niet zal in principe in het jaarlijks ten minste 1x te voeren tripartite overleg (art.6, lid 6) daarover de knoop doorgehakt moeten worden. Indien ook in het tripartite overleg geen overeenstemming bereikt wordt zal conform de geschillenregeling een geschillencommissie ingesteld moeten worden. In een extra te beleggen tripartite overleg dient vervolgens een besluit te worden genomen over de aanbevelingen van de geschillencommissie.

Indien er op enig moment blijkt dat bij DR budgetoverschrijdingen m.b.t. apparaatskosten opgetreden zijn zal eveneens in 1e instantie in het tripartite overleg naar een oplossing gezocht moeten worden. Toename van de apparaatskosten als gevolg van specifieke wensen en opdrachten van één of meer provincies welke niet gerekend kunnen worden tot de uitvoering behorende bij de normale uitvoering van de (P)SAN en (P)SN zal door de provincies zelf betaald moeten worden.

De dekking van extra apparaatskosten als gevolg van nieuwe eisen en/of richtlijnen van de EU zullen in principe uit het LNV-budget voor apparaatskosten DR gedekt moeten worden.

Er wordt ingezet op het aanzienlijk terugdringen van de apparaatskosten door het veel sterker digitaliseren van de indiening en behandeling van aanvragen en verzoeken aan DR om informatie.

De verdeling van het programmabudget en de budgetbewaking

Het programmabudget voor PSN en PSAN zal over de provincies verdeeld worden volgens de door de provincies gezamenlijk op 7 september 2006 vastgestelde verdeelsleutel. Dit zal een belangrijk gegeven worden voor DR bij het uitvoeren van de regelingen.

Daarnaast zullen de provincies jaarlijks budgetplafonds vaststellen voor de PSAN en PSN.

DR levert ten minste 3x per jaar alle gegevens die nodig zijn voor een adequate budgetbewaking door de provincies. Het programmabudget wordt voor de provincies (administratief) beheerd door het Groenfonds

De verdeling van SAN- en SN-taken tussen DR en DLG

De huidige werkwijze van DR en DLG en de taakverdeling tussen DR en DLG ten aanzien van de toepassing en uitvoering van SAN en SN blijft zoveel mogelijk gehandhaafd.

Dat wil zeggen dat DLG in overleg met en op verzoek van DR de veldcontroles uitvoert conform de eisen gesteld door de EU, dat DLG DR adviseert over aanvragen (met name over aanvragen voor inrichtingssubsidies), dat DLG de voorlichting en aanvraagbegeleiding verzorgt verdergaand dan 1^e lijnsvoorlichting over het indienen van subsidie-aanvragen en dat DLG met LNV en/of provincies overeengekomen acquisitie-activiteiten met betrekking tot PSAN en PSN verzorgt.

Voor de EU-Betaalorgaanfunctie wordt ook zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige werkwijze met dien verstande dat DLG betaalorgaan wordt voor geheel POP 2 en DR delegated body.

Daarnaast adviseert DLG de provincies over aanpassingen van de regelingen (incl. vergoedingen) en de gebiedsplannen.

2. Toelichting op relevante artikelen

In deze bijlage staan alleen toelichtingen voor die artikelen waarbij sprake is van bijzonderheden. Het betreft de artikelen:

2	Inhoud en werkingsduur
3	Taken DR
5, 6 en 7	Opstelling en vaststelling POPD
8	Uitvoering en wijzigingen POPD
13	Afspraken DR met DLG

Artikel 2 Inhoud en werkingsduur

De werkingsduur is beperkt tot 2 jaar aangezien in de periode 2007-2009 de PSN en PSAN naar verwachting aanzienlijk aangepast zullen worden in het kader van het streven van de provincies naar vereenvoudiging van de subsidieregelingen. Dit kan leiden tot de noodzaak om wijzigingen aan te brengen in het Aansturingsprotocol.

Het is verder waarschijnlijk dat in 2009 ook het LNV-budget voor de apparaatskosten van DR overgeheveld worden naar het ILG-budget en dat dan tevens de volledige opdrachtgeversrol bij de provincies terecht komt. Deze mogelijkheid is in de toelichting op de WILG uitdrukkelijk vastgelegd. Dit maakt het noodzakelijk om het Aansturingsprotocol met ingang van 2009 vrij ingrijpend te wijzigen.

Artikel 3 Taken DR

Bij de taken is opgenomen dat DR de afhandeling van bezwaar en beroep tegen beschikkingen volledig voorbereidt. Het is juridisch gezien mogelijk dat DR de bezwaren en beroepen geheel afhandelt. Dit is in het Aansturingsprotocol niet expliciet opgenomen omdat in een aantal provincies het provinciaal bestuur niet over_wil gaan tot delegatie van de bevoegdheid tot beslissing op bezwaar aan DR.

(2.1.1.1.1.a.i) Artikelen 5, 6 en 7 Opstelling en vaststelling POPD

Bij de opstelling van de POPD voor 2007 wordt eenmalig een afwijkende procedure aangehouden aangezien in 2006 het Aansturingsprotocol naar verwachting niet eerder dan in oktober door DR en de provincies ondertekend zal kunnen worden. Het voorbereiden van de POPD 2007 zal daarom door LNV (directie Natuurbeheer) samen met DR worden voorbereid. Bij de opstelling zullen de provincies wel betrokken zijn.

(2.1.1.1.1.a.ii) Artikel 5, lid 1 De verdeling van de programmabudgetten over de provincies

Voor de verdeling van de budgetten is op 7 september 2006 in de IPO-adviescommissie Landelijk Gebied een verdelingsystematiek overeengekomen.

Artikel 6, lid 2 en lid 3 Het niveau van dienstverlening van DR aan de provincies

Ten aanzien van de mate waarin DR informatie en diensten aan de 12 provincies zal leveren zijn – gezien de beperkingen die LNV stelt aan de apparaatskosten van DR – grenzen. Die grenzen zijn door DR – na overleg met de provincies – beschreven in bijlage 1.

(2.1.1.1.1.a.iii) Artikel 7, lid 8 Afspraken ten aanzien van problemen bij behandeling bezwaar en beroep

De afspraken worden gemaakt in de landelijke IPO-werkgroep Natuurbeheer (de opvolger van de IPO-projectgroep “Natuurbeheer naar provincies” die de overgang van de regelingen naar de provincies voorbereidde en begeleid heeft).

De werkgroep wordt geadviseerd door een Adviesgroep Programma Beheer waarin met vertegenwoordigers van de belangrijkste doelgroepen over uitvoeringskwesties wordt overlegd.

De werkgroep Natuurbeheer bestaat uit (ten minste) de provinciale contactpersonen PSN/PSAN en uit enkele vertegenwoordigers van DR en LNV.

Tussen de provincies is overeengekomen dat de IPO-Programmaleider Natuurbeheer samen met de werkgroep Natuurbeheer de volgende taken zal behartigen.

De Programmaleider en de werkgroep zijn verantwoordelijk voor invulling, uitvoering, bijstelling en rapportage over het implementatieprogramma Natuurbeheer. Ze stimuleren uniformiteit en versterken de relaties tussen

provincies, DR en de grote terreinbeherende organisaties ten aanzien van de implementatie van de provinciale regelingen voor natuurbeheer.

(2.1.1.1.1.a.iv) Artikel 8 lid 5: Wijzigingen met landelijke gevolgen voor de werklust van DR die niet met de beschikbare capaciteit kunnen worden opgevangen

Dit artikel is bedoeld om de geest van de afspraak aan te geven en niet om exacte normeringen te stellen voor "grote" gevolgen. Het gaat erom dat de opdrachtgevende provincie en de DR het eens zijn dat er sprake is van een wijziging met grote gevolgen voor de DR-werklust en hiernaar handelen.

Artikel 13, lid 4 Opdrachtverlening aan DLG

Een probleem bij opdrachtverlening van DR aan DLG is het gegeven dat er over de controles afspraken gemaakt moeten worden voordat bepaald kan worden hoe groot de steekproef zal moeten zijn. Immers de offerte van DLG zal moeten zijn ingediend vóórdat bekend is voor hoeveel aanvragers een positieve beschikking afgegeven kan gaan worden. Op dit punt zal DLG een voorbehoud maken en zullen DR en DLG zo spoedig mogelijk in het betreffende jaar een bijstelling van de offerte c.q. prestatieovereenkomst afspreken. Een en ander is nader geregeld in het Aansturingsprotocol Provincies-DLG.

Subsidieregeling natuurbeheer Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg,

gelet op Verordening (EG) 1698/2005 (Pb L 277) van 21 oktober 2005 van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO);

gelet op artikel 11, derde lid, van de Wet inrichting landelijk gebied;

gelet op artikel 4:23, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op artikel 11, vierde lid, van de Wet inrichting landelijk gebied, gelet op artikel 105, eerste lid, 145 en 152 van de Provinciewet en gelet op het besluit van Provinciale Staten van 22 september 2006, waarbij de bevoegdheid tot het vaststellen van subsidieregels als bedoeld in genoemd artikel 11 aan Gedeputeerde Staten werd gedelegeerd;

stellen vast:

Subsidieregeling natuurbeheer Limburg

HOOFDSTUK 1. Algemeen

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
  - a. minister: Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
  - b. terrein: een in de provincie Limburg gelegen gebied, niet zijnde een erf of tuin, dat niet wordt doorsneden door:
    - i. wegen breder dan 5 meter,
    - ii. waterlopen die op enig punt breder zijn dan 25 meter,
    - iii. een dubbelsporige spoorlijn, of
    - iv. een geëlektrificeerde spoorlijn,en ten hoogste tot een oppervlakte van 1% van het gebied bestaat uit bebouwing;
  - c. beheerder:
    - i. een eigenaar van een terrein;
    - ii. een erfpachter van een terrein met een erfpachtovereenkomst met een duur van ten minste 25 jaar;
    - iii. een gebruiksgerechtigde op basis van een plan van tijdelijk gebruik als bedoeld in artikel 189 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007 mits:
      1. het een terrein betreft dat is begrensd ingevolge artikel 142, eerste lid, onderdeel b, van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, of
      2. het een terrein betreft dat in het landinrichtingsplan, bedoeld in artikel 73 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, is aangeduid als te realiseren natuurterrein of reservaat;
    - iv. een gebruiksgerechtigde aan wie het terrein tijdelijk in gebruik is gegeven op grond van een besluit van Gedeputeerde Staten als bedoeld in artikel 45 van de Wet inrichting landelijk gebied.
  - d. landbouwgrond: grond waarop ten minste vanaf 31 juli 1992 enige vorm van akkerbouw, weidebouw, veehouderij, pluimveehouderij, tuinbouw - daaronder begrepen fruitteelt en het kweken van bomen, bloemen en bloembollen - en elke andere vorm van bodemcultuur hier te lande, met uitzondering van bosbouw, wordt bedreven, of gronden die uit productie zijn genomen in het kader van de Beschikking ter zake van het uit productie nemen van bouwland of de Regeling GLB-inkomenssteun 2006;
  - e. basispakket: in één van de bijlagen 12 tot en met 21 beschreven samenstel van in een terrein voorkomende flora, beheersvoorschriften of terreinkenmerken;
  - f. pluspakket: in één van de bijlagen 22 tot en met 41 beschreven samenstel van in een terrein voorkomende flora, fauna, beheersvoorschriften of terreinkenmerken;
  - g. landschapspakket: in één van de bijlagen 42 tot en met 56 beschreven samenstel van in een terrein voorkomende landschappelijke elementen;
  - h. recreatiepakket: in bijlage 58 beschreven samenstel van recreatieve voorzieningen in een terrein en kenmerken van een terrein;
  - i. beheerseenheid: oppervlakte-eenheid binnen een terrein waarop een basis-, plus-, recreatie- of landschapspakket ontwikkeld, omgevormd of in stand gehouden wordt;
  - j. beheerssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a;
  - k. recreatiesubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel d;
  - l. inrichtingssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c;
  - m. subsidie functieverandering: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel b;
  - n. landschapssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel e;
  - o. beheersbijdrage: onderscheidenlijk bedrag als bedoeld in de bijlagen 12 tot en met 56;
  - p. recreatiebijdrage: bedrag als bedoeld in bijlage 58;
  - q. Bureau beheer landbouwgronden: bureau als bedoeld in artikel 28 van de Wet agrarisch grondverkeer;

- r. natuurgebiedsplan: plan als bedoeld in artikel 13 van deze regeling of een plan als bedoeld in artikel 13 van de Subsidieregeling Natuurbeheer 2000 van de minister;
  - s. natuurgebied: gebied dat als zodanig is begrensd in een natuurgebiedsplan;
  - t. ruilgebied: gebied grenzend aan een gebied als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel f, onderscheidenlijk g, bestaande uit landbouwgronden die uitsluitend verworven kunnen worden met het oogmerk om te ruilen met landbouwgronden gelegen in gebieden als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel f, onderscheidenlijk g;
  - u. Dienst Regelingen: Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
  - v. tijdvak: ononderbroken periode van zes jaar;
  - w. GVE: grootvee-eenheden, berekend door omrekening aan de hand van de tabel van Verordening (EEG) nr. 2078/92, betreffende landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming, en betreffende natuurbeheer (Pb EG 1992, L 215);
  - x. Nationaal Groenfonds: Stichting Groenfonds, gevestigd te 's-Gravenhage en kantoorhoudend te Hoevelaken;
  - y. landinrichtingsplan: de plannen als bedoeld in de artikelen 73, en 102 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, dan wel een inrichtingsplan als bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, plan van voorzieningen als bedoeld in artikel 81 van de Reconstructiewet Midden-Delfland, herinrichtingsplan als bedoeld in artikel 16 van de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën of reconstructieplan als bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden;
  - z. plan van toedeling: plan van toedeling als bedoeld in artikel 201 van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, als bedoeld in artikel 48 onderdeel b van de Wet inrichting landelijk gebied, als bedoeld in artikel 81 van de Reconstructiewet Midden-Delfland, als bedoeld in artikel 85 van de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën of als bedoeld in artikel 62 van de Reconstructiewet concentratiegebieden;
    - aa.verdunningsfactor: quotiënt van de oppervlakte van de grond verkregen door hemelsbreed een lijn te trekken om de buitenste hoeken van de buitenste terreinen waarvoor subsidie wordt aangevraagd en de totale oppervlakte van de in dat gebied gelegen terreinen waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
    - ab.verzamelaanvraag: een aanvraag als bedoeld in artikel 17, eerste lid.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt onder 'terrein' mede verstaan: samenstel van terreinen dat door een beheerder als een geheel wordt beheerd.

Artikel 2

1. Gedeputeerde Staten kunnen aan beheerders en aan anderen dan beheerders als bedoeld in artikel 5 ter bevordering van de duurzame ontwikkeling en instandhouding van bossen en natuurterreinen, mede met het oog op de recreatieve functie daarvan, wegens de waardedaling als gevolg van de omzetting van landbouwgronden naar natuur en bos, alsmede ter bevordering van de duurzame instandhouding van landschappelijke elementen op aanvraag subsidie verstrekken ten behoeve van:
  - a. de instandhouding van basis- of pluspakketten, opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41;
  - b. de functieverandering van landbouwgronden naar natuur en bos door de ontwikkeling van basis- of pluspakketten.
  - c. de ontwikkeling en omvorming van basis- of pluspakketten, onderscheidenlijk de aanleg of het herstel van landschapspakketten, door middel van maatregelen met een eenmalig karakter, die rechtstreeks en direct de fysieke condities of kenmerken van de desbetreffende terreinen wijzigen, of door middel van beheer, zonder welke wijzigingen en beheer de daarop volgende instandhouding van basis- of pluspakketten, onderscheidenlijk landschapspakketten, niet mogelijk is;
  - d. de instandhouding van het recreatiepakket, opgenomen in bijlage 58, of
  - e. de instandhouding van landschapspakketten, opgenomen in de bijlagen 42 tot en met 56.
2. In afwijking van artikel 2, tweede lid, van het Reglement bezwaar en klachten Provincie Limburg (Provinciaal Blad 2005, 31) vindt de advisering over bezwaar in zijn geheel plaats door Dienst Regelingen.

Artikel 3

1. Subsidie wordt niet verstrekt aan:
  - a. andere publiekrechtelijke rechtspersonen dan aan gemeenten en aan samenwerkingsverbanden als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen voorzover aan die samenwerkingsverbanden in meerderheid gemeenten deelnemen;
  - b. rechtspersonen die als doelstelling de winning van drink- of industriewater hebben, noch
  - c. privaatrechtelijke rechtspersonen die kennelijk zijn opgericht ten behoeve van het beheer van grond of water, waarvan de eigendom geheel of ten dele berust bij de in de onderdelen a en b bedoelde rechtspersonen.
2. Aan gemeenten of samenwerkingsverbanden als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, kan subsidie worden verstrekt overeenkomstig de hoofdstukken 4 en 6, met dien verstande dat het desbetreffende terrein overeenkomstig zijn functie in een goedgekeurd bestemmingsplan is bestemd en gedurende het tijdvak waarvoor subsidie is verleend, deze bestemming niet wordt gewijzigd en dat de beschikking tot subsidieverlening vergezeld gaat van een overeenkomst ertoe strekkende dat alvorens een recht tot eigendom van het terrein gedurende de periode waarover subsidie wordt verleend aan anderen wordt aangeboden, de provincie als eerste in de gelegenheid wordt gesteld dit recht te verwerven.

Artikel 4

Voorzover voor dezelfde of vergelijkbare doeleinden eveneens subsidie wordt verstrekt door Gedeputeerde Staten of andere overheidsorganen en hierdoor het totaal van de overheidsbijdrage meer bedraagt dan de desbetreffende beheersbijdrage opgenomen in de desbetreffende bijlage dan wel, voorzover het inrichtingssubsidie betreft, meer bedraagt dan 95% van de werkelijke kosten, wordt de subsidie op grond van deze regeling zoveel lager vastgesteld dat het totaal van de overheidsbijdragen die beheersbijdrage, onderscheidenlijk die 95%, niet overstijgt.

Artikel 5

1. Subsidie aan anderen dan beheerders kan worden verstrekt indien op het tijdstip van indiening van de subsidieaanvraag:
  - a. tussen de beheerder en de subsidieaanvrager een schriftelijke overeenkomst tot stand is gekomen, bij welke overeenkomst:
    1. de subsidieaanvrager het recht op uitbetaling van subsidies en voorschotten uit hoofde van deze regeling, betrekking hebbend op het desbetreffende terrein, bij voorbaat aan de beheerder overdraagt, en
    2. de beheerder zich bij voorbaat verbindt tot de nakoming van de verplichtingen waartoe de subsidieaanvrager uit hoofde van deze regeling met betrekking tot het desbetreffende terrein gehouden is, zolang de beheerder beschikt over het recht tot gebruik en beheer van het desbetreffende terrein, alsmede zich verbindt, bij overdracht van het desbetreffende gebruiksrecht aan een ander dan het bureau beheer landbouwgronden of de provincie, van de verkrijger daarvan te bedingen dat deze, vanaf het moment van verkrijging, de in deze volzin bedoelde verplichtingen zal nakomen en zulks ook van zijn rechtsopvolger zal bedingen, en
  - b. de beheerder jegens de Provincie Limburg schriftelijk heeft verklaard borg te staan voor de terugbetaling van onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten.
2. Bij het aangaan van een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en het geven van een schriftelijke verklaring als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt gebruik gemaakt van het model, opgenomen in bijlage 63 van deze regeling.

Artikel 6

1. Gedeputeerde Staten stellen voor ieder begrotingsjaar een subsidieplafond vast voor de te verstrekken subsidies, bedoeld in artikel 2. Zij kunnen daarbij voor de in dat artikel onderscheiden subsidies, voor de verschillende maatregelen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen c en d, alsmede per natuurgebied, en voor de verschillende pakketten of voor verschillende categorieën subsidieaanvragen verschillende subsidieplafonds vaststellen.

2. Gedeputeerde Staten stellen tevens voor ieder begrotingsjaar met inachtneming van de subsidieplafonds, bedoeld in het eerste lid, afzonderlijk subsidieplafonds vast voor subsidie die wordt verstrekt ten behoeve van terreinen waarop de in het natuurgebiedsplan opgenomen doelstellingen, als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel b, worden ontwikkeld, onderscheidenlijk in stand gehouden en waarvoor eveneens subsidie functieverandering wordt verstrekt. Gedeputeerde Staten houden daarbij rekening met alle reeds aangegane verplichtingen
3. Gedeputeerde Staten verdelen de beschikbare bedragen naar de datum van ontvangst van de subsidieaanvragen. Bij gelijktijdige datum van ontvangst van de subsidieaanvragen wordt de volgorde van behandeling bepaald door loting. Als datum van ontvangst wordt aangemerkt de datum waarop de aanvraag volledig is ontvangen.
4. Gedeputeerde Staten kunnen voor de verschillende subsidies en voor de verschillende basis-, plus-, landschaps- en recreatiepakketten of voor verschillende categorieën subsidieaanvragers, verschillende aanvraagperiodes instellen.
5. Aanvragen worden alleen voor die subsidies en basis-, plus-, landschaps-, of recreatiepakketten of categorieën subsidieaanvragers in behandeling genomen, waarvoor een aanvraagperiode als bedoeld in het vijfde lid is ingesteld.
6. Voor aanvragen wordt gebruik gemaakt van een daartoe vastgesteld aanvraagformulier.
7. Aanvragen tot subsidieverlening worden beoordeeld aan de hand van natuurgebiedsplannen zoals deze door Gedeputeerde Staten zijn vastgesteld en van kracht zijn uiterlijk 25 dagen voor openstelling van de desbetreffende aanvraagperiode.

Artikel 7

De beheersbijdragen en de recreatiebijdrage van basispakketten, pluspakketten, landschapspakketten en het recreatiepakket en het maximumbedrag aan inrichtingssubsidie worden jaarlijks door Gedeputeerde Staten vastgesteld, gebaseerd op de grondslagen bedoeld in artikel 9.

Artikel 8

Indien beheerssubsidie, onderscheidenlijk inrichtingssubsidie, wordt aangevraagd door een beheerder aan wie, voorafgaand aan de aanvraag, reeds subsidie functieverandering, en beheerssubsidie, onderscheidenlijk inrichtingssubsidie, op grond van deze regeling is verstrekt, wordt beheerssubsidie, onderscheidenlijk inrichtingssubsidie, bij voorrang verstrekt, indien hij:

- a. beheerssubsidie, onderscheidenlijk inrichtingssubsidie, aanvraagt voor een basis- of pluspakket dat is opgenomen in het natuurgebiedsplan;
- b. beheerssubsidie, onderscheidenlijk inrichtingssubsidie aanvraagt voor een basis- of pluspakket opgenomen in de bijlagen 20 en 38 ten behoeve van een terrein dat niet is gelegen in een natuurgebied
- c. de ontwikkeling van een in het natuurgebiedsplan opgenomen basis- of pluspakket mogelijk maakt.

Artikel 9

Bij het vaststellen van de beheersbijdrage of recreatiebijdrage van een basispakket, pluspakket, recreatiepakket of landschapspakket als bedoeld in artikel 7 wordt rekening gehouden met de volgende grondslagen:

- a. vorm van exploitatie;
- b. aan het beheer gerelateerde overheadkosten en
- c. direct aan het beheer toe te rekenen kosten, zoals kosten voor personeel, materieel, monitoring en toezicht, verminderd met opbrengsten die direct met het produceren van het pakket verband houden en
- d. in voorkomende gevallen, transactiekosten.

Artikel 10

1. Subsidie wordt niet verstrekt aan beheerders ter voldoening aan verplichtingen die op grond van enig ander wettelijk voorschrift zijn voorgeschreven.
2. Subsidie wordt niet verstrekt indien de subsidie minder dan EUR 170,- per jaar bedraagt.

Artikel 11

Indien de aanvrager in een jaar opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening op grond van deze regeling of de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de Minister heeft ingediend, wordt geen subsidie verstrekt voor het daaropvolgende jaar.

Artikel 12

1. Gedeputeerde Staten kunnen beleidsregels vaststellen met betrekking tot het aantal van een planten- en diersoort, bedoeld in de onderscheidene basis-, plus- en landschapspakketten per oppervlaktemaat en de spreiding van de betreffende soort binnen de beheerseenheid, onderscheidenlijk de oppervlaktemaat.
2. Beleidsregels als bedoeld in het eerste lid worden als bijlage 65 bij deze regeling opgenomen.

HOOFDSTUK 2. Begrenzing van natuur- en ruilgebieden

Artikel 13

1. Ten behoeve van de uitvoering van deze regeling worden natuurgebieden begrensd met de vaststelling van natuurgebiedsplannen, die in ieder geval bevatten:
  - a. een kaart met een topografische ondergrond op ten hoogste schaal 1 : 25.000, waarin de grenzen van het natuurgebied zijn opgenomen;
  - b. een omschrijving van de in het natuurgebied nagestreefde doelstellingen op het gebied van natuur en bos;
  - c. de in het desbetreffende natuurgebied om te vormen of te ontwikkelen basis- of pluspakketten;
  - d. de in het desbetreffende natuurgebied aan te leggen, te herstellen of in stand te houden landschapspakketten;
  - e. het aantal hectares ten behoeve waarvan in het natuurgebied beheerssubsidie kan worden verleend op grond van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de provincie Limburg;
  - f. een aanduiding waar verwerving van in het natuurgebied gelegen landbouwgronden of andere gronden met het oog op natuurontwikkeling, ten behoeve van een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, dan wel ten behoeve van Staatsbosbeheer niet uitsluitend wordt nagestreefd, en
  - g. een aanduiding waar verwerving van in het natuurgebied gelegen landbouwgronden of andere gronden met het oog op natuurontwikkeling, uitsluitend wordt nagestreefd ten behoeve van een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties of ten behoeve van Staatsbosbeheer dan wel ten behoeve van een instelling als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van die regeling, doch ten aanzien van deze laatstbedoelde instellingen slechts voorzover die gronden zijn gelegen in een door de minister goedgekeurd begrenzingenplan als bedoeld in het derde lid van dat artikel.
2. Bij een aanduiding als bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, kan worden vastgesteld in welke mate subsidies als bedoeld in artikel 2 ten behoeve van de ontwikkeling of omvorming van basis- of pluspakketten slechts aan instellingen als bedoeld in die onderdelen kunnen worden verstrekt.
3. In het natuurgebiedsplan kan een ruilgebied worden begrensd waarvan de grenzen op de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde kaart zijn opgenomen.
4. Voor zover in natuurgebiedsplannen quota zijn opgenomen wordt met deze quota geen rekening gehouden bij de beoordeling van subsidieaanvragen.
5. Voor zover natuurgebiedsplannen voorzien in het aanleggen, herstellen of in stand houden van het landschapspakket dat is opgenomen in bijlage 42 kan in het desbetreffende natuurgebied tevens het landschapspakket dat is opgenomen in bijlage 43 worden aangelegd, hersteld of in stand gehouden.

Artikel 14

1. Natuurgebiedsplannen worden vastgesteld en gewijzigd bij besluit van Gedeputeerde Staten .
2. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling of wijziging van een natuurgebiedsplan is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing.

HOOFDSTUK 3. Aanvragen van subsidie

Artikel 15

1. Aanvragen tot subsidieverlening uit hoofde van deze regeling worden ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. In de aanvraag tot subsidieverlening wordt in ieder geval aangegeven:
  - a. welk basis-, plus-, landschaps- of recreatiepakket, onderscheidenlijk welke basis-, plus-, landschaps- of recreatiepakketten, de aanvraag betreft;
  - b. of er sprake is van inrichtingssubsidie;
  - c. of er sprake is van subsidie functieverandering;
  - d. of er sprake is van landschapssubsidie;
  - e. of de subsidieaanvrager beheerder is.
3. Tegelijkertijd met de aanvraag kan een verzoek tot ontheffing van de verplichting als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdeel c, worden ingediend op grond van zwaarwegende natuurwetenschappelijke belangen, bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en de aard van het terrein.
4. Gedeputeerde Staten beslissen binnen 45 weken op de aanvraag. De beslissing kan eenmaal met ten hoogste 7 weken worden verdaagd.

Artikel 16

1. De aanvraag tot subsidieverlening gaat in ieder geval vergezeld van één of meer topografische kaarten met een schaal van 1:10.000 waarop de grenzen van het voor subsidie in aanmerking gebrachte terrein is aangegeven, de in dat terrein gelegen wegen, vaarwegen, waterlopen en paden.
2. Indien de aanvraag betrekking heeft op meerdere basis-, plus-, landschaps- of recreatiepakketten binnen een terrein worden op de topografische kaart, bedoeld in het eerste lid, tevens de grenzen aangegeven waar de verschillende basis-, plus-, landschaps- of recreatiepakketten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, zullen worden in stand gehouden.
3. Indien de aanvraag betrekking heeft op een of meer pluspakketten, opgenomen in de bijlagen 22 tot en met 31 en 33, gaat deze vergezeld van een kaart waarop ten minste één waarnemingslocatie per soort per gridcel is aangegeven.
4. Indien subsidie wordt aangevraagd op grond van artikel 5, gaat de aanvraag tot subsidieverlening tevens vergezeld van de met betrekking tot het desbetreffende terrein tot stand gekomen overeenkomst, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel a, alsmede van de met betrekking tot die grond of dat water opgestelde verklaring, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 17

1. Een verzamelaanvraag voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. de aanvraag en de daarbij behorende kaarten worden digitaal ingediend, met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen en dat volledig is ingevuld overeenkomstig de daarbij aangegeven wijze;
  - b. de aanvraag heeft betrekking op ten minste 400 hectare waarvan ten minste een deel is gelegen in de provincie Limburg;
  - c. de aanvraag gaat vergezeld van een protocol dat is opgesteld overeenkomstig de voorschriften die zijn opgenomen in bijlage 66, en
  - d. de aanvraag gaat vergezeld van een verklaring, overeenkomstig een door de directeur van de Dienst Regelingen te verstrekken model, van een accountant-administratieconsulent of registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, waaruit blijkt ten behoeve van welke beheerder of beheerders subsidie wordt aangevraagd.
2. Ingeval de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, wordt ingediend vóór 1 januari 2009, wordt, in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, het protocol uiterlijk op 31 december 2008 ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen.
3. Artikel 16, vierde lid, is niet van toepassing op een aanvraag als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 18

Indien er met betrekking tot een terrein meer beheerders zijn, kan door hen gezamenlijk een aanvraag worden ingediend, welke aanvraag, onverminderd de artikelen 15 en 16, vergezeld gaat van een tussen hen gesloten overeenkomst waaruit blijkt dat zij genoegzaam en duurzaam samenwerken inzake het beheer van dat terrein.

Artikel 19

1. Subsidie wordt niet verstrekt aan een beheerder indien in de twee jaar voorafgaande aan de aanvraag voor subsidieverlening een verzoek tot intrekking van een subsidieverlening op grond van deze regeling of de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de minister, voor de desbetreffende beheerseenheid door de beheerder is ingediend en dit verzoek is gehonoreerd.
2. In afwijking van het eerste lid kan een subsidie worden verstrekt aan een beheerder, die conform een aanduiding als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdelen f of g, de desbetreffende beheerseenheid in de twee jaar voorafgaande aan de aanvraag heeft verworven, aan wie een inrichtingssubsidie is verleend of die een aanvraag als bedoeld in artikel 17 heeft ingediend.

HOOFDSTUK 4. Beheerssubsidie

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 20

Beheerssubsidie wordt verstrekt voor een tijdvak.

Artikel 21

1. Per terrein kan voor één of meerdere basis- of pluspakketten opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41 beheerssubsidie worden verleend, met dien verstande dat in het terrein niet meerdere basis- of pluspakketten op dezelfde oppervlakte kunnen worden in stand gehouden.
2. Onverminderd het eerste lid, kunnen de landschapspakketten opgenomen in de bijlagen 43, 46, 48 tot en met 50 en 56 op dezelfde oppervlakte worden in stand gehouden als de basis- of pluspakketten opgenomen in de bijlagen 12 tot en met 41 en in bijlage 43.

Artikel 22

Beheerssubsidie ten behoeve van een terrein wordt verstrekt met het oog op de instandhouding van een of meerdere basis- of pluspakketten die op het tijdstip van indiening van de aanvraag voor beheerssubsidie op het terrein zijn ontwikkeld.

Artikel 23

Beheerssubsidie wordt niet verstrekt:

- a. voor de instandhouding van een basis- of pluspakket op een beheerseenheid waarvan de oppervlakte niet ten minste overeenkomt met het aantal hectares dat is opgenomen als minimumoppervlakte in de bijlage waarin het desbetreffende basis- of pluspakket is vermeld;
- b. aan Staatsbosbeheer;
- c. ten behoeve van terreinen waarop verplichtingen van toepassing zijn op grond van:
  1. de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister
  2. de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg
  3. de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de minister
  4. de Beschikking beheersovereenkomsten 1983;
  5. de Regeling beheersovereenkomsten 1988;
  6. de Regeling beheersovereenkomsten 1993;
  7. de Regeling beheersovereenkomsten en natuurontwikkeling;
  8. de regeling stimulering bosuitbreiding op landbouwgronden;
  9. de Regeling functiebeloning bos en natuurterreinen,
  10. de Beschikking ter zake het uit productie nemen van bouwland, of
  11. de Beschikking bijdragen probleemgebieden.

Artikel 24

In afwijking van artikel 23, onderdeel a, kan beheerssubsidie worden verstrekt voor de instandhouding van een basis- of pluspakket op een beheerseenheid waarvan de oppervlakte kleiner is dan het aantal hectares dat is opgenomen als minimumoppervlakte in de bijlage waarin het desbetreffende basis- of pluspakket is vermeld, ingeval sprake is van een aanvraag als bedoeld in artikel 17.

Artikel 25

Beheerssubsidie wordt niet verstrekt indien voor de desbetreffende beheerseenheid voor de instandhouding van een basis- of pluspakket bijdragen worden genoten door tussenkomst van een subsidieaanvrager als bedoeld in artikel 5.

Artikel 26

1. Indien op het terrein een basis- of pluspakket in stand wordt gehouden, bedraagt de beheerssubsidie per tijdvak het bedrag dat wordt gevormd door de vermenigvuldiging van de beheersbijdrage opgenomen in de bijlage van het desbetreffende basis- of pluspakket met het getal zes en het aantal hectares waarvoor beheerssubsidie wordt verleend.
2. Indien op het terrein meerdere basis- of pluspakketten in stand worden gehouden, bedraagt de beheerssubsidie de som van de beheersbijdragen die worden gevormd door de vermenigvuldiging van de beheersbijdragen opgenomen in de bijlagen van elk van de onderscheiden basis- of pluspakketten met het getal zes en het aantal hectares per basis- of pluspakket waarvoor beheerssubsidie wordt verleend.

Paragraaf 2. De subsidieverlening

Artikel 27

Indien beheerssubsidie wordt verleend voor de instandhouding van een of meerdere basis-of pluspakketten op een terrein, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening in ieder geval:

- a. de ligging en grootte van het terrein;
- b. het doel, onderscheidenlijk de doelen, van de beheerssubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak in stand houden van het natuurresultaat beschreven in onderdeel 1 van het desbetreffende basis- of pluspakket, onderscheidenlijk de desbetreffende basis-of pluspakketten;
- c. de mate waarin het terrein dient te worden opengesteld voor publiek;
- d. de datum waarop het tijdvak waarover beheerssubsidie wordt verleend, aanvangt, en
- e. de beheersbijdrage, onderscheidenlijk de beheersbijdragen, en de berekening op basis waarvan het bedrag van de beheerssubsidie zal worden vastgesteld.

Artikel 28

De datum, bedoeld in artikel 27, onderdeel d, waarop het tijdvak waarover beheerssubsidie wordt verleend aanvangt, kan uitsluitend de eerste dag van de onderscheiden maanden zijn.

Paragraaf 3. Voorwaarden en verplichtingen

Artikel 29

1. De subsidieontvanger is verplicht:
  - a. het in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doel onderscheidenlijk doelen, bedoeld in artikel 27, onderdeel b, te realiseren;
  - b. de in het betreffende basis- of pluspakket, onderscheidenlijk betreffende basis-of pluspakketten, opgenomen beheersvoorschriften te treffen of na te leven die zijn vermeld in de bijlage waarin dat basis- of pluspakket is, onderscheidenlijk die basis- of pluspakketten zijn opgenomen;
  - c. het terrein ten minste 358 dagen per jaar kosteloos van zonsopgang tot zonsondergang open te stellen, toegankelijk te houden en de openstelling kenbaar te maken door middel van borden;
  - d. het terrein niet te bemesten tenzij voor het beheer als bedoeld in de bijlagen 15, 19, 28 of 29 toepassing van ruige mest of kalk noodzakelijk is;
  - e. de bestaande waterhuishouding van het terrein te handhaven;
  - f. het reliëf van het terrein te handhaven;
  - g. geen chemische onkruidbestrijding toe te passen, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is;
  - h. in geval van beweiding of begrazing geen hogere veebezetting toe te passen dan 1,5 GVE op enig moment per hectare;
  - i. in het terrein aanwezige paden, wegen, vaarwegen en waterlopen niet te verwijderen of te wijzigen en deze voldoende toegankelijk te houden;
  - j. van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in de onderdelen a of b binnen twee weken nadat de subsidieontvanger daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk melding te doen;

- k. uiterlijk drie maanden nadat gehele of gedeeltelijke overdracht van de bevoegdheid tot gebruik en beheer van het betrokken terrein plaatsvindt, dit schriftelijk te melden aan de directeur van de Dienst Regelingen, en
  - l. ingeval aan hem subsidie is verstrekt naar aanleiding van een aanvraag als bedoeld in artikel 17 zich te houden aan het protocol, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c van dat artikel.
2. De verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen d tot en met i, gelden voor de periode waarover beheerssubsidie is verleend, met dien verstande dat zij niet gelden voorzover dit in de beschikking tot verlening van beheerssubsidie, dan wel in het basis- of pluspakket anders is bepaald.

Paragraaf 4. Voorschotten

Artikel 30

1. Gedeputeerde Staten verstrekken binnen acht weken na afloop van het eerste jaar van het tijdvak een voorschot en vervolgens telkens ten minste een jaar later. De hoogte van de voorschot komt overeen met de jaarlijkse beheersbijdrage van elk van de basis- of pluspakketten waarvoor ten behoeve van het desbetreffende terrein voor dat tijdvak subsidie wordt verleend.
2. In afwijking van het eerste lid wordt in een jaar het voorschot verminderd met 100% als de beheerder in de twee jaar voorafgaande aan de verstrekking van het voorschot op enig moment niet heeft voldaan aan de verplichtingen, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdelen b tot en met l, of enig ander voorschrift in de beschikking tot subsidieverlening niet heeft nageleefd, tenzij de aard en de ernst van het niet-nakomen van de genoemde verplichtingen aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage.
3. Per terrein kunnen per tijdvak ten hoogste vijf voorschotten worden verstrekt.

Paragraaf 5. Subsidievaststelling

Artikel 31

1. Telkens binnen 8 weken na afloop van een tijdvak dient de ontvanger van beheerssubsidie voor het desbetreffende terrein een aanvraag tot subsidievaststelling over dat tijdvak in bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. Een subsidieontvanger aan wie subsidie is verleend op grond van een aanvraag als bedoeld in artikel 17, verstrekt bij de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, een verklaring, overeenkomstig een door de directeur van de Dienst Regelingen te verstrekken model, van een accountant-administratieconsulent of registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, waaruit blijkt ten behoeve van welke beheerder of beheerders de subsidie is ontvangen.
3. De ontvanger van beheerssubsidie geeft in de aanvraag aan in hoeverre het doel, bedoeld in artikel 27, onderdeel b, is gerealiseerd.

Artikel 32

1. Gedeputeerde Staten stellen na ontvangst van de in artikel 31 bedoelde aanvraag de beheerssubsidie telkens vast binnen 13 weken. Deze beslissing kan eenmaal met ten hoogste 13 weken worden verdaagd.
2. De beheerssubsidie wordt vastgesteld overeenkomstig het bedrag dat bij de beschikking tot subsidieverlening is bepaald

Artikel 33

1. De subsidie per basis- of pluspakket wordt vastgesteld op het bedrag dat uit de subsidieverlening voor het desbetreffende terrein voortvloeit, verminderd met:
  - a. 100%, indien niet is voldaan aan de verplichtingen, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdelen a of b, tenzij de aard en de ernst van de het niet-nakomen van de

genoemde verplichting aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage;

- b. 100% indien, voorzover van toepassing, niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdelen c tot en met i en l, tenzij de aard en de ernst van het niet-nakomen van de genoemde verplichtingen aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage, en
  - c. 5%, indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdeel j, onderscheidenlijk onderdeel k.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de subsidie vastgesteld op:
- a. de beheersbijdrage, verminderd met 15% indien niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdeel a, maar wel is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdeel b, ingeval voor een terrein bij aanvang van een tijdvak subsidie is verleend voor een basispakket;
  - b. de beheersbijdrage van het corresponderende basispakket, verminderd met 10%, indien niet is voldaan aan de voorwaarden van het desbetreffende pluspakket, maar wel is voldaan aan de voorwaarden van het corresponderende basispakket, ingeval voor een terrein bij aanvang van een tijdvak subsidie is verleend voor een pluspakket; of
  - c. de beheersbijdrage van het in bijlage 34 opgenomen pluspakket soortenrijk weidevogelgrasland, verminderd met 10%, indien niet is voldaan aan de voorwaarden van het in bijlage 35 opgenomen pluspakket zeer soortenrijk weidevogelgrasland, maar wel is voldaan aan de voorwaarden van het in bijlage 34 opgenomen pluspakket soortenrijk weidevogelgrasland, ingeval bij aanvang van een tijdvak subsidie is verleend voor het pluspakket, opgenomen in bijlage 35.
3. De verminderingen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a en tweede lid, onderdelen a tot en met c, worden niet toegepast voorzover niet is voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdelen a en b, ten gevolge van overmacht.
4. De verminderingen bedoeld in het eerste en tweede lid, worden voorts niet toegepast ten aanzien van dat deel van die verminderingen dat het bedrag van de beheerssubsidie te boven gaat.
5. Indien niet wordt voldaan aan de verplichting, opgenomen in artikel 31, eerste lid, wordt behoudens overmacht, de subsidie per basis- of pluspakket 15% lager vastgesteld, tenzij de aard en ernst van het niet-nakomen van de genoemde verplichting aanleiding geven tot vermindering met een lager percentage.

Artikel 34

Indien de subsidieontvanger overeenkomstig deze regeling verplicht is fysieke en administratieve controles door aangewezen toezichthouders of bevoegde controleurs toe te laten en door toedoen van de subsidieontvanger of zijn vertegenwoordiger kunnen een of meer controles niet plaatsvinden, wordt, behoudens overmacht, de subsidieverlening of -vaststelling ingetrokken.

HOOFDSTUK 5. Subsidie functieverandering

Artikel 35

1. Subsidie functieverandering wordt verstrekt ten behoeve van de omvorming van landbouwgronden in bos en natuurterrein.
2. Subsidie functieverandering wordt niet verstrekt ten behoeve van het beheer van terreinen in eigendom van een publiekrechtelijke rechtspersoon, tenzij die publiekrechtelijke rechtspersoon het terrein in gebruik heeft gegeven aan een ander, niet zijnde een publiekrechtelijke rechtspersoon, op basis van een erfpachtovereenkomst met een duur van ten minste 25 jaar.

Artikel 36

1. Subsidie functieverandering wordt verstrekt ten behoeve van terreinen die zijn gelegen in natuurgebieden voor de ontwikkeling van één of meerdere basis- of pluspakketten die zijn opgenomen in een natuurgebiedsplan waarin het desbetreffende natuurgebied is opgenomen.
2. Subsidie functieverandering wordt verstrekt ten behoeve van terreinen die niet zijn gelegen in natuurgebieden ten behoeve van de ontwikkeling van een basis- of pluspakket opgenomen in de bijlagen 20 en 38.

Artikel 37

Subsidie functieverandering wordt niet verstrekt:

- a. aan beheerders aan wie ten behoeve van de verwerving van het desbetreffende terrein subsidie is verstrekt, of
- b. voor terreinen waarvoor reeds eerder subsidie voor functieverandering werd verstrekt, of
- c. aan instellingen, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, voorzover de aanvraag betrekking heeft op een subsidie als bedoeld in artikel 36, eerste lid,-

Artikel 38

1. De subsidie voor functieverandering wordt bepaald aan de hand van het bedrag waarmee het desbetreffende terrein in waarde daalt als gevolg van de omvorming van landbouwgrond in bos of natuurterrein.
2. Gedeputeerde Staten bepalen het bedrag, bedoeld in het eerste lid, aan de hand van een door de Dienst landelijk gebied van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit uitgevoerde taxatie.

Artikel 39

Indien subsidie functieverandering wordt verstrekt, vermeldt de beschikking tot subsidieverstrekking in ieder geval:

- a. de ligging en de grootte van het terrein;
- b. het doel van de subsidie, bestaande uit de verplichting, bedoeld in artikel 40, eerste lid, onderdeel a, subonderdeel i;
- c. de datum waarop het tijdvak waarover subsidie functieverandering wordt verstrekt, aanvangt, en
- d. het bedrag, bedoeld in artikel 38, eerste lid, en de berekening op basis waarvan de subsidie functieverandering wordt vastgesteld.

Artikel 40

1. Subsidie functieverandering ten behoeve van de ontwikkeling van één of meerdere natuurdoelpakketten op landbouwgrond wordt verstrekt onder de voorwaarde dat binnen 12 maanden na de datum van verzending of uitreiking van de beschikking tot subsidieverstrekking:
  - a. een overeenkomst tussen degene aan wie de grond toebehoort en de provincie, tot stand komt waarin is opgenomen:
    - i. de verplichting van degene aan wie de grond toebehoort de desbetreffende landbouwgrond niet te gebruiken of te doen gebruiken met het oog op de uitoefening van de landbouw, en overigens datgene na te laten wat de

- ontwikkeling of instandhouding van het betrokken basis- of pluspakket op de desbetreffende grond in gevaar brengt of verstoort;
- ii. dat die verplichting zal overgaan op degenen die de grond onder bijzondere titel zullen verkrijgen en dat mede gebonden zullen zijn degene die van de rechthebbende een recht tot gebruik van het goed zullen verkrijgen, en
  - iii. dat de overeenkomst zal worden ingeschreven in de openbare registers, en
- b. een overeenkomst tot voorfinanciering tussen degene aan wie de grond toebehoort en het Nationaal Groenfonds tot stand komt waarin is opgenomen:
- i. de verplichting van degene aan wie de grond toebehoort het bedrag, bedoeld in artikel 38, eerste lid, in zijn geheel te laten voorfinancieren door het Nationaal Groenfonds, en
  - ii. de verplichting van het Nationaal Groenfonds het bedrag, bedoeld in artikel 38, eerste lid, in zijn geheel te betalen binnen 8 weken nadat zowel de desbetreffende overeenkomst is ondertekend als de overeenkomst, bedoeld in onderdeel a, is ingeschreven in de openbare registers.
2. De kosten voor de inschrijving in de openbare registers van de overeenkomst, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, alsmede de kosten die voortvloeien uit de overeenkomst, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, komen voor rekening van de provincie. Gedeputeerde Staten kunnen een model voor een overeenkomst als bedoeld in het eerste of tweede lid vaststellen

HOOFDSTUK 6. Inrichtingssubsidie

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 41

Inrichtingssubsidie wordt verstrekt voor de duur van ten hoogste een tijdvak.

Artikel 42

1. Inrichtingssubsidie wordt verstrekt ten behoeve van terreinen gelegen in natuurgebieden voor zover:
  - a. deze betrekking heeft op het, door middel van eenmalige maatregelen, rechtstreeks wijzigen van de fysieke condities of kenmerken van het desbetreffende terrein, gericht op behoud, omvorming of ontwikkeling van een of meerdere basis- of pluspakketten of landschapspakketten ten behoeve van behoud of realisering van een basis- of pluspakket of een landschapspakket voor zover dat in overeenstemming is met het desbetreffende natuurgebiedsplan of
  - b. deze betrekking heeft op beheersmaatregelen die gericht zijn op de omvorming of ontwikkeling van een of meerdere basis- of pluspakketten of landschapspakketten ten behoeve van het realiseren van een basis- of pluspakket of een landschapspakket voor zover dat in overeenstemming is met het desbetreffende natuurgebiedsplan.
2. Inrichtingssubsidie wordt verstrekt met het oog op de ontwikkeling van een basis- of pluspakket opgenomen in de bijlagen **20 en 38** ten behoeve van terreinen die niet zijn gelegen in natuurgebieden.

Artikel 43

1. Inrichtingssubsidie wordt niet verstrekt ten behoeve van een terrein dat is gelegen in een natuurgebied aan andere beheerders dan instellingen als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties voorzover dit in het desbetreffende natuurgebiedsplan op grond van artikel 13, tweede lid, is aangegeven.
2. In de periode tussen de vaststelling van een landinrichtingsplan en de vaststelling van een plan van toedeling wordt aan instellingen, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties met betrekking tot een terrein dat is gelegen binnen een blok, zoals dat in het landinrichtingsplan is begrensd, geen inrichtingssubsidie verstrekt.

Artikel 44

- Inrichtingssubsidie wordt niet verstrekt voor de ontwikkeling of omvorming:
- a. van een basis- of pluspakket op een terrein waarvan de oppervlakte niet ten minste overeenkomt met het aantal hectares dat is opgenomen als minimumoppervlakte in de bijlage waarin het desbetreffende basis- of pluspakket is vermeld, tenzij het terrein grenst aan een ander terrein waar hetzelfde basis- of pluspakket in stand wordt gehouden en beide terreinen tezamen voldoen aan de eisen ten aanzien van de minimumoppervlakte, of
  - b. van een landschapspakket voor een landschapselement waarvan de oppervlakte, de lengte of het aantal niet voldoet aan de eisen die met betrekking tot de oppervlakte, de lengte of het aantal zijn gesteld in de bijlage waarin het desbetreffende landschapspakket is vermeld.

Artikel 45

Onverminderd artikel 41 wordt inrichtingssubsidie verstrekt overeenkomstig een inrichtingsplan waarin in ieder geval zijn opgenomen:

- a. de te treffen inrichtingsmaatregelen;
- b. een beschrijving van de uitgangssituatie;

- c. de oppervlakte waarop die maatregelen zullen worden uitgevoerd;
- d. de motivering voor het treffen van de maatregelen;
- e. de met die maatregelen beoogde situatie van het terrein;
- f. een gedetailleerde beschrijving van de in stand te houden, te verbeteren, aan te leggen, of te verwijderen wegen en paden;
- g. voorzover van toepassing, een tijdplanning voor het tijdvak waarvoor subsidie wordt verleend;
- h. de benodigde beheersmaatregelen;
- i. een gespecificeerde begroting;
- j. een opgave van de financieringswijze van de kosten, inclusief de financiële planning van de uitvoering, en
- k. een topografische kaart met een schaal van 1 : 10.000 waarop zo nodig is aangegeven waar de onderscheiden maatregelen zullen worden getroffen.

Artikel 46

Tot de subsidiabele kosten behoren de kosten, inclusief BTW, voorzover verrekening niet mogelijk is, verband houdende met:

- a. het opstellen door derden van een inrichtingsplan;
- b. bebossing van een terrein, voorzover dit betrekking heeft op de ontwikkeling en daaropvolgende instandhouding van een basis- of pluspakket dat is vermeld in een van de bijlagen **20 en 38**;
- c. maatregelen, gericht op wijziging van de waterhuishouding;
- d. grondverzet;
- e. maatregelen tot wijziging van de feitelijke bereikbaarheid van een terrein, waaronder in ieder geval is begrepen de aanleg of het herstel van wegen en paden;
- f. de verwijdering van opstallen;
- g. de verwijdering van begroeiing en beplanting, of
- h. overige maatregelen voorzover noodzakelijk in verband met de desbetreffende inrichting.

Artikel 47

Tot de subsidiabele beheersmaatregelen behoren in ieder geval:

- a. waterhuishoudkundig beheer;
- b. begrazingsbeheer;
- c. maaien, of
- d. kappen of verwijderen van gewas of begroeiing.

Artikel 48

Niet tot de subsidiabele kosten behoren in ieder geval de kosten, verband houdende met:

- a. de verwijdering van bodemverontreiniging of afval;
- b. de bouw van opstallen;
- c. de aanschaf van machines;
- d. de aanschaf van materialen, anders dan ten behoeve van het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 46;
- e. de aanschaf of plaatsing van recreatieve voorzieningen;
- f. de aanleg van parkeergelegenheid, of
- g. achterstallig onderhoud, tenzij subsidie functieverandering is verleend.

Artikel 49

1. Geen inrichtingssubsidie wordt verstrekt:
  - a. voor kosten die zijn gemaakt, alvorens een beslissing op de aanvraag voor inrichtingssubsidie is genomen, behoudens de kosten, bedoeld in artikel 46, onderdeel a, of
  - b. ten behoeve van maatregelen waarmee een aanvang is gemaakt, onderscheidenlijk die reeds zijn uitgevoerd, alvorens een beslissing op de aanvraag voor inrichtingssubsidie is genomen.
2. Ten behoeve van de inrichting van een terrein in eigendom van een publiekrechtelijke rechtspersoon anders dan een gemeente wordt geen inrichtingssubsidie verstrekt met geldmiddelen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, tenzij die publiekrechtelijke rechtspersoon het terrein in gebruik

heeft gegeven aan een ander, niet zijnde een publiekrechtelijke rechtspersoon, op basis van een erfpachtovereenkomst met een duur van ten minste 25 jaar.

Artikel 50

1. Inrichtingssubsidie bedraagt 95% van de werkelijk gemaakte noodzakelijke subsidiabele kosten, met dien verstande dat geen vergoeding wordt verstrekt voor zover deze kosten meer bedragen dan een door Gedeputeerde Staten bij de subsidieverlening te bepalen maximumbedrag.
2. Het bedrag aan inrichtingssubsidie als bedoeld in artikel 42, eerste lid, onderdeel a, dat ten hoogste kan worden verstrekt is opgenomen in bijlage 64 bij deze regeling.

Artikel 51

Gedeputeerde Staten kunnen beleidsregels vaststellen met het oog op de toepassing van artikelen 45, 46, 47 en 50.

Paragraaf 2. Subsidieverlening

Artikel 52

De subsidieverlening vermeldt:

- a. in hoeverre het inrichtingsplan in uitvoering kan worden genomen;
- b. het bedrag waarop de inrichtingssubsidie ten hoogste kan worden vastgesteld, en
- c. de datum waarop de periode waarover inrichtingssubsidie wordt verleend aanvangt en eindigt.

Paragraaf 3. Verplichtingen

Artikel 53

De subsidieontvanger is verplicht de maatregelen overeenkomstig het inrichtingsplan als bepaald bij de subsidieverlening uit te voeren en overeenkomstig de tijdsplanning, bedoeld in artikel 45, onderdeel g.

Paragraaf 4. Voorschotten

Artikel 54

1. Op de inrichtingssubsidie kunnen Gedeputeerde Staten ten hoogste viermaal per jaar op aanvraag tot ten hoogste 95% voorschotten verlenen, met een minimum van EUR 2.500,-.
2. De aanvraag tot voorschotverlening gaat vergezeld van een overzicht van de werkelijk gemaakte kosten.
3. De aanvraag tot voorschotverlening wordt ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
4. Het voorschot wordt binnen acht weken na de voorschotverlening betaald.

Paragraaf 5. Subsidievaststelling

Artikel 55

1. De ontvanger van inrichtingssubsidie dient binnen 8 weken na afloop van het tijdvak voor het desbetreffende terrein een aanvraag tot subsidievaststelling over dat tijdvak in bij de directeur van de Dienst Regelingen met gebruikmaking van een daartoe bestemd aanvraagformulier dat verkrijgbaar is bij de directeur van de Dienst Regelingen.
2. De aanvraag, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van:
  - a. een verklaring dat de maatregelen en, voorzover van toepassing, het beheer overeenkomstig de subsidieverlening zijn uitgevoerd, en
  - b. een financiële verantwoording met betrekking tot de getroffen maatregelen, bestaande uit een rekening alsmede, indien de subsidieverlening een bedrag van EUR 25.000,- te boven gaat, een verklaring, overeenkomstig een door de directeur van de Dienst Regelingen te verstrekken model, van een accountant-administratieconsulent of registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste

lid, van het Burgerlijk Wetboek waaruit blijkt dat de maatregelen zijn uitgevoerd overeenkomstig de beschikking tot verlening van inrichtingssubsidie.

Artikel 56

Gedeputeerde Staten stellen na ontvangst van de in artikel 55 bedoelde bescheiden de inrichtingssubsidie binnen 26 weken vast op grond van de werkelijk gemaakte kosten, zoals bepaald bij de subsidieverlening. Deze beslissing kan eenmaal met ten hoogste 13 weken worden verdaagd.

HOOFDSTUK 7. Recreatiesubsidie

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 57

Recreatiesubsidie wordt uitsluitend verstrekt ten behoeve van de instandhouding van een recreatiepakket ten aanzien van terreinen waarvoor tevens beheerssubsidie wordt verstrekt.

Artikel 58

Recreatiesubsidie wordt niet verstrekt ten behoeve van het beheer van terreinen in eigendom van een publiekrechtelijke rechtspersoon, tenzij die publiekrechtelijke rechtspersoon het terrein in gebruik heeft gegeven aan een ander, niet zijnde een publiekrechtelijke rechtspersoon, op basis van een erfpachtovereenkomst met een duur van ten minste 25 jaar.

Artikel 59

Recreatiesubsidie bedraagt per hectare per tijdvak het bedrag dat wordt gevormd door de vermenigvuldiging van de recreatiebijdrage opgenomen in de bijlage van het desbetreffende recreatiepakket met het getal zes.

Artikel 60

Recreatiesubsidie wordt verstrekt voor een tijdvak dat begint op hetzelfde tijdstip als het tijdvak waarvoor beheerssubsidie wordt verstrekt.

Paragraaf 2. De subsidieverlening

Artikel 61

De beschikking tot verlening van recreatiesubsidie vermeldt in ieder geval:

- a. de ligging en grootte van het terrein;
- b. het doel van de recreatiesubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak op het terrein in stand houden van een recreatiepakket;
- c. de recreatiebijdrage op basis waarvan de recreatiesubsidie zal worden vastgesteld, en
- d. de datum waarop het tijdvak waarover recreatiesubsidie wordt verleend, aanvangt.

Paragraaf 3. Verplichtingen

Artikel 62

De subsidieontvanger is verplicht:

- a. het in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doel, bedoeld in artikel 61, onderdeel b, te realiseren, en
- b. van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in onderdeel a, binnen twee weken nadat de subsidieontvanger daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk melding te doen.

Artikel 63

De artikelen 21, 25, 28 tot en met 32 zijn van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 8. Landschapssubsidie

Artikel 64

1. Landschapssubsidie wordt verstrekt ten behoeve van terreinen gelegen in natuurgebieden voor de instandhouding van een landschapspakket dat is opgenomen in een natuurgebiedsplan waarin het desbetreffende natuurgebied is opgenomen.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt landschapssubsidie verstrekt ten behoeve van terreinen gelegen in bestaande bossen en natuurterreinen.
3. Landschapssubsidie wordt niet verstrekt ten behoeve van het beheer van terreinen in eigendom van een publiekrechtelijke rechtspersoon, tenzij die publiekrechtelijke rechtspersoon het terrein in gebruik heeft gegeven aan een ander, niet zijnde een publiekrechtelijke rechtspersoon, op basis van een erfpachtovereenkomst met een duur van ten minste 25 jaar.

Artikel 65

Landschapssubsidie wordt verstrekt voor een tijdvak.

Artikel 66

1. Indien op het terrein een landschapspakket in stand wordt gehouden, bedraagt de landschapssubsidie het bedrag per tijdvak dat wordt gevormd door de vermenigvuldiging van het getal zes met de beheersbijdrage opgenomen in de bijlagen van het desbetreffende landschapspakket en het aantal hectares, onderscheidelijk meters, onderscheidelijk stuks waarvoor landschapssubsidie wordt verleend.
2. Indien op het terrein meerdere landschapspakketten in stand worden gehouden bedraagt de landschapssubsidie de som van de beheersbijdragen die worden gevormd door de vermenigvuldiging van het getal zes met de beheersbijdragen opgenomen in de bijlagen van de desbetreffende landschapspakketten en het aantal hectares, onderscheidelijk meters, onderscheidelijk stuks per landschapspakket waarvoor landschapssubsidie wordt verleend.

Artikel 67

Indien landschapssubsidie wordt verstrekt voor de instandhouding van een of meerdere landschapspakketten binnen een terrein, vermeldt de beschikking tot subsidieverlening in ieder geval:

- a. de ligging en grootte van het terrein;
- b. het doel van de landschapssubsidie, bestaande uit het gedurende het tijdvak op het terrein ontwikkelen of in stand houden van een of meerdere landschapspakketten;
- c. het bedrag, onderscheidenlijk de bedragen, op basis waarvan de landschapssubsidie zal worden vastgesteld, en
- d. de datum waarop het tijdvak waarover landschapssubsidie wordt verleend, aanvangt.

Artikel 68

De subsidieontvanger is verplicht:

- a. het in de beschikking tot subsidieverlening vermelde doel, bedoeld in artikel 67, onderdeel b, te realiseren;
- b. van omstandigheden als gevolg waarvan het redelijkerwijs niet mogelijk is te voldoen aan de verplichting, bedoeld in onderdeel a, binnen twee weken nadat de subsidieontvanger daarvan redelijkerwijs op de hoogte kan zijn aan de directeur van de Dienst Regelingen schriftelijk melding te doen, en
- c. uiterlijk drie maanden nadat gehele of gedeeltelijke overdracht van de bevoegdheid tot gebruik en beheer van het betrokken terrein plaatsvindt, dit schriftelijk te melden aan de directeur van de Dienst Regelingen.

Artikel 69

1. De artikelen 21, eerste lid, 23, 25, 28, 30, 31, eerste lid, 32, 33, eerste en vijfde lid, en 34 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Artikel 24 is van overeenkomstige toepassing voor zover subsidie wordt verstrekt voor een landschapspakket opgenomen in de bijlagen 42, 43, 46, 47, 48, 51, 54 en 55.

HOOFDSTUK 9. Wijziging en intrekking

Artikel 70

1. Een verzoek tot wijziging van de beschikking tot subsidieverlening kan worden gedaan met het oog op het vergroten van het areaal waarvoor subsidie is verleend.
2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid, kan slechts eenmaal per jaar worden gedaan te rekenen vanaf het jaar waarvoor de subsidie is verleend.
3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid, wordt slechts in behandeling genomen indien:
  - a. op de toe te voegen terreinen hetzelfde basis-, plus- of landschapspakket wordt ontwikkeld, omgevormd of instandgehouden als dat waarvoor reeds subsidie is verleend of
  - b. de terreinen waarvoor subsidie wordt verzocht, voldoen aan de voorwaarden die voor de verlening van subsidies als bedoeld in deze regeling gelden.
4. In het geval, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, zijn bepalingen omtrent minimumoppervlakte of minimumlengten, opgenomen in de basis-, plus-of landschapspakketten, niet van toepassing, voorzover de vergroting van het areaal een beheerseenheid vormt met de beheerseenheid waarvoor subsidie wordt verleend.
5. De artikelen 1 tot en met 10, eerste lid, 12 en 15 tot en met 19 zijn ten aanzien van het verzoek, bedoeld in het eerste lid, van overeenkomstige toepassing.
6. De subsidie met betrekking tot het vergroten van het areaal, bedoeld in het eerste lid, wordt naar evenredigheid verleend en vastgesteld voor het resterende gedeelte van het tijdvak, bedoeld in artikel 20, waarvoor reeds subsidie was verleend.
7. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt afgewezen indien de subsidie door toewijzing van dat verzoek met minder dan EUR 50,- per jaar zou toenemen.

Artikel 71

1. Een verzoek tot wijziging van de beschikking tot subsidieverlening kan worden gedaan met het oog op het verkleinen van het areaal waarvoor subsidie is verleend.
2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid, kan slechts eenmaal per jaar worden gedaan te rekenen vanaf het jaar waarvoor de subsidie is verleend.
3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid, wordt slechts in behandeling genomen indien het verkleinen van het areaal een gevolg is van de uitvoering van een werk ten algemene nutte.
4. Bepalingen omtrent minimumoppervlakte of minimumlengten opgenomen in de beheerspakketten of landschapspakketten blijven van toepassing.
5. De subsidie met betrekking tot het verkleinen van het areaal, bedoeld in het eerste lid, wordt naar evenredigheid verleend en vastgesteld voor het resterende gedeelte van het tijdvak, bedoeld in artikel 20, waarvoor reeds subsidie was verleend.

Artikel 72

In geval subsidie is verleend met betrekking tot een terrein waarvan de oppervlakte waarop de subsidieverlening betrekking heeft groter is dan de daadwerkelijke oppervlakte wordt de subsidieverlening als volgt gewijzigd:

- a. de subsidieverlening wordt gebaseerd op de daadwerkelijke oppervlakte als de afwijking ten hoogste 3% is;
- b. de subsidieverlening wordt gebaseerd op de daadwerkelijke oppervlakte, verminderd met tweemaal het vastgestelde verschil tussen de oppervlakte waarop de subsidieverlening betrekking heeft en de daadwerkelijke oppervlakte wanneer dit verschil groter is dan 3% of 2 hectare maar niet groter dan 20%;
- c. de subsidieverlening wordt ingetrokken, wanneer het verschil tussen de oppervlakte waarop de subsidieverlening betrekking heeft en de daadwerkelijke oppervlakte groter is dan 20%.

Artikel 73

In geval subsidie is verleend ten behoeve van een terrein, waarvan het recht tot gebruik en beheer berust bij de subsidieontvanger, en dat recht gaat over op een derde gedurende de periode waarover de desbetreffende subsidie is verleend, kan de desbetreffende subsidieverlening worden gewijzigd in een subsidieverlening aan die derde indien deze, uiterlijk drie maanden na de datum waarop het recht tot gebruik en beheer is overgegaan, bij wege van een aan de directeur van de Dienst Regelingen gericht schriftelijk stuk, verklaart te treden in de aan de subsidieverlening verbonden rechten en plichten, vanaf de datum met ingang waarvan de wijziging uit hoofde van dit lid van kracht zal zijn.

Artikel 74

1. In geval subsidie is verleend op grond van hoofdstuk 4, 6, 7 of 8 met betrekking tot een terrein waarvan het gebruiksrecht berust bij een natuurlijk persoon die overlijdt tijdens de periode waarover subsidie is verleend, wordt de desbetreffende subsidieverlening voor dat terrein ingetrokken met ingang van de dag, volgend op de dag van overlijden, op voorwaarde dat de erfgenamen uiterlijk drie maanden na het overlijden om deze intrekking verzoeken bij wege van een aan de directeur van de Dienst Regelingen gericht schriftelijk verzoek.
2. In geval van intrekking uit hoofde van het eerste lid, wordt de subsidie over het tijdvak waarin het overlijden plaatsvond ambtshalve vastgesteld op het bedrag naar evenredigheid ten opzichte van de subsidie zoals die op grond van de subsidieverlening ten hoogste zou kunnen worden vastgesteld.

Artikel 75

1. Een aanvraag als bedoeld in artikel 17 die wordt ingediend tezamen met een verzoek van een beheerder of een ander dan een beheerder als bedoeld in artikel 5 tot intrekking van een aan hem verleende subsidie voor het terrein waarop die aanvraag betrekking heeft, wordt niet gehonoreerd indien die aanvraag ertoe zou leiden dat minder dan vijf jaren subsidie voor het desbetreffende terrein kan worden verleend.
2. Artikel 74, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 76

1. In geval subsidie is verleend op grond van de onderhavige regeling met betrekking tot een terrein dat deel uitmaakt van een gebied waar landinrichting uit kracht van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, of uit kracht van de Wet inrichting landelijk gebied geschiedt en het voldoen aan de aan desbetreffende subsidieverlening verbonden verplichtingen na vaststelling van het landinrichtingsplan niet meer mogelijk is, wordt de desbetreffende subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag, waarop in zodanig gebied de kavelovergang plaatsvindt ingevolge de in het plan van toedeling opgenomen bepalingen omtrent de inbezitneming, bedoeld in artikel 196, tweede lid, onderdeel e, van de Landinrichtingswet, zoals die gold tot 1 januari 2007, of als bedoeld in artikel 51, eerste lid, onderdeel f van de Wet inrichting landelijk gebied.
2. Artikel 74, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 77

1. Indien subsidie is verleend met betrekking tot een terrein dat is verworven door Staatsbosbeheer, het bureau beheer landbouwgronden, een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties of de provincie en het de subsidieontvanger als gevolg van de overdracht aan een van de bedoelde organisaties onderscheidelijk bestuursorgaan niet meer mogelijk is te voldoen aan de verplichtingen verbonden aan de subsidieverlening, wordt de subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag, waarop de overdracht van het terrein heeft plaatsgevonden.
2. In geval van intrekking op grond van het eerste lid, wordt de subsidie over het tijdvak waarin de verwerving plaatsvond ambtshalve vastgesteld op een bedrag evenredig met het deel van het tijdvak dat voor de overdracht is verstreken.

Artikel 78

1. In geval subsidie is verleend op grond van de onderhavige regeling met betrekking tot grond die wordt onteigend tijdens de periode waarover subsidie is verleend, wordt de desbetreffende subsidieverlening ingetrokken met ingang van de dag waarop het besluit tot onteigening van de betrokken grond onherroepelijk vaststaat.
2. Artikel 74, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 79

Onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten worden teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke rente tot de datum van ontvangst van de teruggevorderde bedragen.

HOOFDSTUK 10. Slotbepalingen

Artikel 80

Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze regeling bepaalde zijn belast de ambtenaren van de Dienst landelijk gebied en de Algemene inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Artikel 81

Natuurgebiedsplannen die zijn vastgesteld in het kader van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 van de minister blijven van kracht tot zij zijn ingetrokken of vervangen door een natuurgebiedsplan als bedoeld in artikel 13 van deze regeling.

Artikel 82

1. Subsidies of voorschotten daarop worden verleend onder het voorbehoud van goedkeuring van Commissie van de Europese Gemeenschappen.
2. De beslissing tot verlening van een subsidie of een voorschot daarop kan worden ingetrokken of gewijzigd ter verkrijging van de goedkeuring van de Commissie van de Europese Gemeenschappen voor deze regeling, of wegens het uitblijven daarvan.

Artikel 83

Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 november 2006.

Artikel 84

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling natuurbeheer Limburg.

BIJLAGEN

**behorende bij de Subsidieregeling Natuurbeheer van 20 december 1999,
TRCJZ1999/13.144 idem, tekst wijzigen**

BIJLAGEN 1 tot en met 11 c

[vervallen]

BIJLAGE 12

Basispakket: Plas en ven

Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 40% van de oppervlakte van de beheerseenheid wordt bedekt door Kroossoorten of Kroosvaren; En de beheerseenheid maakt ten hoogste 90 % deel uit van een terrein, waarvan de overige delen voldoen aan één of meer van de andere basis- of pluspakketten in de bijlagen van deze regeling, met uitzondering van bijlage 21.

Beheersvoorschriften: regulier onderhoud ten behoeve van de instandhouding van de plas.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Plas en ven: 0,5 hectare.

BIJLAGE 13

Basispakket: Moeras

Ten minste 70 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit moeras; En ten hoogste 40 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of struweel; En ten hoogste 20 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water.

Beheersvoorschriften: Ten minste 60% van de oppervlakte van de beheerseenheid vrijhouden van bos en struweel; Hetzelfde deel van de beheerseenheid wordt nooit in twee opeenvolgende jaren gemaaid.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Moeras: 0,5 hectare

---

BIJLAGE 14

Basispakket: Rietcultuur

Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met riet; En tenminste 75% van het riet is ten hoogste 1 jaar oud.

2. Beheersvoorschriften: Vorming van bos en struweel wordt tegengegaan op de oppervlakte van de beheerseenheid die met riet is bedekt; Maaiwerkzaamheden vinden plaats in de periode tussen 1 september en 15 april; Het maaisel wordt in dezelfde periode afgevoerd.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Rietcultuur: 0.5 hectare.

BIJLAGE 15

Basispakket: (Half)natuurlijk grasland

Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland of kwelder; En in geval van grasland zijn in het zesde jaar van het eerste tijdvak, alsmede in alle volgende tijdvakken waarvoor subsidie wordt verleend, op de beheerseenheid ten minste 15 inheemse plantensoorten inclusief mossen aanwezig per 25m²; En ten hoogste 10% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met Pijpestrootje of Bochtige smele.

Beheersvoorschriften: In geval van grasland ten minste 90% van het gewas jaarlijks afvoeren via maaien of beweiden; In de periode van 1 juli tot 1 april is een veebezetting van ten hoogste 3 GVE per hectare op enig moment toegestaan.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket (Half)natuurlijk grasland: 0,5 hectare

---

BIJLAGE 16

Basispakket: Heide

De beheerseenheid bestaat uit bos- of natuurterrein; En tenminste 30% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met een of meer van de volgende struiksoorten: Struikhei, Dophei, Kraaihei, Vossebes, Rode bosbes of blauwe bosbes; En de resterende oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met grassen, kruiden, mossen, korstmossen, stuifzand, struweel, bos of water; En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 25% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of uit ander struweel dan Jeneverbes of Gagel.

Beheersvoorschriften: Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van heide.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Heide: 0,5 hectare.

BIJLAGE 17

Basispakket: Struweel

De beheerseenheid bestaat uit bos- of natuurterrein; En ten minste 75% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met bomen, struiken of kruidachtige planten; En ten minste 50% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met inheemse houtachtige gewassen (zie bijlage 57) met een lengte van ten minste 1 meter en ten hoogste 5 meter; Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit struweel.

Beheersvoorschriften: Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van struweel.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Struweel: 0,5 hectare.

BIJLAGE 18

Basispakket: Hoogveen

Op ten minste 5% van de oppervlakte van de beheerseenheid komen Veenmossoorten voor, niet gedomineerd door Waterveenmos [bedekkingsgraad kleiner dan 50%]; En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 10% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of struweel; En de overige oppervlakte bestaat uit Pijpestrootje of natte heide; En de beheerseenheid ligt in de Fysisch-Geografische Regio Heuvelland of Hogere zandgronden.

Beheersvoorschriften: Regulier onderhoud ten behoeve van de instandhouding van hoogveen.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Hoogveen: 0,5 hectare.

BIJLAGE 19

Basispakket: Akker

Op de gehele beheerseenheid wordt ten minste vijf van de zes jaren graan, met uitzondering van maïs, verbouwd;

Beheersvoorschriften: Bemesting met mest van rundvee, schapen of paarden is in ten hoogste 2 jaren van het tijdvak toegestaan; Mechanische onkruidbestrijding is niet toegestaan tussen het zaaien en de oogst.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Akker: 0,5 hectare

---

BIJLAGE 20

Basispakket: Bos

De beheerseenheid bestaat uit bos- of natuurterrein; en ten minste 75% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit houtopstand waarvoor een herplantplicht als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Boswet geldt; En de verjongingsvlakten zijn ten hoogste 2 hectare groot.

Beheersvoorschriften: Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van het bos.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Bos: 0,5 hectare.

BIJLAGE 21

Basispakket: Natuurlijke Eenheid: A: zonder begrazing
B: met begrazing

1. De beheerseenheid bestaat uit aaneengesloten natuurgebied (land en/of water).

2. Beheersvoorschriften:

Variant A: Op ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid vindt ongecompartimenteerd waterbeheer plaats.

Variant B: Op ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid vindt begrazingsbeheer plaats.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij basispakket Natuurlijke Eenheid: 0,5 hectare.

BIJLAGE 22

2.1.2. Pluspakket: Soortenrijke plas

In de beheerseenheid komen ten minste 7 van de meetsoorten voor uit de lijst A; of ten minste 3 uit de lijst B; of ten minste 10 uit de lijsten A en C; of ten minste 6 uit de lijsten B en C. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [flora/zoet]: Brede waterpest, Holpijp, Waterviolier, Waterdrieblad, Kransvederkruid, Groot nimfkruid, Spits fonteinkruid, Rossig fonteinkruid, Plat fonteinkruid, Stomp fonteinkruid, Langstengelig fonteinkruid, Fijne waterranonkel, Grote boterbloem, Grote waterranonkel, Kleine egelskop, Krabbenscheer, Groot blaasjeskruid, Stekelharig kransblad, Sterkranswier, Bronmos, Watergentiaan, Glanzig fonteinkruid, Lidsteng, Ruw kransblad, Paarbladig fonteinkruid, Blauwe waterereprijs, Smalle waterweegbree, Slanke waterweegbree, Slangenwortel, Padderus, Gebogen kransblad;

B [flora/brak]: Lidsteng, Zilte waterranonkel, Spiraalruppia, Snavelruppia, Gesteelde zannichellia, Groot nimfkruid, Ruwe bies, Stekelharig kransblad, Sterkranswier, Gebogen kransblad;

C [fauna]: Zomertaling, Slobeend, Krooneend, Tafeleend, Visdief, Zwarte stern, Dodaars, Bruine korenbout, Plasrombout, Grote keizerlibel, Glassnijder, Vroege glazenmaker, Groene glazenmaker, Rugstreeppad, Poelkikker, Kamsalamander, Knoflookpad, Boomkikker, Ringslang, Waterspitsmuis, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis; En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water. Beheersvoorschriften: Meetsoorten monitoren. Beheer ten behoeve van instandhouding van een soortenrijke plas.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 12 Basispakket: Plas en ven.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Soortenrijke plas: 0,5 hectare.

BIJLAGE 23

Pluspakket: Soortenrijk ven

In de beheerseenheid komen ten minste 4 van de meetsoorten voor uit de lijst A; of ten minste 8 uit de lijsten A en B. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde

soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [flora]: Ondergedoken moerasscherm, Stijve moerasweegbree, Kruidende moerasweegbree, Gesteeld glaskroos, Moerashertshooi, Kleine biesvaren, Grote biesvaren, Oeverkruid, Waterlobelia, Waterlepeltje, Waterpostelein, Pilvaren, Ongelijkbladig fonteinkruid, Weegbreefonteinkruid, Witte waterranonkel, Vlottende bies, Drijvende egelskop, Kleinste egelskop, Doorschijnend glanswier, Moerassmele, Duizendknoopfonteinkruid, Drijvende waterweegbree, Naaldwaterbies, Draadzegge;

B [fauna]: Dodaars, Geoorde fuut, Wintertaling, Zwarte stern, Speerwaterjuffer, Tengere pantserjuffer, Venwitsnuitlibel, Gevlekte witsnuitlibel, Koraaljuffer, Bruine winterjuffer, Venglazemaker, Kamsalamander, Vinpootsalamander, Poelkikker, Heikikker, Boomkikker, Ringslang, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water.

Beheersvoorschriften: Meetsoorten monitoren. Beheer ten behoeve van instandhouding van een soortenrijke ven.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 12 Basispakket: Plas en ven.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Soortenrijk ven: 0,1 hectare.

BIJLAGE 24

Pluspakket: Beek en duinrel

In de beheerseenheid komen ten minste 2 van de meetsoorten voor uit de lijst A; of 5 uit de lijsten A en B. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [flora]: Bittere veldkers, Verspreidbladig goudveil, Paarbladig goudveil, Drijvende waterweegbree, Groot bronkruid, Vlottende waterranonkel, Klimopwaterranonkel, Grote waterranonkel, Haaksterrenkroos, Teer vederkruid, Beekpunge, Bronmos, Doorgroeid fonteinkruid, Rivierfonteinkruid;

B [fauna]: IJsvogel, Grote gele kwikstaart, Waterspreeuw, Bosbeekjuffer, Beekoeverlibel, Gewone bronlibel, Weidebeekjuffer, Beekrombout, Blauwe breedscheenjuffer, Vuursalamander, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis., Waterspitsmuis;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit ongekanaliseerde stromende beek of duinrel met een breedte van ten hoogste 25 meter.

Beheersvoorschriften: Meetsoorten monitoren. Beheer ten behoeve van instandhouding van een beek en duinrel.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 12 Basispakket: Plas en ven.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Beek en duinrel: 0,1 hectare.

BIJLAGE 25

Pluspakket: Trilveen

Op de beheerseenheid komen ten minste 7 van de volgende meetsoorten voor: [flora] Knots zegge, Ronde zegge, Draadzegge, Vleeskleurige orchis, Slank wollegras, Veenmosorchis, Geelhartje, Groenknolorchis, Rietorchis, Waterdrieblad, Parnassia, Moeraskartelblad, Sierlijke vetmuur, Plat blaasjeskruid, Klein blaasjeskruid, Kleine valeriaan, Rood schorpioenmos, Groot veenvedermos, Echt vetmos. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

En ten minste 70 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit moeras; En ten hoogste 20 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 5% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of struweel; Beheersvoorschriften: Jaarlijks wordt in de periode van 15 juni tot en met 15 september gemaaid; Het maaisel wordt in dezelfde periode afgevoerd. Meetsoorten monitoren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 13 Basispakket: Moeras.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Trilveen: 0,05 hectare.

BIJLAGE 26

Pluspakket: Overjarig rietland

Op de beheerseenheid komen ten minste 6 van de volgende meetsoorten voor: [fauna] Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Lepelaar, Bruine kiekendief, Waterral, Porseleinhoen, Blauwborst, Snor, Sprinkhaanzanger, Grote Karekiet, Baardmannetje, Rietzanger, Vroege glazenmaker, Bruine korenbout, Ringslang, Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, Ruige dwergvleermuis.

Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

En ten minste 80% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met riet, Rietgras, Mattenbies, Ruwe bies, Kleine lisdodde, Grote lisdodde of zeggen; En ten hoogste 10% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of struweel. Beheersvoorschriften: Jaarlijks ten hoogste een derde van de beheerseenheid maaien, in afwijking hiervan is het toegestaan ten hoogste de helft van de beheerseenheid te maaien als dit noodzakelijk is om verbossing tegen te gaan of als de beheerseenheid kleiner is dan 0,75 hectare; Het maaisel afvoeren; Geen werkzaamheden uitvoeren in de beheerseenheid in de periode tussen 1 april en 1 oktober; Meetsoorten monitoren. Corresponderend Basispakket: Bijlage 13 Basispakket: Moeras.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Overjarig riet: 0,5 hectare.

BIJLAGE 27

Pluspakket: Veenmosrietland en moerasheide

Op de beheerseenheid komen ten minste 5 van de meetsoorten voor uit de lijst A of ten minste 10 uit de lijsten A en B. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [flora]: Lavendelhei, Struikhei, Kraaihei, Gewone dophei, Grote veenbes, Kleine veenbes, Rode bosbes, Knots zegge, Ronde zegge, Sterzegge, Draadzegge, Vleeskleurige orchis, Brede en Rietorchis, Slang wollegras, Veenmosorchis, Geelhartje, Groenknolorchis, Waterdrieblad, Addertong, Parnassia, Moeraskartelblad, Welriekende nachtorchis, Sierlijke vetmuur, Plat blaasjeskruid, Klein blaasjeskruid, Blauwe knoop, Ronde zonnedauw, Kamvaren, Moerasviooltje, Tormentil, Ruwe bies, Welriekende nachtorchis, Gevleugeld hertshooi, Grote ratelaar, Moeraszoutgras, Echte koekoeksbloem;

B [fauna] Bruine kiekendief, Porseleinhoen, Kwartelkoning, Waterral, Wulp, St. Jansvlinder, Grote vuurvlinder, Zilveren maan, Groentje, Noordse winterjuffer, Groene glazenmaker, Glassnijder, Gevlekte witsnuitlibel, Poelkikker, Heikikker, Levendbarende hagedis, Ringslang, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis, Noorse woelmuis, Waterspitsmuis; En ten minste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met veenmossoorten; En ten minste 70 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit moeras; En ten hoogste 20 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 5% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of struweel.

Beheersvoorschriften: Op 80% van de oppervlakte het gewas jaarlijks maaien en afvoeren. Meetsoorten monitoren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 13 Basispakket: Moeras.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Veenmosrietland en moerasheide: 0,05 hectare.

BIJLAGE 28

2.1.3. Pluspakket: Nat soortenrijk grasland

Op de beheerseenheid komen ten minste 5 van de volgende meetsoorten voor uit de lijst A; of ten minste 4 uit de lijst B; of ten minste 5 uit de lijst C; Of ten minste 3 uit de lijst D; of ten minste 7 uit de lijst E; Of ten minste 8 uit de lijsten A en F; Of ten minste 8 uit de lijsten B en F; Of ten minste 8 uit de lijsten C en F; Of ten minste 7 uit de lijsten D en F; Of ten minste 10 uit de lijsten E en F. Ook kan van de genoemde aantallen bij de lijsten A t/m C en E ten hoogste 1 soort uit 1 van de andere lijsten A t/m E meetellen voor het resultaat. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [Flora/Dotterbloemhooiland]: Trosdravik, Moesdistel, Wilde herfsttijloos, Moerasstreepzaad, Vleeskleurige orchis, Brede en Rietorchis, Addertong, Harlekijn, Adderwortel, Slanke sleutelbloem, Knolsteenbreek, Echte koekoeksbloem, Gewone dotterbloem, Grote ratelaar, Gevleugeld hertshooi, Waterkruiskruid, Kleine valeriaan, Moeraskartelblad, Welriekende nachtorchis, Bevertjes;

B [Flora/Nat schraalland]: Tweehuizige zegge, Blonde zegge, Vlozegge, Spaanse ruiter, Gevlekte orchis, Moeraswespenorchis, Breed wollegras, Klokjesgentiaan, Draadrus, Parnassia, Vetblad, Welriekende nachtorchis, Klein glikkruid, Zaagblad,

Kleine valeriaan, Melkviooltje, Schildereprijs, Sterzegge, Brede en Rietorchis, Vleeskleurige orchis, Blauwe knoop;

C [Flora/Natte duinvallei]: Dwergbloem, Teer guichelheil, Zomer- en Herfstbitterling, Platte bies, Vleeskleurige orchis, Armbloemige waterbies, Moeraswespenorchis, Bonte paardenstaart, Grote muggenorchis, Slanke gentiaan, Honingorchis, Groenknolorchis, Parnassia, Knopbies, Moerasgamander, Drienvervige zegge, Geelgroene en Dwergzegge, Gevlekte orchis, Sierlijke vetmuur, Geelhartje;

D [Flora/Nat uiterwaardhooiland]: Trosdravik, Wilde kievitsbloem, Genadekruid, Engelse alant, Polei, Rode ogentroost, Gulden boterbloem, Weidekervel, Grote pimpernel, Noords walstro, Echte koekoeksbloem, Gewone dotterbloem, Draadrus;

E [Flora/Brak grasland]: Aardbeiklaver, Moeraszoutgras, Schorrenzoutgras, Selderij, Kruiwend moerasscherm, Zulte, Zilte zegge, Zilte rus, Melkkruid, Rode ogentroost, Fraai duizendguldenkruid, Zeeweegbree, Behaarde boterbloem, Knolvossenstaart, Zilt torkruid, Zilte schijnspurrie, Gerande schijnspurrie, Kwelderzegge, Veldgerst, Zeekraal;

F [Fauna] Zomertaling, Slobeend, Kwartelkoning, Kempmaan, Watersnip, Grutto, Tureluur, Gele kwikstaart, Grauwe klauwier, Zilveren maan, Aardbeivlinder, Bruine vuurvlinder, Groot dikkopje, Bruin zandoogje, Rugstreeppad, Ringslang, Kamsalamander, Poelkikker, Noordse woelmuis, Ondergrondse woelmuis, Veldspitsmuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland; En het grasland bevindt zich binnendijs ten opzichte van zeevarende dijken;

Beheersvoorschriften: Op ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid wordt het gewas jaarlijks vóór 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. In de periode van 1 juli tot 1 april is een veebezetting van ten hoogste 3 GVE per hectare op enig moment toegestaan; Meetsoorten monitoren; Voor instandhoudingsbemesting is toestemming van de Dienst Regelingen vereist.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 15 Basispakket: (Half)natuurlijk grasland.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Nat soortenrijk grasland: 0,5 hectare.

BIJLAGE 29

Pluspakket: Droog soortenrijk grasland

Op de beheerseenheid komen ten minste 4 van de meetsoorten voor uit de lijst A; of ten minste 5 uit de lijst B; of ten minste 5 uit de lijst C; Of ten minste 5 uit de lijst D; Of ten minste 8 uit de lijsten A en E; Of ten minste 9 uit de lijsten B en E; Of ten minste 9 uit de lijsten C en E; Of ten minste 9 uit de lijsten D en E. Ook kan van de genoemde aantallen bij de lijsten A t/m D ten hoogste één soort uit één der andere lijsten A t/m D meetellen voor het resultaat. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [Heischraal grasland]: Rozenkransje, Valkruid, Gelobde maanvaren, Stijve ogentroost, Klokjesgentiaan, Addertong, Heidekartelblad, Liggende vleugeltjesbloem, Blauwe knoop, Harlekijn, Hondsviooltje, Betonie, Herfstschröforchis, Groene nachtorchis, Welriekende nachtorchis, Veldgentiaan;

B [Kalkgrasland]: Poppenorchis, Hondskruid, Aarddistel, Kalkwalstro, Franjegentiaan, Duitse gentiaan, Grote muggenorchis, Geel zonneroosje, Beemdhaaver, Honingorchis, Tenger veldmuur, Bijenorchis, Vliegenorchis, Soldaatje, Aapjesorchis,

Bergnactorchis, Kuifvleugeltjesbloem, Gulden sleutelbloem, Harige ratelaar, Grote centaurie, Trosgamander, Echte gamander, Berggamander, Driedistel, Duifkruid, Ruige scheefkelk, Breed fakkelgras;

C [Stroomdalgrasland]: Wilde averuit, Voorjaarszegge, Vroege zegge, Kleine steentijm, Steenanjer, Zandwolfsmelk, Sikkelklaver, Walstrobremraap, Rode bremraap, Voorjaarsganzerik, Veldsalie, Tripmadam, Zacht vetkruid, Kleine ruit, Grote tijm, Gestreepte klaver, Brede ereprijs, Liggende ereprijs, Smal fakkelgras, Duifkruid, Overblijvende hardbloem;

D [Bloemdijk]: Gewone agrimonie, Moeslook, Kluwenklokje, Rapunzelklokje, Grote centaurie, Wollige distel, Ruige anjer, Beemdkroon, Aardaker, Glad parelzaad, Klavervreter, Wilde peterselie, Karwijvarkenskervel, Grote bevernel, Ruige weegbree, Kleine ratelaar, Veldsalie, Knopig doornzaad, Groot streepzaad, Kattendoorn, Wilde marjolein, Echte kruisdistel, Grote leeuwenklauw, Bevertjes, Zeegroene zegge, Gewone bermzegge, Knoopkruid, Geel walstro, Blauw walstro, Fijne ooievaarsbek, Veldgerst, Donderkruid, Glad parelzaad, Mantelanjer, Kleinbloemige salie, Akkerdoornzaad, Goudhaver, IJzerhard.

E [Fauna]: Kwartel, Patrijs, Grauwe klauwier, Geelgors, Roodborsttapuit, Steenuil, Oranje zandoogje, Bruin dikkopje, Icarusblauwtje, Hooibeestje, Kleine vuurvlinder, Argusvlinder, Bruin blauwtje, Grashommel, Boomkikker, Kamsalamander, Levendbarende hagedis, Ondergrondse woelmuis, Veldspitsmuis;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland;
En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit struweel.

Beheersvoorschriften: Ten minste 90% van het gewas jaarlijks afvoeren via maaien of beweiden;

In de periode van 1 juli tot 1 april is een veebezetting van ten hoogste 3 GVE per hectare op enig moment toegestaan; Bij beheer met een gescheperde schaapskudde is een hogere veebezetting dan 3 GVE op enig moment toegestaan;

Meetsoorten monitoren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 15 Basispakket: (Half)natuurlijk grasland.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Droog soortenrijk grasland: 0,5 hectare.

BIJLAGE 30

Pluspakket: Soortenrijk stuifzand

Op de beheerseenheid komen ten minste 4 van de volgende meetsoorten voor:

[Fauna] Nachtzwaluw, Draaihals, Boomleeuwerik, Duinpieper, Gekraagde roodstaart, Tapuit, Klapekster, Geelgors, Kleine heivlinder, Kommavlinder, Heivlinder. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten genoemd in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen;

En ten minste 50 % van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit levend stuifzand; En ten minste 10% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met Buntgras of Korstmoss; En ten hoogste 30% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit heide; En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit struweel of bos.

Beheersvoorschriften: Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van soortenrijk stuifzand; Meetsoorten monitoren.
Corresponderend Basispakket: Bijlage 21 Basispakket: Natuurlijke Eenheid: Variant A: zonder begrazing.

Minimum oppervlakte van de beheerseenheid behorende bij pluspakket Soortenrijk stuifzand: 0,5 hectare.

BIJLAGE 31

Pluspakket: Soortenrijke heide

Op de beheerseenheid komen ten minste 5 van de meetsoorten voor uit lijst A; Of ten minste 11 uit de lijsten A en B. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [Flora] Heidezegge, Stekelbrem, Duitse brem, Kruiptrem, Dennenwolfsklauw, Grondster, Grote wolfsklauw, Kleine schorseneer, Klein warkruid, Rode dophei, Kleine wolfsklauw, Verfbrem, Draadgentiaan, Gevlekte orchis, Kleine zonnedaauw, Ronde zonnedaauw, Klokjesgentiaan, Moeraswolfsklauw, Beenbreek, Heidekartelblad, Witte snavelbies, Bruine snavelbies, Gewone en Noordse veenbies, Wijdbloeiende rus, Koprus, Dwerggras, Borstelgras, Buntgras, Pilzegge, Tormentil, Rond wintergroen, Bronsmos, Rode en Dove heidelucifer, Rood bekermos, Rendiermossen;

B [Fauna] Watersnip, Grutto, Tureluur, Wulp, Korhoen, Patrijs, Nachtzwaluw, Draaihals, Boomleeuwerik, Blauwborst, Paapje, Roodborsttapuit, Tapuit, Grauwe klauwier, Klapekster, Geelgors, Heidegentiaanblauwtje, Heideblauwtje, Groentje, Heivlinder, Kommavlinder, Bruine vuurvlinder, Kleine vuurvlinder, Hooibeestje, Zandhagedis, Levendbarende hagedis, Gladde slang, Adder, Ringslang, Heikikker, Venwitsnuitlibel, Noordse witsnuitlibel, Tengere pantserjuffer, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis;

En ten minste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met een of meer van de volgende heidesoorten: Struikhei, Dophei, Kraaihei;

En de resterende oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met grassen, kruiden, mossen, korstmossen, stuifzand, struweel, bos, water; En ten hoogste 60% is bedekt met grassen; En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water; En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos of uit ander struweel dan Jeneverbes of Gagel.

Beheersvoorschriften: Op ten minste 50% van de oppervlakte van de beheerseenheid wordt vergrassing bestreden door middel van begrazen; Bij beheer met een gescheperde schaapskudde is een hogere veebezetting dan 1,5 GVE op enig moment toegestaan;

Of in het tijdvak wordt op ten minste 10% van de oppervlakte van de beheerseenheid waar vergrassing optreedt, vergrassing bestreden door middel van plaggen, chopperen, maaien en afvoeren;

Meetsoorten monitoren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 16 Basispakket: Heide.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Soortenrijke heide: 0,5 hectare.

BIJLAGE 32

[vervallen]

BIJLAGE 33

Pluspakket: Levend hoogveen

Op de beheerseenheid komen ten minste 4 van de meetsoorten voor uit de lijst A; of ten minste 11 uit de lijsten A en B. Ook kunnen voor het resultaat naast de hier genoemde soorten ten hoogste 2 andere soorten uit de lijsten in bijlage 62 (rode lijsten) meetellen.

A [Flora]: Lavendelhei, Eenarig wollegras, Kleine veenbes, Witte snavelbies, Veenbloembies, Lange zonnedauw, Ronde zonnedauw, Geoord veenmos, Rood veenmos, Wrattig veenmos, Hoogveen-veenmos, Slijkzegge, Beenbreek.

B [Fauna]: Dodaars, Geoorde fuut, Wintertaling, Blauwe kiekendief, Korhoen, Kemphaan, Watersnip, Grutto, Wulp, Tureluur, Zwarte stern, Nachtzwaluw, Gele kwikstaart, Blauwborst, Paapje, Roodborsttapuit, Grauwe Klauwier, Klapekster, Kraanvogel, Veenhooibeestje, Veenbesparelmoervlinder, Veenbesblauwtje, Groot dikkopje, Hoogveenglanslibel, Noordse glazenmaker, Tengere pantserjuffer, Koraaljuffer, Noordse witsnuitlibel, Heikikker, Levendbarende hagedis, Adder, Gladde slang, Ringslang, Ruige dwergvleermuis, Gewone baard- of Brandt's vleermuis, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis.

En ten minste 5% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bedekt met Veenmos, waaronder ten minste 1 van de volgende soorten: Wrattig veenmos, Hoogveen-veenmos, Rood veenmos. En ten hoogste 30% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit water;

En ten hoogste 20% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit bos; En de overige oppervlakte bestaat uit Pijpestrootje of natte heide;

En de beheerseenheid ligt in de Fysisch-Geografische Regio Heuvelland of Hogere zandgronden.

Beheersvoorschriften: Meetsoorten monitoren. Beheer ten behoeve van instandhouding van levend hoogveen.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 16 Basispakket: Hoogveen.

Minimum oppervlakte beheerseenheid, behorende bij pluspakket Levend hoogveen: 0,5 hectare.

BIJLAGE 34

Pluspakket: Soortenrijk weidevogelgrasland

Op de beheerseenheid komen ten minste 75 broedparen per 100 hectare voor van een of meer van de volgende meetsoorten: Grutto, Kievit, Scholekster, Tureluur, Watersnip, Kemphaan, Slobeend, Zomertaling, Veldleeuwerik, Wulp, Kluut, Krakeend, Kuifeend, Wintertaling, Graspieper, Gele kwikstaart, waarvan ten minste 35 broedparen van de soorten Grutto, Tureluur, Watersnip, Kemphaan, Slobeend, Zomertaling, Veldleeuwerik, Wulp, Kluut, Krakeend, Kuifeend, Wintertaling,

Graspieper, Gele kwikstaart;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland;

En de beheerseenheid ligt binnen een gebied met een oppervlakte van ten minste 25 hectare waar in een Natuurgebiedsplan het pluspakket Soortenrijk weidevogelgrasland of het pluspakket Zeer soortenrijk weidevogelgrasland is opengesteld.

Beheersvoorschriften:

Ten minste 3% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit vluchtstroken [verspreid liggende gronden met een oppervlakte van ten minste 1000 m² die niet eerder dan 22 mei worden gemaaid of beweid en in ieder geval steeds ten minste twee weken later dan de datum waarop omliggende gronden zijn gemaaid of voor het eerst worden beweid] of slootranden met een breedte van ten minste 2 meter en ten hoogste 5 meter en een lengte van ten minste 200 meter die niet worden bemest;

En ten minste 25% van de oppervlakte van de beheerseenheid in de periode van 1 april tot 8 juni vrijwaren van beweiding, maaien, rollen, slepen, inzaaien, doorzaaien en bemesting;

Met inachtneming van voornoemde beheersvoorschriften is bemesting toegestaan en is een hogere veebezetting dan 1,5 GVE per hectare toegestaan;

Meetsoorten monitoren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 21 Basispakket: Natuurlijke Eenheid:

Variant A: zonder begrazing of Variant B: met begrazing.

De beheerseenheden hebben een gezamenlijke oppervlakte van ten minste 5 hectare binnen een gebied dat met een verdunningsfactor van ten hoogste 3 bij de beschikking tot subsidieverlening in aanmerking wordt genomen.

BIJLAGE 35

Pluspakket: Zeer soortenrijk weidevogelgrasland

Op de beheerseenheid komen ten minste 100 broedparen per 100 hectare voor van een of meer van de volgende meetsoorten: Grutto, Kievit, Scholekster, Tureluur, Watersnip, Kempmaan, Slobeend, Zomertaling, Veldleeuwrik, Wulp, Kluut, Krakeend, Kuifeend, Wintertaling, Graspieper, Gele kwikstaart, waarvan ten minste 50 broedparen van de soorten Grutto, Tureluur, Watersnip, Kempmaan, Slobeend, Zomertaling, Veldleeuwrik, Wulp, Kluut, Krakeend, Kuifeend, Wintertaling, Graspieper, Gele kwikstaart;

En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland; En de beheerseenheid ligt binnen een gebied met een oppervlakte van ten minste 25 hectare waarvoor een Natuurgebiedsplan het pluspakket Soortenrijk weidevogelgrasland of het pluspakket Zeer soortenrijk weidevogelgrasland toestaat.

Beheersvoorschriften: Ten minste 4% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit vluchtstroken [verspreid liggende gronden met een oppervlakte van ten minste 1000 m² die niet eerder dan 22 mei worden gemaaid of beweid en in ieder geval steeds ten minste twee weken later dan de datum waarop omliggende gronden zijn gemaaid of voor het eerst worden beweid], of slootranden met een

breedte van ten minste 2 meter en ten hoogste 5 meter en een lengte van ten minste 200 meter die niet worden bemest;
En ten minste 30% van de oppervlakte van de beheerseenheid in de periode van 1 april tot 8 juni vrijwaren van beweiding, maaien, rollen, slepen, inzaaien, doorzaaien en bemesting;
Met inachtneming van voornoemde beheersvoorschriften is bemesting toegestaan en is een hogere veebezetting dan 1,5 GVE per hectare toegestaan;
Meetsoorten monitoren.
Corresponderend Basispakket: Bijlage 21 Basispakket: Natuurlijke Eenheid:
Variant A: zonder begrazing of Variant B: met begrazing.

De beheerseenheden hebben een gezamenlijke oppervlakte van ten minste 5 hectare binnen een gebied dat met een verdunningsfactor van ten hoogste 3 bij de beschikking tot subsidieverlening in aanmerking wordt genomen.

BIJLAGE 36

Pluspakket: Wintergastenweide

In de beheerseenheid komt ten minste een van de volgende meetsoorten voor: Wilde zwaan, Kleine zwaan, Brandgans, Grauwe gans, Kleine rietgans, Kolgans, Taiga-rietgans, Toendra-rietgans, Gewone rotgans, Smient;
En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit grasland;
En op ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid is op 1 oktober een grasmat aanwezig met een voedingswaarde van ten minste 500 kVEM per ha;
En de beheersvoorschriften vermeld onder 2 worden nageleefd.
Beheersvoorschriften: Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid jaarlijks ten minste een maal bemesten in de periode van 1 september tot 1 oktober, met tenminste 50 kilogram zuivere Stikstof per hectare;
En de beheerseenheid een maal maaien in de periode van 1 september tot 1 oktober;
En in de periode van 1 oktober tot 1 juni, of zoveel eerder als de onder 1 genoemde soorten vertrokken zijn, geen handelingen verrichten of laten verrichten in de beheerseenheid;
En de onder 1 genoemde soorten niet opzettelijk verstoren, bejagen of verjagen;
Met inachtneming van voornoemde beheersvoorschriften is een hogere veebezetting dan 1,5 GVE per hectare toegestaan;
Meetsoorten monitoren.
Corresponderend Basispakket: Bijlage 21 Basispakket: Natuurlijke Eenheid: Variant A: zonder begrazing of Variant B: met begrazing.

Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Wintergastenweide: 100 ha.

BIJLAGE 37

[vervallen]

BIJLAGE 38

Pluspakket: Bos met verhoogde natuurwaarde

De beheerseenheid bestaat uit bos- of natuurterrein; En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit houtopstand waarvoor een herplantplicht als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Boswet geldt; En de beheerseenheid bevat per hectare ten minste twee inheemse boomsoorten (zie bijlage 57), waarbij er van elke inheemse boomsoort gemiddeld ten minste 15 exemplaren met een hoogte van ten minste 5 meter per hectare aanwezig zijn; En verjongingsvlakten zijn ten hoogste 2 hectare groot; En monoculturen van niet-inheemse bomen (aaneengesloten deel van de beheerseenheid met minder dan 30 inheemse bomen met een hoogte van ten minste 5 meter per hectare) zijn ten hoogste 2 hectare groot; En de beheerseenheid bevat per hectare bos ten minste 3 staande of liggende dode bomen met een stamdiameter van ten minste 30 centimeter of indien het een bos is op grondwatertrap Gt I of II ten minste 15 centimeter.

Beheersvoorschriften: Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van bos met verhoogde natuurwaarde.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 20 Basispakket: Bos Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Bos met verhoogde natuurwaarde: 5 hectare.

Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Bos met verhoogde natuurwaarde: 5 hectare.

BIJLAGE 39

Pluspakket: Natuurbos

De beheerseenheid bestaat uit bos- of natuurterrein; En ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit houtopstand waarvoor een herplantplicht als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Boswet geldt; En de beheerseenheid bevat per hectare ten hoogste 10 niet-inheemse bomen (bomen die niet zijn opgenomen in bijlage 57) met een stamdiameter van ten minste 20 centimeter, gemeten op 1,30 meter boven het maaiveld; En de beheerseenheid bevat per hectare bos ten minste 40 levende bomen met een stamdiameter van ten minste 15 centimeter voor bos op veengrond en op grondwatertrap Gt I of II en ten minste 30 centimeter voor bos op overige grondsoorten, gemeten op 1,30 meter boven het maaiveld; En de beheerseenheid bevat per hectare bos ten minste 3 staande of liggende dode bomen met een stamdiameter van ten minste 30 centimeter of indien het een bos is op grondwatertrap Gt I of II ten minste 15 centimeter.

Beheersvoorschriften: Het is niet toegestaan bomen of struiken of delen daarvan uit de beheerseenheid te verwijderen. Regulier beheer ten behoeve van de instandhouding van natuurbos.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 20 Basispakket: Bos Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Natuurbos: 5 hectare.

Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Natuurbos: 5 hectare.

BIJLAGE 40

Pluspakket: Hakhout en griend

Ten minste 90% van de oppervlakte van de beheerseenheid bestaat uit hakhout, waarbij ten minste 60 % van de hakhout-stoven ouder is dan 25 jaar; En tenminste 80% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bezet met inheemse boomsoorten (zie bijlage 57); En de diameter van de staken is ten hoogste 15 centimeter, gemeten op 50 centimeter boven de stoof.

Beheersvoorschriften: Verjonging vindt vlaksgewijs plaats op vegetatieve wijze door middel van stronkopslag of door vervanging van dode stoven door jonge staken; En afgezette staken afvoeren.

Corresponderend Basispakket: Bijlage 20 Basispakket: Bos.

Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Hakhout en griend: 0,5 hectare.

BIJLAGE 41

Pluspakket: Middenbos

Tenminste 90 % van de oppervlakte van de beheerseenheid is een bestaand of voormalig middenbos [Middenbos is opgaand bos met een ondergroei van hakhout]; En ten minste 60% van de hakhout-stoven is ouder dan 25 jaar; En tenminste 70% van de oppervlakte van de beheerseenheid is bezet met inheemse boomsoorten (zie bijlage 57); En de diameter van de staken is ten hoogste 15 centimeter, gemeten op 50 centimeter boven de stoof; En op de beheerseenheid staan per hectare ten minste 25 overstaanders met een hoogte van ten minste 15 meter.

Beheersvoorschriften: Verjonging van het hakhout vindt vlaksgewijs plaats op vegetatieve wijze door middel van stronkopslag of door vervanging van dode stoven door jonge staken; En afgezette staken afvoeren

Corresponderend Basispakket: Bijlage 20 Basispakket: Bos.

Minimum oppervlakte van een beheerseenheid, behorende bij het pluspakket Middenbos: 0,5 hectare.

BIJLAGE 42

Landschapspakket: Houtkade, houtwal, haag en singel

Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken met een bedekking van minimaal 90% (zie bijlage 57); Het element is ten minste 50 meter lang en ten hoogste 20 meter breed; Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten;

Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in directe omgeving van het element; Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april.

BIJLAGE 43

Landschapspakket: Bomenrij

1. Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken, met uitzondering van wilgsoorten en populieren, met een bedekking van minimaal 90% (zie bijlage 57).
  2. Het element bestaat uit ten hoogste 2 rijen van opgaande bomen.
  3. Het element is ten minste 50 meter lang en ten hoogste 10 meter breed.
    4. Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in directe omgeving van het element; het element vrijwaren van beschadiging door vee.
  5. Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart.
-

BIJLAGE 44

[vervallen]

BIJLAGE 45

[vervallen]

BIJLAGE 46

Landschapspakket: Elzensingel

Het is een vrijliggend landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen of struiken met een bedekking van ten minste 90% met voor ten minste 50% opgaande begroeiing van Zwarte els;

Het element is ten minste 50 meter lang;

Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten;

Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud

van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element.
Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;

BIJLAGE 47

Landschapspakket: Geriefhoutbosje

Het is een vrijliggend landschapselement met opgaande begroeiing;
Het element is ten minste 5 en ten hoogste 50 are groot;
Het element bestaat uit hakhout met een bedekking van ten minste 60% en mag overstaanders bevatten.

Het element is begroeid met inheemse bomen en struiken (zie bijlage 57);
Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;

BIJLAGE 48

Landschapspakket: Knip- en scheerheg

Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met aaneengesloten opgaande begroeiing van struikvormende soorten;
Het element is ten minste 50 meter lang;
Het actief beheren van het element: periodiek dubbelzijdig onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;
Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 juli en 1 april;
Het element wordt ten minste eenmaal per 2 jaar geknipt.

BIJLAGE 49

[vervallen]

BIJLAGE 50

Landschapspakket: Knotbomen

Het is een vrijliggend landschapselement, bestaande uit een rij van ten minste 10 bomen of een groep van ten minste 10 bomen en ten hoogste 20 bomen, waarvan de stam is afgezet op een hoogte van ten minste 1 meter;

De onderlinge afstand van de bomen is ten minste 3 meter en ten hoogste 20 meter;

De onderlinge afstand tussen de parallelle rijen op een perceel is ten minste 20 meter;

Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;

Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april.

BIJLAGE 51

Landschapspakket: Grubbe en holle weg

Het is een smal, diep ingesneden dal met steile, begroeide wanden;

Het element is ten minste 50 meter lang;

In geval van opgaande begroeiing dient sprake te zijn van inheemse bomen of struiken (zie bijlage 57);

Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij voor het beheer een pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia noodzakelijk is, geen meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;

Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;

De begroeiing van de taluds wordt jaarlijks gemaaid (maaisel afvoeren) indien de begroeiing bestaat uit grasachtige of kruidige vegetaties.

BIJLAGE 52

Landschapspakket: Hoogstamboomgaard

Het is een boomgaard met fruit- of notenbomen (appel, peer, pruim, kers, walnoot); Het aantal walnotenbomen is ten hoogste 10% van het totaal aantal bomen in de boomgaard;

De boomgaard heeft een oppervlakte van ten minste 25 are, met een dichtheid van ten minste 50 en ten hoogste 200 bomen per hectare;

Volgroeide bomen zijn ten minste 4 meter hoog;

Het actief beheren van het element: periodiek onderhoud uitvoeren; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element; Voor instandhoudingsbemesting is uitsluitend het gebruik van ruige mest, uitgezonderd pluimveemest, of kalk toegestaan.

Boomgaard jaarlijks maaien of begrazen.

Indien het appel of peer betreft worden de fruitbomen ten minste eenmaal per twee jaar gesnoeid.

BIJLAGE 53

Landschapspakket: Eendenkooi

Het is een installatie, die als eendenkooi is geregistreerd in de Openbare Registers, bestaande uit een kooiplas en omringend struweel of bos;

Instandhouden van het element als vanginstallatie voor eendachtigen.

De beheerseenheid is maximaal 4 hectare groot.

Pleksgewijze stobbenbehandeling met glyfosaat van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik of Robinia is toegestaan.

BIJLAGE 54

Landschapspakket: Poel

Ten minste 80% van de oppervlakte van het element bestaat uit open water;

Het element heeft een oppervlakte van ten minste 0,5 en ten hoogste 50 are, tenzij het een voortplantingspoel voor amfibieën in het heuvelland betreft;

De waterdiepte in de diepste delen is in de periode van 1 oktober tot 1 april ten minste 0,5 meter

Het actief beheren van het element: het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;

Geen water onttrekken aan het element anders dan voor het drinken van vee dat de aan het element grenzende percelen beweidt;

Schoningswerkzaamheden, voor zover nodig, alleen verrichten in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

BIJLAGE 55

Landschapspakket: Rietzoom en klein rietperceel

De begroeiing van het element bestaat voor ten minste 90% uit riet;

Het element is ten minste 5 en ten hoogste 50 are groot;

Ten minste 10 en ten hoogste 20% riet is tussen een en twee jaar oud;

Het actief beheren van het element: het element vrijwaren van beschadiging door vee; geen werkzaamheden verrichten die wijzigingen tot gevolg hebben van het landschapselement anders dan ten behoeve van het behoud van het element; geen chemische bestrijdingsmiddelen of meststoffen gebruiken en niet branden in of in de directe omgeving van het element;

Werkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 september en 1 april;

Ten minste 80 en ten hoogste 90% van het riet wordt jaarlijks gemaaid.

BIJLAGE 56

Landschapspakket: Raster

Het is een permanent veekerend raster t.b.v. een landschapselement;

Er is sprake van een beschikking landschapssubsidie voor het landschapselement voor één of meer van de landschapspakketten in de bijlagen 42 tot en met 51 en 53 tot en met 55.

Het raster bevindt zich op zodanige afstand van het landschapselement, dat schade door vraat of betreding wordt voorkomen;

Instandhouden van een veekerend raster;

Jaarlijks worden zo nodig overhangende takken, die de instandhouding van het raster bedreigen, verwijderd.

BIJLAGE 57

Inheemse boom- en struiksoorten

Aalbes, Amandelwilg, Appel, Bastaaardbosbes, Beredruif, Beuk, Bezempophei, Bittere wilg, Bitterzoet, Blauwe bosbes, Bosrank, Bosroos, Boswilg, Braamsorten, Brem, Duindoorn, Duinroos, Kruising van Eenstijlige en Tweestijlige meidoorn, Eenstijlige meidoorn, Egelantier, Fladderiep, Framboos, Gagel, Gladde iep, Gaspeldoorn, Gelderse roos, Gele kornoelje, Geoorde wilg, Gewone dophei, Gewone es, Gewone esdoorn, Gewone vlier, Grauwe abeel, Kruising van Grauwe en Geoorde wilg, Grauwe wilg, Grove den, Haagbeuk, Hazelaar, Heggeroos, Hollandse linde, Hondroos, Hulst, Jeneverbes, Katwilg, Kruising van Katwilg en Grauwe wilg, Kleinbloemige roos, Klimop, Kruising van Koraalmeidoorn en Tweestijlige meidoorn, Koraalmeidoorn, Kraagroos, Kraaihei, Kraakwilg, Krent, Kruipbrem, Kruipwilg, Kruisbes, Laurierwilg, Lavendelhei, Maretak, Mispel, Peer, Ratelpopulier, Rijsbes, Rode bosbes, Rode dophei, Rode kamperfoelie, Rode kornoelje, Rode paardekastanje, Rood peperboompje, Rossige wilg, Ruwe berk, Ruwe iep, Kruising van Schietwilg en Kraakwilg, Schietwilg, Sleedoorn, Spaanse aak, Sporkehout, Stekelbrem, Struikhei, Tamme kastanje, Taxus, Trosbes, Trosvlier, Tweestijlige meidoorn, Verfbrem, Viltroos, Vogelkers, Wegedoorn, Wilde kamperfoelie, Wilde kardinaalmuts, Wilde liguster, Wilde lijsterbes, Wilde peer, Kruising van Wintereik en zomereik, Wintereik, Winterlinde, Witte els, Witte paardekastanje, Wollige sneeuwbal, Zachte berk, Zoete kers, Zomereik, Zomerlinde, Zuurbes, Zwarte bes, Zwarte els, Zwarte populier.

BIJLAGE 58

Recreatiepakket

Voor openstelling van het terrein is geen ontheffing verkregen als bedoeld in artikel 15, derde lid.

Het terrein is voldoende toegankelijk en bevat voldoende wegen, vaarwegen en paden, die recreatief gebruik mogelijk maken.

Voor de in het tweede lid genoemde wegen, vaarwegen en paden heeft de beheerder een onderhoudsplicht.

De beheerder dient – indien van toepassing – medewerking te verlenen aan de aanleg, markering en het beheer van doorgaande routes voor wandelen en fietsen in het kader van de landelijke afstandswandelpaden (LAW's) en lange fietsroutes (LF).

BIJLAGE 59

[vervallen]

BIJLAGE 60

[vervallen]

BIJLAGE 61

[vervallen]

BIJLAGE 62

Flora en fauna van de rode lijsten als meetsoort

Voor het bereiken van het natuurresultaat bij de pluspakketten in de bijlagen 22 tot en met 31 en 33 kunnen naast de in de bijlagen specifiek genoemde meetsoorten ook soorten meetellen die zijn genoemd in de categorieën Verdwenen uit Nederland, In het wild verdwenen uit Nederland, Ernstig bedreigd, Bedreigd of Kwetsbaar van de Rode Lijst Zoogdieren, de Rode Lijst Reptielen, de Rode Lijst amfibieën, de Rode Lijst Dagvlinders, de Rode lijst Libellen of de Rode Lijst Vaatplanten, die zijn opgenomen in de bijlage bij het besluit Rode Lijsten flora en fauna.

BIJLAGE 63

Overeenkomst tussen de beheerder, de subsidieaanvrager en de provincie Limburg ter uitvoering van artikel 5 van Subsidieregeling natuurbeheer 2000.

Hierbij komen:

ondergetekende sub 1, [naam, voorletters], [woonachtig] / [gevestigd] [straatnaam, huisnummer] te [postcode, woonplaats], hierna te noemen de beheerder,

ondergetekende sub 2, [naam, voorletters], [woonachtig] / [gevestigd] [straatnaam, huisnummer] te [postcode, woonplaats], hierna te noemen de subsidieaanvrager, de Provincie Limburg, ten deze vertegenwoordigd door Dienst Regelingen,

ter uitvoering van het bepaalde in artikel 5 van de Subsidieregeling Natuurbeheer 2000 in verband met de beschikking tot subsidieverlening van [datum] onder [nummer] aan de subsidieaanvrager overeen dat:

de subsidieaanvrager hierbij het recht op uitbetaling van subsidies en voorschotten, die in verband met voornoemde beschikking zijn of worden verleend, bevoorschot, of vastgesteld aan de beheerder overdraagt;

de beheerder zich verbindt tot de nakoming van de verplichtingen waartoe de subsidieaanvrager is gehouden;

de beheerder zich verbindt bij overdracht van het gebruiksrecht van de verkrijger te bedingen dat deze, vanaf het moment van verkrijging, de verplichtingen nakomt waartoe de subsidieaanvrager is gehouden en zulks ook van zijn rechtsopvolger zal bedingen;

de beheerder zich borgstelt jegens de Provincie Limburg voor de terugbetaling van onverschuldigd betaalde subsidies en voorschotten in verband met voornoemde beschikking tot subsidieverlening.

Deze overeenkomst wordt na ondertekening door de ondergetekenden sub 1 en sub 2 toegezonden aan de Dienst Regelingen als vertegenwoordiger van de Provincie Limburg. De Dienst Regelingen draagt er zorg voor dat de beheerder en de subsidieaanvrager een afschrift ontvangen.

Gedaan te [woonplaats] op [datum]

De beheerder

[naam

[handtekening]

De subsidieaanvrager

[naam

[handtekening]

de Provincie Limburg

voor deze,

de Teammanager van de Dienst Regelingen

[naam

[handtekening]

BIJLAGE 64

Maximumbedragen inrichtingssubsidie per hectare per jaar:

EUR 72.119,- voor basis- of pluspakketten;

EUR 10.312,- voor landschapspakketten.

BIJLAGE 65

Objectivering doelpakketten, versie 2006

Dit 'objectiveringsdocument', dat identiek is aan bijlage 51 van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer, is wegens de omvang hier niet opgenomen maar als apart document in te zien en op te vragen bij de provincie en Dienst Regelingen.
--

BIJLAGE 66

Voorschriften met betrekking tot het protocol, bedoeld in artikel 17, eerste lid, onderdeel c

I.

Het protocol, bedoeld in artikel 17, eerste lid, onderdeel c, wordt opgesteld door degene die een aanvraag als bedoeld in artikel 17 indient.

II.

Degene die een aanvraag als bedoeld in artikel 17 indient neemt de volgende gegevens op in het protocol:

1. gegevens met betrekking tot door hem te verrichten controles van de beheerseenheden, te weten:
  - a. de kwaliteitseisen die gelden per beheerseenheid of groep van beheerseenheden;
  - b. de wijze van controle;
  - c. de frequentie van de controles, waarbij alle beheerseenheden minimaal één

- keer in het tijdvak worden gecontroleerd, en
  - d. de wijze waarop de aanvrager de uit de controles verkregen gegevens vastlegt en verstrekt aan de directeur van de Dienst Regelingen;
2. gegevens met betrekking tot door hem te verrichten monitoring van de beheerseenheden, te weten:
- a. gegevens met betrekking tot de per beheerseenheid of groep van beheerseenheden opgestelde monitoringsplannen;
  - b. de wijze van monitoring, waarbij afwijking van de monitoringssystematiek die is beschreven in bijlage 65 slechts is toegestaan als de voorgestane systematiek een naar het oordeel van Gedeputeerde Staten nauwkeuriger systematiek betreft;
  - c. de frequentie van de monitoring, waarbij in ieder geval ten aanzien van pluspakketten monitoring in het derde, vierde of vijfde jaar van het tijdvak plaatsvindt, en
  - d. de wijze waarop hij de uit de monitoring verkregen gegevens vastlegt, en verstrekt aan de directeur van de Dienst Regelingen, en
3. gegevens met betrekking tot een door hem te laten verrichten audit in het zesde jaar van het tijdvak, te weten:
- a. de wijze waarop de opdracht voor de audit zal worden verstrekt;
  - b. de wijze waarop hij waarborgt dat de audit wordt uitgevoerd door een derde die onafhankelijk van hem opereert, en
  - c. de wijze waarop de audit wordt uitgevoerd, waarbij in elk geval is voldaan aan de volgende criteria:
    - i. in het kader van de audit wordt ten minste 10% van de terreinen waarop de aanvraag, bedoeld in artikel 17, betrekking heeft steekproefsgewijs gecontroleerd, en
    - ii. de controle betreft de wijze waarop de afspraken overeenkomstig dit protocol zijn uitgevoerd.

III.

1. Goedkeuring van gedeputeerde staten behoeven:
  - a. het protocol, bedoeld in artikel 17, eerste lid, onderdeel c;
  - b. een eventuele herziening van het protocol, bedoeld in artikel 17, eerste lid, onderdeel c, en
  - c. de opdracht voor de audit, bedoeld in onderdeel II, derde lid.
2. Het voornemen tot verstrekking van de opdracht voor de audit, bedoeld in onderdeel II, derde lid, wordt uiterlijk één maand voor het beoogde aanvangstijdstip van de audit gemeld aan de directeur van de Dienst Regelingen.

IV.

1. Degene aan wie subsidie is verleend als gevolg van een aanvraag, bedoeld in artikel 17, maakt bij een aanvraag tot subsidievaststelling gebruik van de resultaten van de controles, de monitoring en de audit.
2. In voorkomend geval maakt degen aan wie subsidie is verleend als gevolg van een aanvraag, bedoeld in artikel 17, bij een aanvraag voor subsidie voor een nieuw tijdvak gebruik van de resultaten van de controles en de monitoring.

Toelichting

1. Algemeen

Met de totstandkoming van de Wet inrichting landelijk gebied (hierna: WILG) wordt de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het gebiedsgerichte beleid in belangrijke mate overgedragen aan de provincies. De daarvoor benodigde financiële middelen worden ter beschikking gesteld in de vorm van het Investeringsbudget landelijk gebied

(hierna: ILG). De toekenning van deze middelen geschiedt voor een programmeringsperiode van zeven jaar. De eerste periode loopt van 2007 tot en met 2013. Ter realisatie van het gebiedsgerichte beleid kunnen de provincies ten laste van het ILG onder meer subsidies verlenen, maar ook bijvoorbeeld gronden verwerven en inrichten. Tezamen met de bevoegdheden die de provincies al hadden op het vlak van ruimtelijke ordening en de bevoegdheden die de WILG verschaft ten aanzien van landinrichting, beschikken de provincies aldus over adequate instrumenten voor de realisatie van de met het Rijk afgesproken doelstellingen op onder meer het vlak van natuur en landschap.

In het ILG zijn middelen opgenomen ten behoeve van de voortzetting van het Programma Beheer. Het Programma Beheer is de verzameling van een groot aantal verschillende subsidiemaatregelen gericht op het stimuleren en ondersteunen van natuurbeheer door agrarische en niet-agarische natuurbeheerders. Het programma bevat verschillende, nauwkeurig beschreven beheerspakketten waarvoor subsidie wordt verleend.

Het Programma Beheer bestond tot op heden uit twee subsidieregelingen van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: minister): de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer. De Subsidieregeling natuurbeheer 2000 richt zich op gebieden waar de instandhouding, omvorming of ontwikkeling van natuurwaarden, bos en landschap de primaire functie vormt. Ook gronden die oorspronkelijk landbouwgrond waren en de functie natuur hebben gekregen vallen daaronder. De Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer ziet op stimulering van de ontwikkeling of het beheer van natuur en bos in gebieden waar uitoefening van landbouwactiviteiten blijvend voorop staat, alsmede op de ontwikkeling van landschappelijke elementen in dergelijke gebieden. Het Programma Beheer is tot nu toe grotendeels generiek van karakter: beheerspakketten worden in het gehele land op dezelfde wijze ingezet. In gebiedplannen kunnen provincies wel nader aangeven welke pakketten waar mogen worden ingezet.

Tussen Rijk en provincies is overeengekomen dat de provincies het Programma Beheer in 2007 en 2008 in de huidige vorm voortzetten, en dat in die jaren de uitvoering ten behoeve van de provincies zal blijven geschieden door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Aanpassingen vinden alleen plaats voor zover noodzakelijk in verband met de Europese regelgeving. Daarmee wordt de continuïteit van het beheer verzekerd en wordt tegelijk ruimte geschapen voor een zorgvuldige overgang naar een door de provincies in samenspraak met het Rijk en de terreinbeheerders vorm te geven nieuw Programma Beheer.

Bij de vormgeving van het nieuwe Programma Beheer wordt rekening gehouden met de resultaten van de evaluatie van het huidige Programma Beheer en het actieprogramma "Een rijk weidevogellandschap" van 15 juni 2006 van het weidevogelverbond. De evaluatie heeft zowel betrekking op de ecologische effecten van de beheerspakketten als op de doelmatigheid van de uitvoering en de administratieve lasten van de eindbegunstigden. Aansluiting wordt gezocht met de door de provincies samen met het Rijk ontwikkelde vergoedingssystematiek van de Catalogus groene en blauwe diensten. Het nieuwe Programma Beheer moet aldus een eenvoudiger en transparanter systeem bieden, dat beter inspeelt op de gebiedseigen

omstandigheden in de onderscheiden provincies. Het zal per 1 januari 2009 operationeel zijn.

De Subsidieregeling natuurbeheer Limburg en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg verschaffen het subsidiekader voor het Programma Beheer zoals dat in 2007 en 2008 door de provincie wordt opengesteld. Waar wordt aangesloten bij de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister, blijven de toelichtingen bij die regelingen en bij de wijzigingen daarvan en de jurisprudentie die betrekking heeft op die regelingen onverkort hun waarde houden voor de uitleg van de provinciale verordeningen en de daarin gehanteerde begrippen en voorwaarden. Korthedshalve wordt volstaan met daarnaar te verwijzen.

In de verordening is zoveel mogelijk de volgorde van de artikelen van de ministeriële regelingen aangehouden. Verwezen zij verder naar de bijgevoegde concordantietabellen.

2. Wijzigingen

De Subsidieregeling natuurbeheer Limburg en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg wijken op een aantal punten af van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister. De doorgevoerde wijzigingen hebben deels te maken met het enkele feit van de overgang van een rijksregeling naar een provinciale regeling. Daarnaast zijn enkele wijzigingen doorgevoerd in verband met de eisen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (PbEG L 277) (hierna: Kaderverordening). Tot slot enkele wijzigingen doorgevoerd die onmiddellijk samenhangen met het kader van het ILG.

In het navolgende worden de verschillende wijzigingen besproken. De wijzigingen gelden voor zowel de Subsidieregeling natuurbeheer (naam provincie) als voor de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (naam provincie), tenzij anders is aangegeven. Achter de wijzigingen is aangegeven waar de wijziging in de regeling te vinden is; hierbij wordt de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg aangehaald als SN en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg als SAN.

Algemene wijzigingen

- In de rijksregeling wordt op meerdere plaatsen de minister genoemd als bevoegd gezag. In de provinciale verordeningen is "de minister" vervangen door: gedeputeerde staten.
- Artikelen die de relatie tussen minister en de provincie regelen zijn niet overgenomen. Deze verhouding wordt geregeld in de WILG en de bestuursovereenkomsten inzake het ILG.
- Verwijzingen naar de Landinrichtingswet zijn aangepast in verband met vervanging van die wet door de WILG.
- Verwijzingen naar de regeling Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2005 zijn vervangen door verwijzingen naar de regeling Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2006.
- Er zijn bepalingen toegevoegd om de continuïteit ten opzichte van "oude" regelgeving als de Landinrichtingswet te waarborgen, bijvoorbeeld bij verwijzingen naar landinrichtingsplannen. Soortgelijke bepalingen uit de Subsidieregeling

natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer zijn niet overgenomen, indien die geen betekenis meer hebben.

- De verhouding tot de Algemene Subsidieverordening Limburg wordt geregeld: ingeval bepalingen in de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer Limburg afwijken van de bepalingen in de Algemene Subsidieverordening Limburg, gelden de bepalingen uit de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer Limburg (artikel 2, tweede lid, SN, artikel 2, tweede lid, SAN).
- Gebiedsplannen die zijn vastgesteld in het kader van de rijksregelingen blijven van kracht tot dat de provincie nieuwe gebiedsplannen heeft vastgesteld (artikel 81 SN, artikel 91 SAN). Bij het vaststellen van de nieuwe gebiedsplannen moeten de oude gebiedsplannen worden ingetrokken om te voorkomen dat er meerdere plannen van kracht zijn. Geen overgangsrechtelijke voorziening is getroffen voor de afhandeling van nog onder het oude Programma Beheer bij het rijk ingediende subsidieaanvragen. Artikel 93 van de WILG en het daarop gebaseerde ministeriële besluit voorzien daarin. Uitgangspunt bij die voorziening is eerbiediging van het recht zoals dat op grond van het oude Programma Beheer gold, met dien verstande dat de bevoegdheden van de minister overgaan naar de provincie.
- Een aantal artikelen is opnieuw geredigeerd om de leesbaarheid te vergroten.

Wijzigingen ten aanzien van de aanvraag

- Subsidieaanvragen worden net als in het verleden ingediend bij de directeur van de Dienst Regelingen. De aanvragen zijn anders dan in het verleden evenwel gebonden aan provinciegrenzen. Hierdoor zal een beheerder met grond in verschillende provincies voor de onderscheiden provincies afzonderlijke aanvragen moeten indienen (artikel 1, eerste lid, onderdeel b, SN, artikel 1, eerste lid, onderdeel c, SAN). Een uitzondering is de verzamelaanvraag (zie artikel 17 SN). Daarop blijft het oorspronkelijke regime van toepassing.
- In verband met de Kaderverordening is het niet meer mogelijk een subsidie te verstrekken aan verenigingen. Betaling van subsidie kan alleen plaatsvinden aan beheerders (artikel 2, eerste lid, SN, artikel 2, eerste lid, SAN);
- De probleemgebiedenvergoeding wordt jaarlijks aangevraagd. Voorheen gebeurde dit zesjaarlijks. De eerste aanvraag moet worden ingediend binnen vier weken na dagtekening van de beschikking waarbij een beheerssubsidie is verleend. De volgende aanvragen moeten worden gedaan door middel van een aanvraag die tevens betrekking heeft op de toelagen op grond van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (artikel 18 SAN); in de Europese regelgeving (zie artikel 1, eerste lid, onderdeel s, SAN) wordt deze aanvraag aangeduid als 'verzamelaanvraag', maar deze moet worden onderscheiden van de verzamelaanvraag, bedoeld in artikel 17 SN die een uitsluitend nationaal karakter heeft en niet ziet op verschillende aanspraken van één belanghebbende, maar op aanspraken van verschillende belanghebbenden. De probleemgebiedenvergoeding wordt per kalenderjaar toegekend

Wijzigingen ten aanzien van de beheerspakketten

- De collectieve weidevogelpakketten en het pakket Nestbescherming zijn niet meer in de subsidieregeling opgenomen. Als overwegingen gelden daarbij :
  - strijdigheid met de Kaderverordening, aangezien deels sprake is van maatregelen die al voortvloeien uit generieke Europeesrechtelijke en nationaalrechtelijke verplichtingen inzake de bescherming van vogels, te weten Richtlijn (EEG) nr. 79/409 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) en de Flora- en faunawet. De Kaderverordening laat niet toe dat subsidies worden verstrekt voor maatregelen die wettelijk zijn verplicht;
  - zorg over de effectiviteit van de pakketten.
Er wordt in overleg met de minister en de terreinbeheerders gezocht naar alternatieven waaraan genoemde bezwaren niet kleven.
- Er zijn bepalingen toegevoegd met betrekking tot de mogelijkheid om subsidies voor bepaalde pakketten te cumuleren:

- de subsidie voor Landschapspakketten mag cumuleren met subsidie voor de in artikel 21, tweede lid, SN bedoelde beheerspakketten;
- de subsidie voor het pakket Grasland Ganzen mag cumuleren met subsidie voor het pakket Landschappelijk waardevol grasland en voor de weidevogelpakketten inclusief de collectieve pakketten uit de ministeriële regeling met uitzondering van de pakketten Weideranden en Plasdras (artikel 27, derde lid, SAN);
- de subsidie voor het landschapspakket Bomenrij mag cumuleren met subsidie voor de in artikel 27, vierde lid, SAN bedoelde beheerspakketten.
- Geen beheerssubsidies worden verstrekt voor terreinen waarvoor nog verplichtingen van toepassing zijn op basis van de subsidieregelingen van de minister (artikel 23 SN, artikel 33 SAN). Een uitzondering hierop is dat de subsidies voor de pakketten Natuurbraak en Ganzen als genoemd in de provinciale verordening mogen cumuleren met de subsidie voor het pakket Nestbescherming van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister.
- Het is niet mogelijk om lopende subsidieaanpakken die worden ontleend aan de rijksregeling uit te breiden tot nieuwe pakketten, nu deze aanspakken zijn gebaseerd op de oude kaderverordening en de inmiddels ingetrokken rijksregeling.
- De inrichtingssubsidie komt niet meer terug in de Kaderverordening. Om die reden is voor degenen aan wie een inrichtingssubsidie is verleend op grond van de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer van de minister niet mogelijk om – zonder gevolgen - binnen het tijdvak als voorzien in die regeling te stoppen om, na een functiewijziging, voor het resterende deel van het tijdvak inrichtingssubsidie te vragen op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer.
- Als nieuw pakket wordt opgenomen het pakket Natuurbraak.
- De pakketten Natuurbraak en Snelgroeïend bos kunnen nu ook buiten de beheersgebieden worden gesubsidieerd (artikel 33, eerste lid, onderdeel b, SAN).
- Bij het pakket Snelgroeïend Bos kan worden gekozen uit drie tijdvakken in plaats van twee. Het tijdvak van 18 jaar is verkort tot 15 jaar (artikel 30 SAN).
- De eisen van de goede landbouwpraktijk zijn vervangen door de veel uitgebreidere dwingende eisen op het vlak van onder meer milieu, gezondheid en dierenwelzijn en de minimumeisen inzake het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen als bedoeld in artikel 51 van de Kaderverordening. Het gaat dan onder meer om de normen gesteld bij of krachtens de in artikel 43, eerste lid, onderdeel h, SAN genoemde wetten, waaraan de agrariër die subsidie ontvangt op elk moment moet voldoen. Een nauwkeuriger en vollediger beschrijving van deze eisen is opgenomen in de artikelen 3 en volgende en bijlage 1 van de Regeling GLB-inkomenssteun 2006 (Stcrt. 2005, 235), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij regeling van de minister van 11 mei 2006 (Stcrt. 2006, 93).

Wijzigingen ten aanzien van de hoogte van de subsidies

- De grondslagen voor het vaststellen van de beheersbijdragen zijn naar aanleiding van de Kaderverordening enigszins aangepast. De grondslag “productiederving uitgedrukt in kilogram voedereenheden melk” is vervangen door: productiederving. Tevens is de grondslag ‘transactiekosten’ toegevoegd (artikel 8 SAN).
- Het bedrag van de beheerssubsidie wordt bij de beschikking tot subsidieverlening bepaald voor het gehele tijdvak. Dit in tegenstelling tot het oude systeem waarin het bedrag aan het einde van het tijdvak werd gecorrigeerd in verband met de loon- en prijsontwikkeling (artikel 32, tweede lid, SN, artikel 46, tweede lid, SAN).

Wijzigingen van bestuursrechtelijke aard

- Op het vaststellen van gebiedsplannen is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (artikel 14, tweede lid, SN, artikel 15, tweede lid, SAN).
- De beslistermijnen zijn realistischer gemaakt, mede in verband met boeteregeling die door veel provincies wordt gehanteerd. Deze houdt in dat bij het niet voldoen aan de beslistermijn de provincie een boete betaalt aan de aanvrager.

Wijzigingen op het punt van handhaving

- Indien een aanvrager in een jaar opzettelijk een onjuiste aanvraag tot subsidieverlening heeft ingediend, wordt er het daarop volgende jaar geen subsidie verleend. Als subsidieaanvraag geldt zowel een subsidieaanvraag op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg, als een aanvraag op grond van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000. (artikel 11 SN, artikel 13 SAN).
- Toegevoegd is de sanctie van het 15 % lager vaststellen van de subsidie per basis- of pluspakket, indien niet wordt voldaan aan de verplichting tot het indienen van een vaststellingsverzoek, behoudens het geval van overmacht (artikel 33, vijfde lid, SN).
- Tevens is toegevoegd een sanctie ingeval de subsidieontvanger een controleur niet toelaat controles uit te voeren. De subsidieontvanger is verplicht fysieke en administratieve controles door aangewezen toezichthouders toe te laten (artikel 34 SN).

3. Overige aspecten

Openstelling en subsidieplafond

Gedeputeerde Staten stellen een subsidieplafond vast voor de te verstrekken subsidies. Het is hierbij mogelijk om voor de verschillende beheers- en landschapspakketten, voor verschillende categorieën subsidieaanvragers en voor verschillende beheersgebieden verschillende subsidieplafonds vast te stellen (artikel 6, eerste lid, SAN). De bekendmaking van de vastgestelde subsidieplafond en van de openstelling van subsidiemaatregelen geschiedt op grond van de Provinciewet in provinciale publicatiebladen. Subsidieverlening geschiedt onder voorbehoud van goedkeuring door de Europese Commissie (artikel 82 SN, artikel 92 SAN).

Rechtsbescherming

Voor de behandeling van bezwaarschriften is er voor gekozen om de bevoegdheid om het beslissen op bezwaarschriften niet volledig te mandateren aan de Dienst Regelingen. Deze dienst bereidt de beslissing op bezwaar wel volledig voor ten behoeve van vaststelling door Gedeputeerde Staten. Mandaat aan niet ondergeschikten is mogelijk volgens de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State Afdeling in haar uitspraak van 22 juni 2005 in zaak no. 200407542/1 (Gst. 2005, 7235 nr. 131).

Toezicht

De Dienst Landelijk Gebied en de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn belast met het toezicht op de naleving van de onderhavige subsidieverordeningen (artikel 80 SN, artikel 89 SAN). De Algemene Inspectiedienst heeft daarbij primair een functie bij de controle op voldoening aan de in het voorgaande bij de beheerspakketten besproken Europese randvoorwaarden, als bedoeld in artikel 51 van de Kaderverordening.

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg van 7 november 2006, nr. 2006/49065, houdende verlening van mandaat en machtiging aan medewerkers van de Dienst Regelingen (Mandaatbesluit subsidies natuurbeheer Limburg , Provinciaal Blad 2006, nr.79)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN LIMBURG;

Overwegende dat de subsidieregelingen voor natuurbeheer (Subsidieregelingen Natuurbeheer Limburg en Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg) worden uitgevoerd door de Dienst Regelingen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna te noemen: de Dienst Regelingen);

Gelet op artikel 158 van de Provinciewet en het bepaalde in afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

Gezien de schriftelijke instemming van 6 september 2006 van de algemeen directeur van de Dienst Regelingen;

BESLUITEN:

Paragraaf 1. Algemeen

Artikel 1

De algemeen directeur, de directeur projecten, de directeur uitvoering en de unitmanagers van de Dienst Regelingen zijn gemachtigd om namens het college van Gedeputeerde Staten te beslissen en stukken te ondertekenen betreffende de beantwoording van aan het college van Gedeputeerde Staten gerichte individuele brieven, de in artikel 5 genoemde regelingen betreffende, voor zover het antwoord zich beperkt tot een beschrijving van vigerend beleid en niet van politieke betekenis is, terwijl ook overigens uit de aard en inhoud van de desbetreffende brieven niet voortvloeit dat de beantwoording door het college van Gedeputeerde Staten dient te worden afgedaan.

Paragraaf 2. Bezwaar, beroep en procesmachtiging

Artikel 2

De algemeen directeur, de unitmanagers, de manager en plaatsvervangend manager recht en rechtsbescherming, de teammanagers juridische zaken en de teammanager recht en rechtsbescherming van de Dienst Regelingen, zijn gemachtigd om met betrekking tot de in artikel 5 genoemde regelingen namens het college van Gedeputeerde Staten te beslissen en stukken te ondertekenen betreffende:

- a. de voorbereiding van beslissingen op bezwaarschriften;
- b. de beslissing tot verdaging van een beslissing op een ingediend bezwaarschrift;
- c. de voorbereiding van beslissingen op verzoeken tot heroverweging van op bezwaarschrift genomen beslissingen;
- d. verweerschriften en andere schrifturen in gedingen aanhangig bij de bestuursrechter;
- e. de voorbereiding van de afwijzing van verzoeken om schadevergoeding en de toekenning tot bedragen van ten hoogste € 5.000,00 voor zover het verzoek daartoe hangende de beslissing op bezwaar wordt gedaan;
- f. de vergoeding van wettelijke rente in geval de behandeling van een bezwaarschrift of de betaling van een vastgestelde bijdrage is vertraagd, voor zover het verzoek daartoe hangende de beslissing op bezwaar wordt gedaan;
- g. de vergoeding van de kosten van het voeren van een bezwaarprocedure of beroepsprocedure, voor zover het verzoek daartoe hangende de beslissing op bezwaar wordt gedaan.

Artikel 3

De algemeen directeur, de directeur projecten en de directeur uitvoering van de Dienst Regelingen zijn gemachtigd om namens het college van Gedeputeerde Staten te beslissen en stukken te ondertekenen betreffende de machtiging van juristen werkzaam bij de Dienst Regelingen om het college van Gedeputeerde Staten te vertegenwoordigen bij de bestuursrechter inzake beroepen tegen besluiten genomen door het college van Gedeputeerde Staten met betrekking tot de in artikel 5 genoemde regelingen.

Artikel 4

De algemeen directeur, de directeur projecten, de directeur uitvoering en de manager en plaatsvervangend manager recht en rechtsbescherming van de Dienst Regelingen zijn gemachtigd om namens het college van Gedeputeerde Staten te beslissen en stukken te ondertekenen betreffende het instellen van hoger beroep of verzet, het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening of een verzoek om opheffing of schorsing van een voorlopige voorziening of het instellen van een ander rechtsmiddel tegen rechterlijke uitspraken in gedingen met betrekking tot de in artikel 5 genoemde regelingen, waarin het college van Gedeputeerde Staten partij was.

Paragraaf 3. Uitvoering subsidieregelingen

Artikel 5

De teammanagers uitvoering van de Dienst Regelingen zijn gemachtigd om namens het college van Gedeputeerde Staten te beslissen en stukken te ondertekenen betreffende:

- a. de beschikkingen inzake de Subsidieregeling natuurbeheer Limburg;
- b. de beschikkingen inzake de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Limburg.

Paragraaf 4. Overige bepalingen

Artikel 6

De ondertekening, bedoeld in de artikelen 1 tot en met 5, luidt:

‘HET COLLEGE VAN GEDEPUTEERDE STATEN’,

voor deze:’

gevolgd door

‘DE ALGEMEEN DIRECTEUR DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE DIRECTEUR PROJECTEN DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE DIRECTEUR UITVOERING DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE UNITMANAGER DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE TEAMMANAGER UITVOERING DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE MANAGER RECHT EN RECHTSBESCHERMING DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE PLAATSVERVANGEND MANAGER RECHT EN RECHTSBESCHERMING
DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

‘DE TEAMMANAGER JURIDISCHE ZAKEN DIENST REGELINGEN,’

onderscheidenlijk,

'DE TEAMMANAGER RECHT EN RECHTSBESCHERMING DIENST REGELINGEN'.

Artikel 7

Dit besluit wordt aangehaald als Mandaatbesluit subsidies Natuurbeheer Limburg.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2007.

**VOLMACHT COMMISSARIS VAN DE KONINGIN IN DE PROVINCIE
LIMBURG BEHORENDE BIJ HET MANDAATBESLUIT
SUBSIDIEREGELING NATUURBEHEER LIMBURG EN
SUBSIDIEREGELING AGRARISCH NATUURBEHEER LIMBURG**

Overwegende dat:

- Gedeputeerde Staten bij besluit van 7 november 2006, kenmerk 2006/49124 de Regeling mandaat SAN- en SN-Limburg (hierna te noemen: regeling) hebben vastgesteld;
- hierin aan de door de directeur van Dienst Regelingen aangewezen medewerkers, mandaat dan wel machtiging is verleend om namens hen de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Limburg en de Subsidieregeling Natuurbeheer Limburg uit te voeren;
- het uit een oogpunt van doelmatige uitvoering van bovengenoemde regelingen gewenst is dat deze medewerkers ook de bevoegdheid krijgen om de Provincie - voor zover het betreft de privaatrechtelijke rechtshandelingen die voortvloeien uit genoemde regelingen – te vertegenwoordigen en de daarop betrekking hebbende stukken te ondertekenen.

Gelet op het bepaalde in artikel 176, 2^e lid van de Provinciewet,

BESLUIT:

1. aan de door de directeur van Dienst Regelingen schriftelijk aangewezen medewerkers volmacht te verlenen om namens hem de provincie te vertegenwoordigen voor zover het betreft de privaatrechtelijke rechtshandelingen die voortvloeien uit de door Gedeputeerde Staten bij besluit van 7 november 2006, kenmerk 2006/49124 vastgestelde Besluit mandaat SAN- en SN-Limburg en de daarop betrekking hebbende stukken te ondertekenen.
2. te bepalen dat ondertekening plaats heeft onder vermelding van : 'Commissaris van de Koningin in de Provincie Limburg, namens deze,..... (vermelding functie en naam)',
3. te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van 1 januari 2007.
4. dit besluit bekend te maken in het Provinciaal Blad en op te nemen in het Mandaat- en machtigingenregister.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
L.J.P.M. Frissen, voorzitter

drs. W.L.J. Weijnen, secretaris

Uitgegeven, 16 november 2006
De Secretaris,

drs. W.L.J. Weijnen